

T.C.
İÇİŞLERİ BAKANLIĞI
Sahil Güvenlik Komutanlığı

**“MAVİ VATAN DENİZLERİMİZ
SIZI GÖREVE ÇAĞIRIYOR!”**

**“Sahil Güvenlik Komutanlığına 2019 yılında
80 Muvazzaf/Sözleşmeli Subay ve 280 Sözleşmeli Astsubay alınacaktır.
Personel alım ilanlarını www.sg.gov.tr internet adresinden takip ediniz.”**

İÇİNDEKİLER

Faaliyet Özeti	6	100. Yılında “19 Mayıs”	38
Türk Sahil Güvenlik Komutanlığı 19’uncu BSCF Liderler Toplantısı’na Katıldı	8	Alaçatı’dan Girne’ye 650 mil...	46
Türk Sahil Güvenlik Komutanlığı, HACGAM Üst Düzey Toplantısı’na Katıldı	10	İş Hukukunda Dava Şartı Olarak Arabuluculuk	51
Ben Akdeniz Fokuyum, Beni Koruyun...	12	TCSG-95 Komutanlığı Batum Liman Ziyareti	54
Benim Adım Karadeniz	18	Kayıp ve Yas	58
Samsun’da Batan Geminin Ukraynalı Mürettebatı Başkent’te	22	Atatürk Köşesi	64
Türk Sahil Güvenlik Komutanlığı Heyeti İtalya Sahil Güvenlik Komutanlığını Ziyaret Etti	23	Etkinlikler ve Ziyaretler	68
Uyuşturucu ile Mücadele	25	Şiir Köşesi	72
Nusrat Mayın Gemisi	28	Beraber Eğlenelim, Beraber Öğrenelim	74
Derin Mavi	34		

18

BENİM ADIM KARADENİZ

Panama bandıralı Volgo Balt-214 isimli 1978 yapımı kuru yük gemisi; 13 personeliyle, Azov/Rusya Limanı’ndan....
DEVAMI 18’DE...

54

TCSG-95 KOMUTANLIĞI BATUM LİMAN ZİYARETİ

TCSG-95 ailesi olarak 03-06 Aralık 2018 tarihleri arasında Gürcistan’ın Batum şehrine yapacağımız liman ziyaretine yönelik harekât emrini aldığımızda.... **DEVAMI 54’TE...**

12

BEN AKDENİZ FOKUYUM BENİ KORUYUN...

... Akşam yıldızı, kıpkızıl batı göğünde kaybolmuş. Adaların kayaları kapkara kesilmiş. Çok tuhaf bir akşammış o. Yani her akşamki gibi değil.... **DEVAMI 12’DE...**

28

NUSRAT MAYIN GEMİSİ

Almanya’nın Kiel şehrinde 1911 yılında inşa edilen Nusret Mayın Gemisi, 1913’te Osmanlı Donanmasına katıldı....
DEVAMI 28’DE...

SAHİL GÜVENLİK DERGİSİ

Şubat 2019 • Sayı: 37 • Dört ayda bir yayımlanır.
Yayın Türü: Yerel Süreli Yayın
ISSN: 1307-4253

YAYIN SAHİBİ VE GENEL YAYIN YÖNETMENİ

Sahil Güvenlik Komutanlığı adına
Personel Başkanı
SG Alb. Cengiz ÜNVER

GENEL YAYIN KOORDİNATÖRÜ VE YAZI İŞLERİ MÜDÜRÜ

SG Bnb. Gökhan E.KARAARSLAN

GENEL YAYIN KOORDİNATÖR YARDIMCISI

SG İk.Yzb. Özlem Ayşe GÜRSOY

YAYIN İNCELEME KURULU

SG Alb.Özden O.DÜRÜST
SG Alb. Volkan TÜRKOĞLU
SG İk. Yb. Barış YAPRAK
SG Bnb. Tolga KOPTU
İst. Me. Suna ERTEKİN TİFTİKÇİGİL
De. Me. Lale ATEŞ

GRAFİK TASARIM

De. Me. Zarife Tolunay KAYHAN

DÜZELTMEN

De. Me. Pınar YILMAZ AKSU

YÖNETİM MERKEZİ

Sahil Güvenlik Komutanlığı
Dikmen Cad. Merasim Sok. No: 10
Bakanlıklar/ANKARA

Telefon : (0312) 417 50 50
Belgegeçer : (0312) 417 28 45
İnternet : www.sg.gov.tr
E-posta : sgdergisi@sg.gov.tr

BASIM YERİ

Genelkurmay Basımevi Müdürlüğü
Bakanlıklar / ANKARA

BASIM TARİHİ : 08.03.2019

ÖNEMLİ NOT

Dergide yayımlanan yazı, fotoğraf, harita, illüstrasyon ve konuların her hakkı saklıdır. Kaynak gösterilerek alıntı yapılabilir. Dergideki yazılar yazarlarının özel fikirlerini kapsar. Sahil Güvenlik Komutanlığının görüşünü yansıtmaz.

KÜNYE

Sahil Güvenlik Komutanlığı 2018 YILI FAALİYET ÖZETİ

[Hazırlayan] Personel Başkanlığı

Sahil Güvenlik Komutanlığı, denizlerimizin korunması ve güvenliğinin sağlanması maksadıyla 24 saat kesintisiz olarak hizmet etmekte, mavi vatan denizlerimizin gelecek nesillere temiz, güvenli ve kaynakları tükenmemiş olarak bırakılabilmesi için vatandaşlardan gelecek her türlü destek ve talebe büyük bir önem vermektedir.

ARAMA KURTARMA

Denizde can ve mal koruma kapsamında, icra edilen **561** arama kurtarma operasyonunda **4.317** kişinin hayatı kurtarılmıştır. Ayrıca, denizde ve adalarda yaşadıkları sağlık problemleri nedeniyle zor durumda kalan **210** hasta/yaralının tıbbi tahliyesi gerçekleştirilmiştir.

DENİZ KİRLİLİĞİ

Kirletilen denizlerimizin temizlenmesinin çok zor, yok edilen kaynakların geri döndürülmesinin ise imkânsız olduğu bilincinden hareketle, deniz kirliliği kapsamında yapılan görevlere büyük bir önem veren Komutanlığımız unsurları tarafından yetki sahamız içinde ve dışında toplam **214** adet deniz kirliliği tespit edilmiştir. Komutanlığımız, icra ettiği görevlerde denizi kirlettiği tespit edilen **181** deniz vasıtasına **3.634.366 TL** idari para cezası uygulamıştır. Bunun yanı sıra ilgili mevzuat gereğince ve sosyal sorumluluk bilinciyle Sahil Güvenlik Komutanlığı unsurları tarafından 2018 yılında sorumluluk sahamızın dışında tespit edilen **33** deniz kirliliğinden, **5'i** ilgili Liman Başkanlığına, **26'sı** Büyükşehir Belediye Başkanlıklarına, **2'si** Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüklerine ve diğer ilgili kurumlara bildirilmiştir.

DÜZENSİZ GÖÇ

Düzensiz göçü önleme faaliyetleri kapsamında icra edilen **686** olayda, **26.678** göçmen yakalanmıştır. Ayrıca düzensiz göç olayına karışan **87** kişi adli makamlara sevk edilmiştir.

UYUŞTURUCU

Uyuşturucu ile mücadele faaliyetleri kapsamında icra edilen **13** olayda, **1.953.302** g esrar, **2.535** kök kenevir bitkisi ele geçirilmiştir.

KAÇAKÇILIK

Kaçakçılıkla mücadele faaliyetleri kapsamında icra edilen **130** operasyonda, **17.223** litre motorin, **27.478** litre karışık yakıt, **6.400** kg akivades, **22** şişe alkollü içki yakalanmış, toplam **1.219.570** litre ÖTV'siz motorin ile **23.600** kg ÖTV'siz fuel oilin usulsüz kullanıldığı tespit edilmiştir.

YASA DIŞI SU ÜRÜNLERİ AVCILIĞI

Denizlerimizin sahip olduğu ekonomik değerlerin korunması ve sürdürülebilir kullanımının sağlanması kapsamında **14.848** balıkçı teknesi kontrol edilmiş, bunlardan yasa dışı su ürünleri avcılığı yaptığı tespit edilen **4.568** tekne/kişiyeye **12.434.796 TL** idari para cezası uygulanmıştır.

2692 sayılı Sahil Güvenlik Komutanlığı Kanunu kapsamında, denizlerimizde kanunların temsilcisi ve takipçisi olan Sahil Güvenlik Komutanlığı tarafından 2018 yılında denizde toplam 43.807 gemi/tekne, şahıs/işletme vb. kontrol edilmiş ve bunlardan yasa dışı faaliyette bulunduğu tespit edilen 14.670 gemi/tekne, şahıs/işletme vb. aracı diğer kurumlara sevk edilmiştir.

TÜRK SAHİL GÜVENLİK KOMUTANLIĞI 19'UNCU BSCF LİDERLER TOPLANTISI'NA KATILDI

[Hazırlayan] **Dış İlişkiler ve Avrupa Birliği Daire Başkanlığı**

Ukrayna Devlet Sınır Güvenlik Servisi ev sahipliğinde 7-8 Kasım 2018 tarihlerinde Odesa/Ukrayna'da 19'uncu BSCF Liderler Toplantısı icra edilmiştir. Toplantıya Rusya Federasyonu dışındaki tüm üye devlet teşkilatları katılım sağlamıştır.

Komutanlığımızın öncülüğünde 2000 yılında kurulan ve Karadeniz'e sahildar devlet teşkilatları arasında iş birliği ve koordinasyonun gelişmesini amaçlayan "Karadeniz'e Sahildar Devletler Sınır/Sahil Güvenlik Teşkilatları İş Birliği Forumu (BSCF)" dünyanın farklı coğrafyalarında faaliyet gösteren sınır/sahil güvenlik iş birliği forumları içinde örnek gösterilen önemli bir yer edinmiştir. BSCF kapsamında tesis edilen iş birliği sayesinde üye devletler arasında eğitim, iş birliği, teknik düzeyde toplantılar, gemi/botların liman ziyaretleri, personel mübadeleleri ve eğitim/tatbikatlar gerçekleştirilmekte ve BSCF bünyesinde icra edilen çalışma grupları sayesinde teşkilatlar arasındaki iletişim ve iş birliği güçlenmektedir.

Kasım 2006'da İstanbul'da icra edilen 7'nci BSCF

Liderler Toplantısı'nda alınan karar çerçevesinde imzalanan anlaşmayla BSCF'nin kurumsal bir kimlik kazanması sağlanmıştır.

BSCF'nin temel görevleri;

- Bölgedeki barış ve istikrarı, Karadeniz'e sahildar devletler arasındaki güven ve güvenlik temelinde geliştirmek,
- Deniz yoluyla gerçekleştirilen uyuşturucu madde, psikotrop maddeler ile bunların türevleri, mühimmat, patlayıcı, zehirli, ağır radyoaktif maddeler ve akaryakıt kaçakçılığını, düzensiz göç ve diğer yasa dışı faaliyetleri engellemek amacıyla tarafların Sınır/Sahil Güvenlik Teşkilatları arasında mevcut ilişkileri geliştirmek, ayrıca Karadeniz'deki seyir emniyeti ve güvenliğini güçlendirmek,
- Terörle mücadele ve kitle imha silahlarının yayılmasının önlenmesi faaliyetlerini icra etmek,
- Karadeniz'in doğal kaynaklarının korunması ve balıkçılık kurallarının ihlalinin önlenmesi amacıyla iş birliği tesis etmek,

- Arama ve kurtarma faaliyetlerinde iş birliği tesis etmek,
- Deniz kirliliğini önlemek ve deniz çevresinin korunmasını sağlamak,
- Bilgi değişimine yönelik iletişim kanalları tesis etmek ve geliştirmek,
- İlgili konularda eğitim vermek amacıyla personel değişimi programları hazırlamak,
- Karadeniz'de oşinografi ve hidrografi konularında bilimsel araştırma faaliyetlerini geliştirmek.

BSCF kapsamında; Türk Sahil Güvenlik Komutanlığı tarafından "Karadeniz'de Deniz Güvenliği ve Seyir Emniyetinin Sağlanması", Bulgaristan Sınır Polisi Genel Direktörlüğü tarafından "Harekâta Yönelik Durum Analizi ve Bilgi Değişiminin Geliştirilmesi", Romanya Sınır Polisi Genel Müfettişliği tarafından "Yasa Dışı Faaliyetlerin Erken Tespiti İçin Ortak Önleyici Sistem Geliştirilmesi", Rusya Federasyonu tarafından "AIES Üzerinden Bilgi Değişimi ve Bilgi Sistemlerinin Geliştirilmesi" konulu çalışma grubu toplantıları, her yıl ev sahibi ülke koordinatörlüğünde "Black Sea Hawk" tatbikatı ve son olarak Liderler Toplantısı öncesinde toplantı gündemini belirlemek amacıyla Uzmanlar Toplantısı icra edilmektedir. Çalışma gruplarının yaptığı faaliyetlerin ve tatbikatın sonuçları Liderler Toplantısı'nda takdim edilmektedir.

7-8 Kasım 2018 tarihinde icra edilen Liderler Toplantısı'nda bir önceki Dönem Başkanı Romanya'dan, 2018-2019 BSCF Dönem Başkanlığını yapmak üzere Ukrayna'ya devredilmiştir. Devir teslim töreni esnasında Romanya Sınır Polisi Genel Müfettişi V. Adrian POPESCU tarafından yapılan konuşmada; özellikle Türk Sahil Güvenlik Komutanlığı ile kurulan üst seviyedeki iş birliği, iletişim ve koordinasyon sayesinde daha önceki dönemde vuku bulan göç teşebbüslerinin engellendiği ve 2018 yılında Karadeniz'de göç olayının meydana gelmediği ifade edilmiş ve Komutanlığımızın sağlamış olduğu koordinasyon ve iş birliği için teşekkür edilmiştir.

Toplantıda Komutanlığımız, 2019-2020 BSCF Dönem Başkanlığını almak istediğini deklare etmiş ve bu durum üye ülkelerce memnuniyetle karşılanarak kabul edilmiştir.

Son dönemde Karadeniz Bölgesi'nde askeri ve siyasi açıdan yaşanan tüm olumsuz gelişmelere rağmen, Karadeniz'e Sahildar Devletler Sınır/Sahil Güvenlik Teşkilatları liderlerinin ve üst düzey temsilcilerinin BSCF çatısı altında bir araya gelerek aynı masa etrafında istişarelerde bulunması, Karadeniz'de emniyet ve güvenlik bağlamında en önemli iş birliği platformlarından biri olan BSCF'nin birleştirici rolünün ve etkinliğinin tezahürü olarak değerlendirilmektedir. ■

TÜRK SAHİL GÜVENLİK KOMUTANLIĞI, HACGAM ÜST DÜZEY TOPLANTISI'NA KATILDI

[Hazırlayan] **Dış İlişkiler ve Avrupa Birliği Daire Başkanlığı**

Bangladeş Sahil Güvenlik Komutanlığı ev sahipliğinde ve Japonya Sahil Güvenlik Komutanlığı (JCG) sekreteryahlığında 24-26 Ekim 2018 tarihleri arasında Dakka/Bangladeş'te 14'üncü Asya Sahil Güvenlik Teşkilatları Liderler Toplantısı (HACGAM) icra edilmiştir. Toplantıya HACGAM üyesi 21 ülkeden 18'i katılım sağlamıştır.

Japonya'nın girişimiyle 2004 yılında başlatılan HACGAM oluşumuna Türkiye 24 Ekim 2017 tarihinde Pakistan'da düzenlenen Liderler Toplantısı'nda 21'inci üye ülke olarak kabul edilmiştir. HACGAM'a üye diğer ülkeler; Avustralya, Bangladeş, Brunei, Filipinler, Kamboçya, Çin,

Hindistan, Endonezya, Hong Kong-Çin, Japonya, Kore Cumhuriyeti, Laos, Maldivler, Malezya, Myanmar, Pakistan, Singapur, Sri Lanka, Tayland ve Vietnam'dır. Ayrıca çeşitli kurum ve kuruluşlar toplantılara gözlemci olarak iştirak etmektedir. HACGAM toplantıları, Üst Düzey (High Level Meeting-HLM) ve Çalışma Grubu (Working Level Meeting- WLM) olmak üzere iki seviyede gerçekleştirilmektedir.

14'üncü HACGAM Toplantısı açılış konuşması Bangladeş Başbakanı Sayın Sheikh HASİNA tarafından yapılmış ve Bangladeş basınında geniş yer bulmuştur. Toplantıda, Bahreyn 22'nci üye ülke

olarak kabul edilmiş, HACGAM logo ve mottosu, idari tüzüğü güncellenmiş ve ortak bir bildiri yayımlanmıştır.

Sahil Güvenlik Komutanı Tuğamiral Ahmet KENDİR başkanlığındaki heyetin iştirak ettiği Liderler Toplantısı'nda üye ülke temsilcilerinin Türkiye'ye yakın bir duruş sergiledikleri gözlemlenmiştir. Ayrıca, HACGAM faaliyetleri boyunca Bahreyn, Bangladeş, Endonezya, Japonya, Kore Cumhuriyeti ve Pakistan teşkilat liderleri ile ikili görüşmeler gerçekleştirilmiştir.

Komutanlığımız tarafından Türkiye Cumhuriyeti'nin 100. yıl dönümü olan 2023'te HACGAM oluşumuna ev sahipliği yapılması teklif edilmiş ve bu teklif tüm üyelerce memnuniyetle karşılanarak oy birliği ile kabul edilmiştir. Komutanlığımızın HACGAM'a ev sahipliği yapmasının üye ülkelerle mevcut iş birliği alanlarının artmasına, sahil güvenlik alanında yeni iş birliği alanlarının ortaya çıkmasına ve Türk Savunma Sanayiinin tanıtımına katkı sağlayacağı değerlendirilmektedir. Japonya, Kore Cumhuriyeti, Çin, Avustralya gibi dünyanın gelişmiş Sahil Güvenlik Teşkilatlarına sahip HACGAM üyesi ülkelerin en iyi uygulamalarının görülmesi, bilgi ve tecrübe paylaşımı ve eğitim alanında iş birliğinin yapılması hususlarında da Komutanlığımızın kapasite artırımına olumlu yönde katkı sunacaktır.

Komutanlığımızın kurucu üyesi olduğu "Karadeniz'e Sahildar Devletler Sınır/Sahil Güvenlik Teşkilatları

İş Birliği Forumu (BSCF)" ve 2016-2017 yıllarında Dönem Başkanlığını yürüttüğü "Akdeniz Sahil Güvenlik Teşkilatları Forumu'na (MCGFF)" üyelikleri de düşünüldüğünde, HACGAM ile birlikte, 4 kıtada faaliyet gösteren, dünya nüfusunun %75'ini oluşturan 48 ülkenin Sahil Güvenlik Teşkilatı ile iş birliği, bilgi ve tecrübe paylaşım imkânı elde edilmiştir. Ayrıca, 2019 yılında Japonya ev sahipliğinde ikincisi gerçekleştirilecek olan Dünya Sahil Güvenlik Zirvesi'ne (CGGS) Türkiye'nin de yer aldığı 66 ülkenin Sahil Güvenlik Teşkilatı destek vermekte ve toplantılarına katılım sağlanmaktadır.

Eylül 2018 ayında Avrupa Birliği ülkelerinin oluşturduğu Avrupa Sahil Güvenlik Teşkilatları Forumu'na (ECGFF) ilk defa Komutanlığımızın gözlemci olarak iştirak ettiği dikkate alındığında dünyada mevcut bölgesel sahil güvenlik iş birliği teşkilatlarının birçoğunda yer alınmaktadır.

Uzak bir coğrafyada yer almasına rağmen ülkemizle tarihsel ve kültürel yakın bağları bulunan Güney Asya ve Pasifik bölgesinde yer alan diğer üye ülkelerin jeostratejik konumları ve önemleri göz önüne alındığında HACGAM faaliyetlerine iştirak etmenin ülkemizin ve Türk Sahil Güvenlik Komutanlığının görünürlüğü açısından son derece faydalı olduğu değerlendirilmektedir. ■

BEN AKDENİZ FOKUYUM, BENİ KORUYUN ...

[Yazı ve Fotoğraflar] **Tahsin CEYLAN** | Su Altı Görüntüleme Yönetmeni

“... Akşam yıldızı, kıpkızıl batı göğünde kaybolmuş. Adaların kayaları kapkara kesilmiş. Çok tuhaf bir akşammış o. Yani her akşamki gibi değil. Deniz çıldırasıya fosforluymuş. Sandalın pruvasında fosfor parlıyormuş. Kürekler, denizde geniş yakamaz daireleri çiziyormuş. Küreklerden düşen her damla, su değil, ışık damlasıymış. Selim Dede, böylesi fosforu ömründe görmemiş. Hey! Gecenin böylesi parayla satın alınabilir miymiş hiç? Adanın doğu kısmındaki mağaraya ulaşmış, gece serin olduğu için kayığı demirlemiş, mağaranın ağzındaki kumlara yatıp uykuya varmış. Büyük bir deniz şıpırtısıyla uyanmış. Donuk ışıktaki birçok fokun mağaraya girdiğini görmüş. Mağaranın kumlarının üzerine gelince, foklar gövdelerindeki kürk derilerini çıkarmışlar. O kürklerin altında Selim Dede ne görmüş beğenirsiniz? Tıpkı bizim gibi insan değiller miymiş? Erkekleri denizin yanına, dişilerse mağaranın daha içlerine uzanıp uykuya varmışlar. Babamın dedesi -adının Selim Dede olduğunu söyledik- hiç ses çıkarmamış. Ta, yanı başında uyuyan kızın başucuna bıraktığı kürk derisini yavaşça almış, köşesine getirmiş, kumların altına gizlemiş. Şafağın ağartısıyla beraber foklar uyanıp derilerini giydikten sonra, birer ikişer denize açılmışlar. Yalnız, Selim Dede’nin derisini çaldığı kız yok mu, o işte derisini aramış taramış, bulamayınca da öteki foklara -onu da beraberlerinde alsınlar diye-

yalvarıp yakarmış, ama foklar kulak asmamışlar. Deniz kızı içli içli ağlamaya koyulmuş. Deniz kızı çok güzelmış, saçları ocakta harıl harıl yanan pırnal aleviymiş, gözleri iki durgun mavi göl, bacakları çift akan gür pınarın sularıymış sanki. Selim Dede tatlı tatlı konuşmuş, onu avutmuş. Selim Dede fok kızı ya da deniz kızını kayığıyla da köye (Dangır) götürmüş. Evlenmiş onunla. Kızdan iki nur topu gibi çocuk olmuş.

Selim Dede, kızın kaputunu evinin taban tahtalarının altına gizlemiş. Ama eski olduğu için tahta kırılmış. Kadın kaputunu görünce, alıp deniz kıyısına koşmuş. Orada deriyi giyince, yallah denize dalmış. Geceymiş. Selim Dede arkasından koşmuş, ama açılmakta olan kızı kendisine doğru bir yıldız kayıyor sanmış. Yıldız değil, Selim Dede’nin kızla evlendiği zaman kızın parmağına taktığı gümüş yüzükmüş. Kız hızla uzaklaşmış, uzakta ay ışığında kaybolmuş. Yalnız geceleyin iki kez kıyıya gelmiş. Kıyıda oynayan çocuklarını öpmüş. Çocuklar söylemiş. Selim Dede, babama hep “Sakın fokları öldürmeyin. Çünkü onlar bizim gibi insanlardır, deniz yoldaşlarımızdır.” dermiş. Babam çocukmuş, Selim Dede bunları anlatırken. Dedesi, babama yemin ettirmiş fokları öldürmeyeceğine. Babam dedesinin söylediklerine hep inanırmış.” ➡

Halikarnas Balıkçısı Cevat Şakir KABAAĞAÇLI'nın Akdeniz sahillerinde yaşadığı 1930' lu yıllara ait bir balıkçı hikâyesi. “Deniz Gurbetçileri”

Yeryüzünün yaşamakta olan en nadir canlı türleri arasında yer alan Akdeniz fokunu (*Monachus monachus*) ilk görüntülediğim 1997 yılında fotoğrafçılıkta henüz dijital teknoloji yoktu ve coğrafyamızda yaşayan tür sayısı 600 civarında tahmin edilmekteydi. Geçen 21 yılda Akdeniz'deki birey sayısı 50 civarına düştü. Denilebilir ki artık yok olma sınırında. Yaşam alanında korunmasıyla ilgili olarak çok sayıda kurumun iş birliği yapmasına karşın artan nüfus ve yarattığı insan kaynaklı baskılar türün alışlagelmiş yaşam ortamını yok etmeye devam ediyor. İnsanoğlunun ekosisteme bakış algısı arttıkça türlerin azalışı da daha hızlı ilerliyor. Özel koruyucu kanunlar türlerin korunmalarına yetmiyor.

Akdeniz foku (*Mediterranean Monk Seal*) Uluslararası Doğa Koruma Birliği'nin (IUCN) “Nesli ileri derecede tehlike altında” olan türler listesinde ilk sıralarda yer almaktadır. Bizlerden daha eski Akdenizli olan Akdeniz fokunun bugün bilinen yaşam alanları; Türkiye ve Yunanistan kıyıları, Maderia Adaları,

Moritanya ve Batı Sahra kıyılarıdır. En yoğun gözlemlendiği alan ise Türkiye ve Yunanistan kıyıları olup, bu alanlarda 50-60 bireyin yaşadığı tahmin edilmektedir. Yeryüzündeki tüm popülasyonun ise 200-300 civarında olduğu sanılmaktadır.

Bilim insanlarının büyük bölümü yaşamın denizlerde başladığını, daha sonra bazı türlerin evrimsel değişimlere bağlı olarak karasal hayata geçtiklerini, bazı türlerin ise tekrar denizlere döndükleri konusunda fikir birliği içerisinde. Bu canlılar arasında deniz memelilerinin önemli bir grup oluşturduğu ve Akdeniz fokunun da bunlardan biri olduğu belirtilmektedir. Latince adı keşiş ya da yalnız anlamına gelen Akdeniz foku, fok ailesinin en büyük üyelerindendir. Boyları 2-4 metre arasında değişmekte, ağırlıkları ise 400 kiloya kadar ulaşabilmektedir. Ömürleri tam olarak bilinmemekle beraber 40 yaşını aşan bireylere rastlanmıştır.

Akdeniz foku bir deniz memelisidir. Besinini denizden temin eder ve denizde çiftleşir; ancak doğurmak, dinlenmek, uyumak, yavrularını büyütme ve güneşlenmek için karaya gereksinim duyar. Bu nedenle kıyısız alanda yayılım gösterir. Nesillerinin tehlike altında olmasının en önemli

nedeni de kıyı şeritlerinin insanoğlunun istilasına maruz kalmasıdır. Artan istila sonucu günümüzde foklar, daha çok insanların ulaşamadıkları mağaraları yaşam alanı olarak seçmektedirler. Ekolojik olarak hızla fakirleştiğimizi de düşünürsek denizlerde azalan besin, fokların da kolay besin teminini zorlaştırmaktadır. Fokların yeterli besin bulamaması yine bir diğer tehlike unsurudur.

Akdeniz foku iyi bir dalıcı olarak da bilinmektedir. 100 metreden daha sığ derinliklerde avlandığı tahmin edilmektedir. Besin olarak balıklar başta olmak üzere, özellikle dibe bağımlı yaşayan hayvanları tercih eder. Ahtapot, sübye, kalamar gibi kafadan bacaklılar ve hatta böcek, ıstakoz ve yengeç gibi canlılarla da beslendiği bilinmektedir. Zaman zaman balıkçıların ağlarından da besinini sağladığı gözlemlenmiştir. Ağlara zarar vermesi ise bazen hayatına mal olmuştur. Silahla vurulduğu birçok olay mevcuttur.

Akdeniz fokları genellikle Ağustos-Kasım ayları arasında doğum yaparlar. Doğum yapacakları mağaraları korunaklı olmaları açısından daha özenle seçerler. Bebek fok yaklaşık dört ay boyunca annesi tarafından emzirilir. Daha sonra anne fok, yavrusuna yüzmeyi öğretir ve onu beslenme konusunda eğitir. Akdeniz fokları dört yaşından sonra üreme yeteneği kazanırlar.

Akdeniz foku; tükenme sınırına ulaştığı için 1968 yılından bu yana uluslararası antlaşmalarla koruma altına alınmıştır. Bu antlaşmalara taraf olan ülkelerden biri de Türkiye'dir. (Bern Antlaşması 1979) Hepimiz için mutlak bir gerçek vardır ki o da “Akdeniz fokunu korumak, Akdeniz'i korumaktır. Bizden daha eski Akdenizli olan Akdeniz fokunu sadece film karelerinde geleceğe taşıyor olmayalım.” Hâlâ düşük de olsa bir şansı var Akdeniz fokunun... ■

BENİM ADIM KARADENİZ

[Hazırlayanlar] **TCSG Dost Komutanlığı**
Volkan TÜRKÖĞLÜ | SG Alb.

Panama bandıralı Volgo Balt-214 isimli 1978 yapımı kuru yük gemisi; 2'si Azerbaycan, 11'i Ukrayna uyruklu toplam 13 personeliyle, Azov/ Rusya Limanı'ndan 04 Ocak 2019 günü yerel saatle 07.21'de, 3.300 ton kömür yüküyle dört yüz deniz mili mesafede bulunan varış noktası Samsun Limanı'na doğru harekete geçmişti.

Nehir taşımacılığı için uygun tekne formuna sahip Volgo Balt-214 o gün geçmişte taşıdığı yükten ve güzergâhtan farklı bir faaliyette bulunmuyordu. Ona ev sahipliği yapan Karadeniz de tarihten gelen hırçınlığı ile sesleniyor, fakat sesini ağır süratte ilerleyen Volgo Balt-214'e bir türlü duyuramıyordu.

Samsun Limanı'na 80 deniz mili mesafede, tarih sayfaları 07 Ocak 2019 günü sabah saatlerini gösterirken, Volgo Balt – 214'ün gövdesinden Karadeniz'in hırçın dalgalarının sesini bastırır şiddette bir çatırdama sesi duyulur. İşte o an,

Volgo Balt-214'ün yorgun bedeninin dalgalara karşı son çırpışının belirttiği an olarak tarihteki yerini alacaktır. Geminin sessizliğini güverte lostromosu Pavlon'un geminin batmakta olduğuna ilişkin haykırışı bozar. Pavlon, o anda Kaptan Turbat'a durumu bildirir ve Kaptan Turbat telaşla beraberinde bulunan birkaç personel ile köprü üstüne çıkar. Gemi gövdesinde büyük bir hasar olduğu görülmektedir. Sanki bir kâğıt gibi geminin bedeni yırtılmaya başlamıştır. Gemi personeli telaşla kamaralarına giderek termal kıyafetlerini ve can yeleklerini alır. Bu arada Volgo Balt-214 Karadeniz'in kollarına kendisini bırakmaya hazır, gemi personeli ile vedalaşmak ister gibi bir hal almıştı. Korku ve panik halinde bulunan gemi personeli tekrar köprü üstünde toplanır. Artık geminin alabora olmasına ramak kalmıştır. Tek çare vardır o da gemiyi bir an önce terk etmek. Can salları ve gemi filikası bando

edilmeye çalışılır. Korku ve panik havası yerini canını kurtarmaya bırakmıştır. Personel can havliyle, üzerinde can yeleği olup olmadığına bakmaksızın, kendisini Karadeniz'in karanlık sularına atmaktadır. Artık gemi personeli için yeni bir sayfa açılmış, gemiyi terk ediş, yerini hayatta kalma mücadelesine bırakmıştır.

Volgo Balt – 214 beş dakika gibi kısa bir süre içerisinde Karadeniz'in karanlık ve soğuk sularına gömülür. (Açık kaynaktan elde edilen bilgiler gemi personeli beyanlarından derlenmiştir.)

Ömrünü tamamlamış, kimbilir seyahatlerinde ne anılar yaşamış bu gemiden geriye kalan sadece on üç personel, iki can salı ve bir filikadır...

Bu arada Sahil Güvenlik Komutanlığı Karargâhında bulunan Deniz Arama Kurtarma Koordinasyon Merkezi (DzAKKM) COSPAS/SARSAT sistemine Samsun ili sahili kuzeyi yaklaşık 80 deniz mili mesafede bulunan bir acil durum sinyali (EPIRB) düşmüştür. Alınan tehlike sinyaline istinaden derhal şüphe safhası ilan edilmiş ve bu kapsamda bölgeye en yakın halde bulunan SG Karadeniz Bölge Komutanlığı bağlı Yardımcı Arama Kurtarma Koordinasyon Merkezi/Samsun görevlendirilmiştir. Denizlerimizin demir martılarını bünyesinde bulunduran Sahil Güvenlik Hava Komutanlığı bağlı unsurlara uçuş hazırlık emri verilmiştir.

Deniz ve İçsular Düzenleme Genel Müdürlüğü bağlı Ana Arama Kurtarma Koordinasyon Merkezi ile alınan sinyalin gerçekliği teyit edildikten sonra, tehlike sinyalinin MMSI numarasına göre Volgo Balt – 214'e ait olduğu öğrenilmiştir. Derhal acil durum safhası ilan edilmiş, arama kurtarma planları hazırlanarak yayımı yapılmış, ilgili kamu birimleri konu hakkında bilgilendirilmiş, Ana Arama Kurtarma Merkezinden hava unsuru destek talebinde bulunulmuş, uçar ve yüzer unsurlarımızın tehlike sinyali alınan bölgeye intikali emri verilmiş, söz konusu bölgeye yönelik deniz ve hava trafiği kontrol edilmiş, Türk Radyo üzerinden gerekli çağrı ve duyuruların belirli aralıklarla yapılması sağlanmıştır. Ancak, yapılan çağrılar neticesinde, herhangi bir emareye rastlanılmadığı bilgisi alınmıştır.

Arama kurtarma sahasının karaya uzaklığı, Volgo Balt – 214'ün batmış olma ihtimali ve ağır deniz şartları düşünüldüğünde, zamanla yarışan arama

kurtarma faaliyeti için en uygun vasıtanın hava unsurları olduğu aşikârdır.

Ağır hava ve deniz şartlarına rağmen, TCSG-87 Samsun'dan, TCSG-72 Sinop'tan ileri harekete geçirilmiş, TCSG-505 kuyruk numaralı helikopterimiz SG Samsun Hava Grup Komutanlığından kalkış yapmıştır.

Yüzer unsurlarımız ağır hava ve deniz şartları nedeniyle güçlükle bölgeye intikal etmeye çalışırken, TCSG-505 kuyruk numaralı helikopterimiz arama kurtarma sahasına giriş yapmış, arama paterni esnasında bir kısım kazazedenin de içerisinde bulunduğu iki adet can salı ve bir adet filika ile deniz üzerinde dört cansız insan bedeninin olduğunu tespit etmiş, fakat gemiye ait herhangi bir emareye rastlamamıştır.

İkinci uçar unsurumuz olan TCSG-508 kuyruk numaralı helikopterimiz de SG Samsun Hava Grup Komutanlığından kalkış yapmış, Samsun Limanı'nda bulunan DOĞANÇAY-25 isimli römorkör, sekiz personeli ile arama kurtarma faaliyetlerine destek olmak üzere bölgeye gitmek üzere avara etmiştir. Türk Radyo tarafından, bölgede seyir halinde olan ticari gemiler, kazazedelerin bulunduğu mevkiye yönlendirilirken, TCSG-505 kuyruk numaralı helikopterimiz de dört kazazedeyi denizden sağ olarak kurtarmış ve Samsun'a getirmiştir.

SG Samsun Onarım Destek Komutanlığı emrinde onarım sürecinde bulunan TCSG DOST arama kurtarma korveti, olası arızalara müdahale etmek üzere görevlendirilen on iki onarım destek personeli ile birlikte, arama kurtarma sahasına intikal ettirilmiştir.

TCSG-508 kuyruk numaralı helikopterimiz iki kazazedeyi kurtarmış, hayatını kaybeden bir kazazedenin cesedini de denizden alarak Samsun'a getirmiştir.

Komutanlığımız tarafından yürütülen arama kurtarma faaliyetlerine destek maksadıyla Ana Arama Kurtarma Merkezi tarafından görevlendirilen Hava Kuvvetleri Komutanlığına ait Merzifon'dan kalkan 558 kuyruk numaralı Cougar tipi helikopter de biri sağ, diğeri cansız olmak üzere iki kazazedeyi denizden alarak Samsun'a intikal ettirmiştir.

Ağır deniz şartlarına rağmen arama kurtarma sahasına intikal eden yüzer unsurlarımız her zaman ➔

olduğu gibi büyük bir özveriyle hayat kurtarmak için var güçleri ile çalışmaktaydı.

Üç helikopter, bir uçak ve dört yüzer unsurun yanı sıra bölgede bulunan DRUJBA ve NURS isimli ticari gemiler de arama kurtarma faaliyetlerine destek vermekte, sahada zamanla yarışılırken yüzer ve uçar unsurlar tarafından arama kurtarma merkezlerince oluşturulan arama kurtarma planı kusursuz bir şekilde üst düzey koordine ile yürütülmekteydi.

TCSG DOST yüzer unsurlar için olay yeri koordinatörü olarak görev yaparken aynı zamanda hava unsurları için irtibat noktasıydı. Bölgede bulunan DRUJBA isimli ticari geminin rapor ettiği yüzer cismin bulunduğu mevkiye Hava Kuvvetleri Komutanlığına ait 558 kuyruk numaralı helikopter ile Sahil Güvenlik arama kurtarma uçağı sevk edilmişti.

TCSG DOST arama kurtarma planında kendisine verilen bölgede faaliyetlerini sürdürdüğü esnada, TCSG-505 kuyruk numaralı helikopter arama sahasında Volgo Balt – 214’e ait içinde bir kazazede bulunan filikayı ve denizde bulunan iki kazazedeyi tespit ederek duman kandili ile markalamıştır. TCSG DOST, bünyesinde bulunan hızlı kurtarma botunu denizdeki iki kazazedenin bulunduğu mevkiye süratle sevk etmiştir.

Hızlı kurtarma botu iki kazazedeye ulaştığında, bot personelinin derin bir üzüntü sarmıştı, her iki kazazede de maalesef herhangi bir hayat belirtisi

göstermiyordu. Bot personeli tarafından ilk yardım usulleri uygulanmış, ancak bir sonuç alınamamıştı.

Denizde bulunan personel de hava kararmadan önce kazazedeleri kurtarabilmek için zamanla yarışlıyordu. Fakat kazazedelerin kuru tip giysilerine su dolması sonucu kazazede ağırlığının yaklaşık 2-3 katına kadar ulaşması bu durumu çok zorlaştırıyordu. Kazazedenin üzerindeki elbise kesilerek içerisindeki su boşaltılmaya çalışılıyor ancak sonuç alınamıyordu. Hava ve deniz şartları da kazazedenin gemiye ulaştırılmasına müsaade etmiyordu. Hava kararmıştı...

Hızlı kurtarma botu içerisinde bulunan personel tarafından; botta bulunan bir personelin ağzından kan geldiğinin ve titreme hali içerisinde olduğu bildiriliyor, bu arada gemi komutanı bota derhal gemiye dön emri veriyordu.

07 Ocak 2019 tarihinde icra edilen arama kurtarma faaliyetleri sonucunda yedisi sağ ikisi cansız olmak üzere toplam dokuz mürettebata ulaşılmış ve dört kazazede için arama kurtarma faaliyetlerine 08 Ocak 2019 tarihinde devam edilmek üzere ara verilmişti.

Arama kurtarma faaliyetlerinin ikinci günü gündeğümüyle birlikte TCSG-97 ve TCSG-87 ile TCSG-505 ve TCSG-508 kuyruk numaralı helikopterler tarafından başlanmış, TCSG-87 tarafından, Volgo Balt – 214’ün çarkçbaşı ve motorcusunun cansız bedenleri geminin

battığı mevkinin 12 deniz mili kuzeydoğusunda bulunmuştu.

Arama ve kurtarma faaliyetlerinin üçüncü ve dördüncü günlerinde arama kurtarma planı bulunan kazazedelerin mevkileri, hava ve deniz şartları gözönünde bulundurularak yeniden planlanıyordu. Ancak bölgedeki ağır hava ve deniz şartları nedeniyle yüzer ve uçar unsurlar arama kurtarma faaliyeti icra edemiyordu. Kazanın oluşunun üzerinden beş gün geçmişti, geri kalan kazazedeleri sağ olarak bulma umudu git gide kayboluyordu.

07 Ocak 2019 günü saat 08.10’da Volgo Balt-214 isimli geminin batması nedeniyle başlayan arama kurtarma faaliyeti yaklaşık sekiz gün sürmüş, TCSG GÜVEN korveti de destek sağlamış ve arama kurtarma faaliyetine 15 Ocak 2019 tarihi saat 17.30 itibarıyla son verilmiştir. Ne yazık ki bu süre zarfında kayıp 2 kazazedeye ilişkin herhangi bir emareye rastlanılmamıştı.

19 Ocak 2019 günü saat 18.00’de Rusya Federasyonu’nun Novorossısky Limanı’na intikal etmekte olan daha önce de arama kurtarma faaliyetine katılmış NURS isimli ticari gemi, Tuapse Limanı 48 deniz mili batısında, Volga Balt-214’ün battığı yerden 80 deniz mili uzaklıkta deniz yüzeyinde turuncu renkli, yarısı suyun içerisinde batık vaziyette bir filika tespit ediyordu. Ne yazık ki filikanın içerisinde Volga Balt 214-2’ün

Kaptanı Turbat İSMAYILOV’un cansız bedeni bulunmaktaydı.

Volgo Balt-214’ün 13 kişilik mürettebatından; yedi kişi sağ olarak kurtarılmış, beş kazazedenin cansız bedenine ulaşılmış , bir kazazede ise halen ulaşılamamıştır.

Sahil Güvenlik Komutanlığı ailesi olarak bu elim kazada hayatını kaybedenlere Allah’tan rahmet, kederli ailelerine başsağlığı dileriz.

Yılın hemen hemen her mevsiminde azgın dalgaların sert rüzgârların hüküm sürdüğü bölgemizin hırçın denizinde Volgo Balt-214 gibi benzer olayların yaşanması kaçınılmazdır. Bu nedenle her daim arama kurtarma faaliyeti icra etmeye hazırlıklı olmalıyız. Ayrıca, denizcilerimiz her zaman uyanık olmalı, seyire çıkmadan önce deniz ve hava tahminlerini kesinlikle göz önünde bulundurmalıdır.

Kardeniz’de hayatını kaybeden tüm denizcilerin hatırasına... ■

SAMSUN'DA BATAN GEMİNİN UKRAYNALI MÜRETTEBATI BAŞKENT'TE

[Hazırlayan] **Genel Sekreterlik**

ANKARA (AA) - Samsun açıklarında batan "8841644 IMO" numaralı "Volga-Balt 214" adlı Panama bandıralı kuru yük gemisinin mürettebatından kurtarılan ve tedavileri tamamlanan 7 kişi Ukrayna'nın Ankara Büyükelçiliğini ziyaret etti.

Ukrayna'nın Ankara Büyükelçisi Andrii Sybiha, Sahil Güvenlik Karadeniz Bölge Komutanlığı ekiplerince 80 mil açıktaki denizden kurtarılan denizcileri büyükelçilik binasında ağırladı.

Burada gazetecilere açıklamalarda bulunan Büyükelçi Sybiha, "Çok korkunç bir trajedi yaşandı. Kendi hayatlarını riske atarak denizcileri kurtaran Sahil Güvenlik Karadeniz Bölge Komutanlığı ekiplerine ve onlara tıbbi bakımı sağlayan Samsun Valisi Osman Kaymak'a teşekkür ederim. Stratejik ortaklığın çalışması budur." ifadelerini kullandı.

Sybiha, olayda ölenlerin ailelerine baş sağlığı dileyerek, kurtarılan denizcilerin en kısa zamanda kendi evlerine döneceklerini belirtti.

- "Sahil Güvenlik Ekipleri, Gerçek Kahraman"

Kurtarılan gemi personelinden Stanislav Shevchuk, dalgalara daha fazla dayanamayan geminin ön kısmının kırıldığını ve hızla batmaya başladığını belirtti.

Olayın hızlı bir şekilde geliştiğini ifade eden Shevchuk, "Kendimizi bambaşka bir ülkede bulduk. Bu ülkenin dilini bilmesek de kendimizi çok iyi hissettik. Bize yardımcı olanlara çok minnettarız. Sahil güvenlik ekipleri bizleri çok profesyonel bir şekilde kurtardılar. Onlar gerçek kahramandır." şeklinde konuştu.

Kurtarılan gemi personelinden aşçı Tatyana Budko da, acı anlarını paylaşarak, "Çok korkunç anlar yaşadık. Helikopterlerin geleceğini hiç düşünmemiştik. Onları görünce ruhumuz canlandı. Kurtarma ekipleri çok hızlı bir şekilde bize ulaştılar." dedi.

Sevinçten göz yaşlarına hâkim olamayan Budko, oğlu ve annesinin evde kendisini beklediklerini söyledi.

Denizcilere Türk ve Ukrayna yemekleri ikram edildi. ■

TÜRK SAHİL GÜVENLİK KOMUTANLIĞI HEYETİ İTALYA SAHİL GÜVENLİK KOMUTANLIĞINI ZİYARET ETTİ

[Hazırlayan] **Dış İlişkiler ve Avrupa Birliği Daire Başkanlığı**

Sahil Güvenlik Komutanı Tuğamiral Ahmet KENDİR ve beraberindeki heyet İtalya Sahil Güvenlik Komutanı Koramiral Giovanni PETTORINO'nun resmî davetlisi olarak 09-12 Ekim 2018 tarihleri arasında İtalya Sahil Güvenlik Komutanlığını ziyaret etmiş ve bu kapsamda "Türkiye-İtalya 2018 Yılı Sahil Güvenlik Alanında Üst Düzey İkili İş Birliği Toplantısı" gerçekleştirilmiştir.

2016 yılında Akdeniz Sahil Güvenlik Teşkilatları Forumu (MCGFF) Dönem Başkanlığını Türkiye'ye devreden İtalya, Sahil Güvenlik Komutanlığı Avrupa Sahil Güvenlik Teşkilatları Forumu'nun (ECGFF) 2018-2019 Dönem Başkanlığını yürütmektedir.

Bir kolluk kuvveti olan İtalya Sahil Güvenlik Komutanlığı, deniz emniyeti ve güvenliğinin yanı sıra İtalya limanlarında liman başkanlığı görevini de icra etmektedir. Bu çok fonksiyonlu yapısı Avrupa'da İtalya Sahil Güvenlik Komutanlığını

ön plana çıkarmakta ve Türk Sahil Güvenlik Komutanlığı ile büyük benzerlikler taşımaktadır. On bini aşan personelinin yaklaşık 1.300'ü subay olup 15 bölge komutanlığı, 55 grup komutanlığı, 186 ofis ve 7 farklı bakanlıkla koordineli olarak görev icra edilmektedir. 240 limanda 600 unsur bulunmaktadır. Ayrıca filosundaki helikopter ve uçaklarla bu görevlere destek verilmektedir. İkili iş birliği faaliyetleri yürüttüğü 6 ülkenin başında Türk Sahil Güvenlik Komutanlığı gelmektedir.

İtalya Sahil Güvenlik Komutanlığı Avrupa Birliği (AB) ajansları olan Avrupa Deniz Emniyet Ajansı (EMSA), Avrupa Balıkçılık Kontrol Ajansı (EFCA), Avrupa Sınır ve Sahil Güvenlik Ajansının (FRONTEx) yanı sıra başta Uluslararası Denizcilik Örgütü (IMO), Uluslararası Deniz Seyir Yardımcıları ve Fenerler Otoritesi Birliği (IALA) olmak üzere denizcilik ile ilgili diğer teşkilatlar içerisinde de etkin bir role sahiptir. ➡

İcra edilen son ikili iş birliği toplantısında, iki teşkilat arasındaki yakın ilişkiler ve iş birliğinden duyulan memnuniyet ile mevcut iş birliğini daha da geliştirme niyeti karşılıklı olarak bildirilmiş, her iki teşkilat arasında icra edilen ve icrası öngörülen ikili iş birliği alanları görüşülmüştür. Üst düzey toplantılar, tatbikatlara katılım, personel mübadelesi, SG bot/gemilerinin karşılıklı liman ziyaretleri ve teknik seviyedeki toplantılar gibi birçok alanda mutabık kalınan faaliyetlerin 2019 yılında icrası planlanmaktadır. Türkiye’de icra edilmesi öngörülen “Uzmanlar Çalışma Grubu Toplantısı” ile düzensiz göç, eğitim alanında iş birliği, arama kurtarma eğitimleri gibi konuların görüşülmesi öngörülmektedir.

İtalya Sahil Güvenlik Komutanı Koramiral PETTORİNO ziyaretten duyduğu memnuniyeti dile getirerek;

Türk ve İtalyan Sahil Güvenlik Komutanlıkları arasında tesis edilen iyi ilişkilerin uzun yıllara dayandığını, zaman içerisinde iş birliği faaliyetlerinin daha da geliştiğini,

Türk Sahil Güvenlik Komutanlığının düzensiz göç ile mücadele konusunda ortaya koyduğu olağanüstü mücadelenin her türlü takdirin üzerinde olduğunu,

Akdeniz’de göçmen geçişlerinde transit ülke konumundaki Libya’nın Birleşmiş Milletler (BM) tarafından resmî olarak tanınan Tripoli’deki hükümet ile göçmenlerin denize çıkmadan karada ve denizde engellenmesine yönelik iş birliğine gidildiğini, bu iş birliğinin göçmenlerin denize çıkış

yaptıkları bölgelerin belediyeleri gibi yerel kamu kuruluşları ile de tesis edildiğini, kapasite artırımı kapsamında; Libya Sahil Güvenlik Komutanlığına eğitim desteğinin yanı sıra su üstü unsur (10 adet büyük ve 2 adet küçük bot) takviyesinin de yapıldığını, aynı zamanda arama kurtarma etkinliğini de artırmak üzere Libya Sahil Güvenlik Komutanlığı Deniz Arama Kurtarma Merkezinin (LMRCC) teşkil çalışmalarına devam edildiğini,

Alınan bu tedbirler ve yürütülen faaliyetler neticesinde 2017 yılında (Ocak-Eylül dönemi) 150 bin olan düzensiz göçmen yakalama sayısının 2018 yılının aynı döneminde 24 bine kadar düştüğünü ve İtalya’nın bu girişimlerinin AB ülkelerince desteklendiğini ifade etmiştir.

Sahil Güvenlik Komutanı Tuğamiral Ahmet KENDİR; her iki teşkilat arasındaki yakın iş birliğinin en önemli hedefinin Akdeniz’i daha emniyetli ve güvenli hale getirmek olduğunu, iki ülke Sahil Güvenlik Komutanlıklarının benzer olarak düzensiz göç sorunu ile yoğun şekilde mücadele etmesinin ve bu yüzden göç konusunda yaşanan zorlukların ve gayretlerin ortak gündem olmasının taraflar arasındaki iş birliğini daha da güçlü kılmasını beraberinde getirdiğini belirtmiştir.

Ziyaretin son gününde İtalyan Sahil Güvenlik Komutanlığı tarafından koordine edilen Uluslararası Arama Kurtarma (SAR) Konferansı’na iştirak edilmiştir. Temel amacı; LMRCC’nin oluşturulması hakkında bilgi verilmesi, arama kurtarma konusunda yasal çerçevenin ortaya konulması, zayıf yönlerin tespit edilmesinin yanı sıra, Akdeniz’e kıyıdaş ülkelerin SAR organizasyon yapılarının ve uygulamalarının görülmesi olan konferansı AB de desteklemiştir.

İtalya’ya gerçekleştirilen ziyaret ve toplantı kapsamında iki teşkilat arasında Ege ve Akdeniz’de başta göçmen kaçakçılığı olmak üzere, yasa dışı faaliyetlerle mücadele alanında bilgi/tecrübe değişiminin önemi vurgulanarak alınması gereken tedbirler, iş birliği ve koordinasyon hususları değerlendirilmiştir. Önceki yıllarda İtalya ile gerçekleştirilen iş birliği alanlarının daha da çeşitlendirilmesi ve genişletilmesine yönelik karşılıklı irade beyanlarında bulunulmuştur. ■

UYUŞTURUCU İLE MÜCADELE

[Hazırlayan] **Sahil Güvenlik Ege Deniz Bölge Komutanlığı**

Uyuşturucu kaçakçılığı ülke sınırlarını aşan, bölgesel ve uluslararası düzeyde bir suç türü olarak karşımıza çıkmaktadır. Özellikle bağımlı sayısında dünya çapında yaşanan artış, uyuşturucu kaçakçılığından elde edilen yüksek kar payı ve terör örgütlerinin bu kardan pay alma arayışı ile teknolojik gelişmeler uyuşturucu üretimini ve kaçakçılığını hızlandırmaktadır. Bu sebeplerden dolayı uyuşturucu ile mücadele küresel düzeyde kapsamlı bir şekilde ele alınması gereken bir konu olmuştur.

Bağımlılık nedir?

Bağımlılık, kişinin zarar görmesine rağmen madde kullanımına devam etmesi, kullandığı maddeyi uzun süre bırakamaması, sürekli madde arayışı içinde olması, kullandığı maddeyi giderek artırması ile karakterize edilen bir tablodur.

Bağımlılık yapıcı madde ise beyin işlevlerini ve

tüm bedensel yapıları etkileyerek, zamanla organ sistemlerinde kalıcı değişikliklere yol açan, ruhsal ve davranışsal sorunlar oluşturan, yaşam için gerekli olmayan doğal ya da yapay sahte iyi oluş hali yaratan maddelerdir.

Bağımlı birey;

- Özgürlüğünü kaybeder.
- Kendine olan güveni zayıflar.
- Kendini kontrol altında tutamaz.
- İdeallerini kaybeder.
- İnsani ilkeleri yok olmaya başlar.

Skunk

Özellikle son dönemde uyuşturucu kaçakçıları tarafından insanları zehirlemek için yeni maddeler geliştirilmektedir. ➡

“Kokarca” bitkisi olarak bilinen skunk, ağır ve kötü bir kokuya sahiptir. Skunkın tohumu, esrarın hammaddesi Hint kenevirinin laboratuvar ortamında başka kimyasallarla hibritlenmesi sonucu geliştirilmiştir. Skunk esrardan daha zehirli olup beyin üzerinde çok daha ağır etkiler yaratmakta ve öldürücü etkisi yanı sıra birçok hastalığa da neden olmaktadır.

Sahil Güvenlik Komutanlığının Uyuşturucu ile Mücadele Faaliyetleri

Ülkemiz uyuşturucu yakalamalarında önemli bir tecrübeye sahiptir. Ülkemizin geleceği olan gençlerimizin bu illetle tanışmaması ve terör örgütlerinin uyuşturucu kaçakçılığından finanse edilmesine engel olmak büyük önem teşkil etmektedir.

Sahil Güvenlik Komutanlığı olarak bu bilinçle denizlerimizde büyük bir mücadele sergilenmektedir. Diğer kolluk birimleri ile yapılan müşterek çalışmalar sayesinde 2018 yılı içerisinde düzensiz göçle mücadelede gösterilen başarının yanı sıra gerçekleştirilen operasyonlar neticesinde önemli miktarda uyuşturucu madde de ele geçirilmiştir.

Sahil Güvenlik Ege Deniz Bölge Komutanlığı tarafından deniz yolu ile ülkemize sokulmaya çalışılan uyuşturucu maddenin engellenmesi maksadıyla harcanan çabalara değinmek istedik. Bu

kapsamda 2018 yılı içerisinde diğer kolluk birimleri ile müşterek icra edilen operasyonlar neticesinde yüklü miktarda uyuşturucu maddenin yakalanması sağlanmıştır. Yapılan önemli miktardaki yakalamalara kısaca değinecek olursak;

- 21 Mayıs 2018 tarihinde Datça’da Jandarma birimleri ile müşterek icra edilen operasyonda 88 kg 680 g SKUNK,
- 27 Mayıs 2018 tarihinde Didim’de Emniyet birimleri ile müşterek icra edilen operasyonda 118 kg SKUNK,
- 30 Mayıs 2018 tarihinde Çeşme Alaçatı’da Emniyet, Gümrük ve Millî İstihbarat Teşkilatı ile müşterek icra edilen operasyonda 111,1 kg SKUNK,
- 02 Ekim 2018 tarihinde Didim’de Emniyet birimleri ile müşterek icra edilen operasyonda 1 ton 460 kg SKUNK maddesi ele geçirilmiştir.

Yapılan operasyonlar sayesinde deniz yolunu kullanarak ülkemize sokulmaya çalışılan yüklü miktarda uyuşturucu maddeye el konularak uyuşturucu kaçakçıları akamete uğratılmıştır.

Diğer Kurumlarla İş Birliğinin Önemi

Yapılan operasyonlarda ilgili tüm kurumların bir araya gelerek güçlerini birleştirmesi, operasyon

öncesinde birlikte yapılan bilgi paylaşımları, operasyonun planlanması ve icra safhalarında kolluk birimleri arasındaki koordinasyon ve iş birliği başarının sağlanmasında büyük bir etken olmuştur.

Sahil Güvenlik Komutanlığının deniz, hava ve kara unsurlarının etkinliğinin diğer kurumların gücüyle birleşmesi denizlerimizde uyuşturucu kaçakçılığının engellenmesine büyük katkı sağlamıştır. Kurumlar arası yapılan bilgi paylaşımlarının anlık ve süratli bir şekilde gerçekleştirilmesi, ülkemizin kolluk birimlerinin yüksek ve hızlı operasyon gücü uyuşturucu kaçakçılarına göz açtırmamaktadır.

Tatbiki yapılan başarılı operasyonların uyuşturucu kaçakçıları tarafından yeni rotalarının belirlenmesine yol açabileceği, ayrıca unutturulmaya çalışılan şüpheli tekneler kullanılarak ve yeni yöntemler geliştirilerek bu kişiler tarafından uyuşturucu ticaretinin canlı tutulmaya çalışılacağı öngörülmektedir. Bu nedenle deniz yolu ile yapılabilecek uyuşturucu kaçakçılığına karşı devamlı olarak alınan tedbirlerin gözden geçirilmesi ve ilave tedbirler alınması büyük önem arz etmektedir.

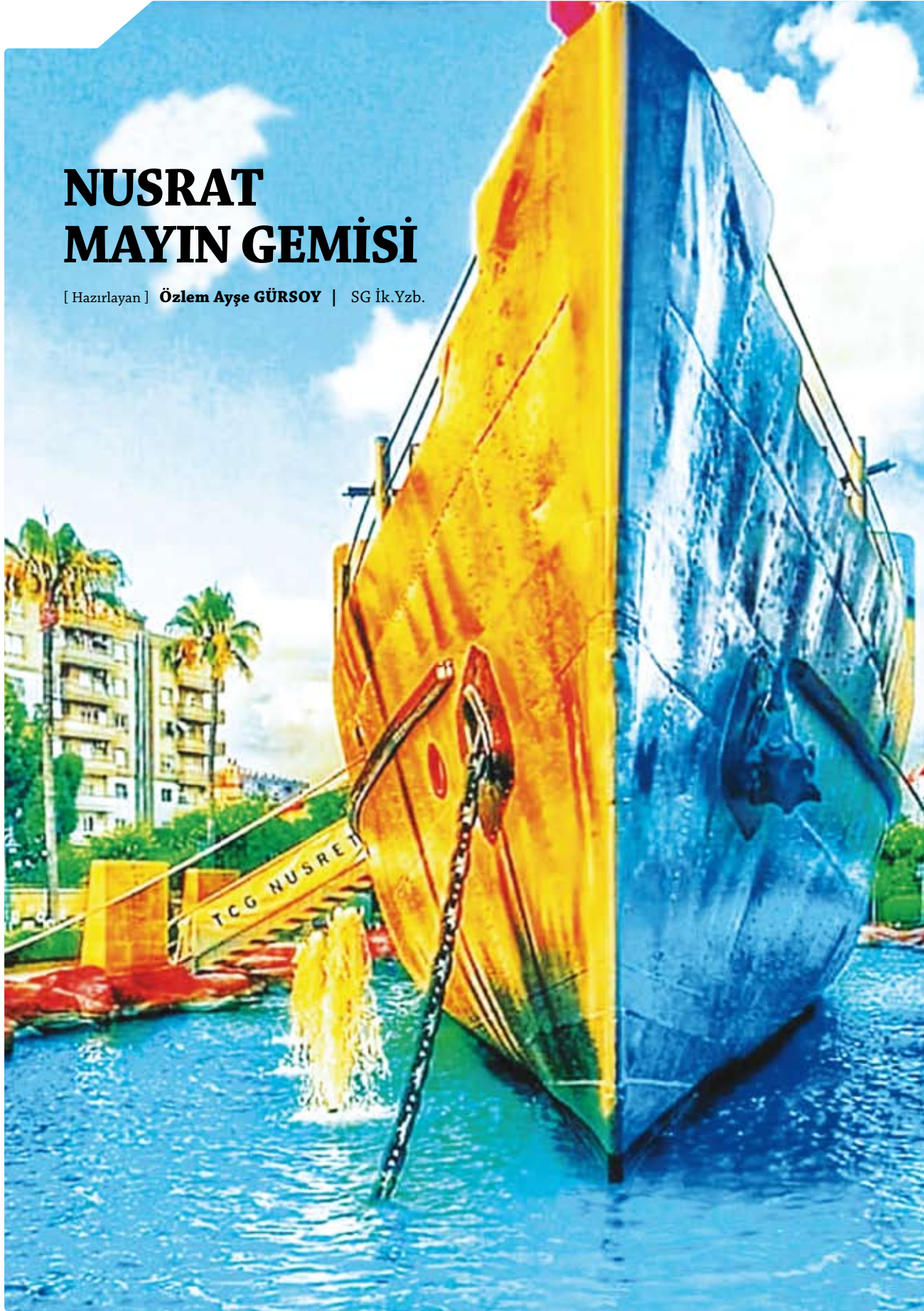
Ülkemizin huzuru, güvenliği, terör örgütlerinin önemli bir finans kaynağının kurutulması ve gençlerimizin uyuşturucu tehdidinden uzak sağlıklı birer birey olarak hayatlarına devam edebilmeleri için uyuşturucu ile mücadeleye kesintisiz devam edilerek, yapılacak operasyonlarla mavi vatan denizlerimizin güven ve huzurlu alanlar olarak idamesine devam edilecektir. ■

KAYNAKLAR :

- (1) İzmir İl Emniyet Müdürlüğü, “Uyuşturucu Maddelerle Mücadele”, http://www.izmir.pol.tr/Sayfalar/uyusturucu__maddelerle_mucadele.aspx
- (2) TC Dışişleri Bakanlığı, “Türkiye’nin Uyuşturucu ile Mücadelesi”, http://www.mfa.gov.tr/turkiye_nin-uyusturucu-ile-mucadelesi.tr.mfa
- (3) <http://www.haber7.com/guncel/haber/1813371-yeni-nesil-zehir-skunk>
- (4) <https://www.haberler.com/turkiye-nin-mucadelesi-uyusturucu-rotasini-2631767-haberi/>

NUSRAT MAYIN GEMİSİ

[Hazırlayan] **Özlem Ayşe GÜRSOY** | SG İk.Yzb.

Almanya'nın Kiel şehrinde 1911 yılında inşa edilen Nusret Mayın Gemisi, 1913'te Osmanlı Donanmasına katıldı. Özel olarak mayın dökme gemisi olarak inşa edilen Nusret Mayın Gemisi, 3 Eylül 1914 tarihinde Çanakkale'ye getirildi. Bu gemi dar alanlarda kolayca manevra yapabiliyor ve az su çektiğinden mayın alanları üzerinde güvenle dolaşabiliyordu. Çanakkale Savaşları sırasında da aktif rol alıp hem savaşın hem de ülkenin kaderini değiştiren, savaşa damgasını vuran Nusret Mayın Gemisinin asıl adı "Nusrat" olup, "Yardım" anlamına gelmektedir.

20 Haziran 2015 tarihinde Sahil Güvenlik Karadeniz Onarım Destek Komutanlığı/Samsun'da çalışırken nöbet tuttuğum bir gün akşam saatlerinde limana Nusret gemisinin Deniz Kuvvetleri Komutanlığı tarafından inşa edilen örneğinin aborda oluşunu izledim. İşlerimi bir an evvel halledip hemen geminin içini gezmek için sabırsızlanıyordum. Akşam mesai bitiminden sonra gemiye gittim. Bize geminin lumbarağzında çok güzel bir tanıtım yapıldı, savaşın bütün gerçeklerini dinledikten sonra gemide gezinirken her şeyi yaşar gibi hissedebiliyordum. Savaşın kan ve barut kokusu burnuma geliyordu. Gözlerimi ara ara kapadığımda o anlara gidebiliyordum.

Yıl 1915;

6 Mart gecesi Cevat Bey, Mayın Grup Komutanı Hafız Nazmi Bey'i aramıştı.

-Oğlum, diyordu. Sana çok önemli bir görev veriyorum. Vatanın selameti bu görevin başarıyla yerine getirilmesine bağlıdır. Yarın akşam, Nusret'le son yirmi altı mayını şu gördüğün Erenköy mevkiinde kıyıya paralel olarak dökceksin. Düşman hareketinizi seçer, size saldırıya kalkışırsa kıyı topraklarımız önceden aldıkları talimata uygun olarak hareket edecek ve sizi himaye ateşiyle koruyacaklar. Kendinizi göstermemeye çaba harcayın. Allah yardımcınız olsun.

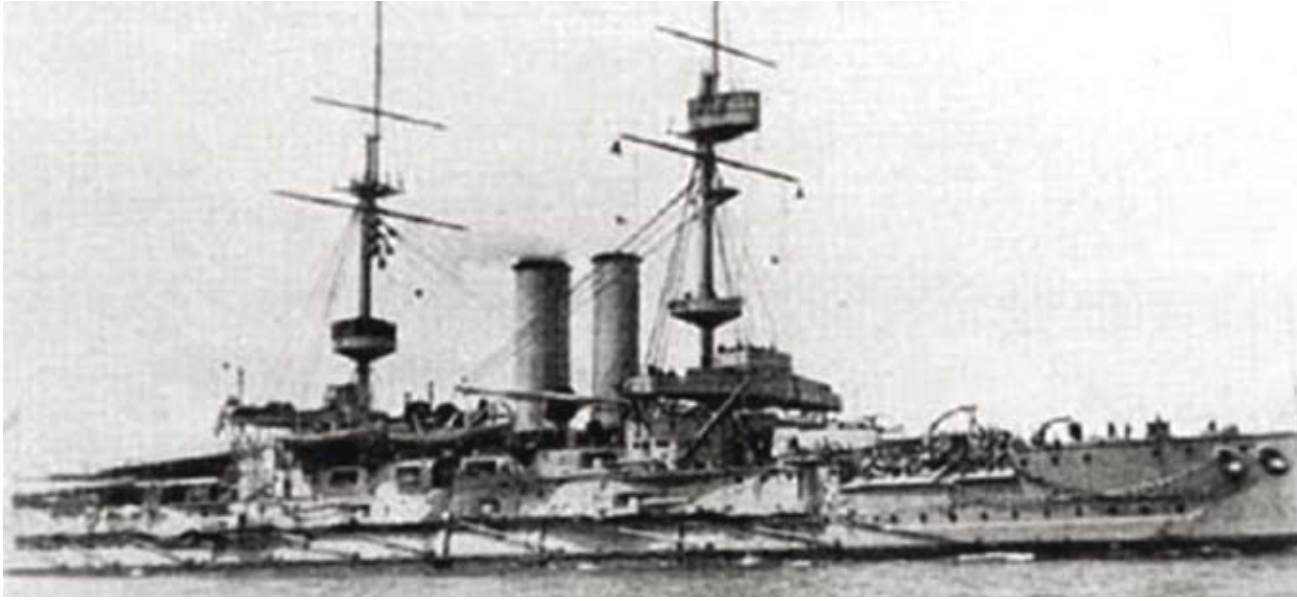
Nazmi Bey, ertesi gün Nusret Mayın Gemisi Komutanlığını yapacak olan Tophaneli Yüzbaşı Hakkı'yı buldu. Geminin kamarasına geçtiler...

Gemide gezinirken geçmiş yıllara gitmemek elimde değildi. Gözlerimi kapadım, yine sağa sola bakınıyor, korkuyor, hızlı kararlar alacak cesareti de kendimde bulabiliyordum. Her gözümü kapadığımda nabzım hızlanıyordu. Çevremde bu zamandan o zamana götürebildiğim simaları da bu canlandırmada, cesurca

gemide gezinirken görebiliyordum. Kamaralarda ve geminin koridorlarındaki insanların paniğini, geminin kış tarafındaki incecik tellerle sıralanmış mayınları görebiliyordum. Koridorda koşuşan askerlerin arasından yanımdan bir mürettebat hızlıca geçti. Üstü perperişan gariban bir Anadolu çocuğu cesur ve hızlı hareketlerle yan yana dizilmiş kaportalardan birinin önünde durdu selamını verdi, "Komutanım mühimmat sayıldı depoda ve geminin kışında toplam arızalılarda dâhil 26 mayın" dedi. Usulca o tarafa yürüyordum her yeri her şeyi inceliyordum. Gemi anons sisteminden gelen canlandırmadaki savaş sesleri kulaklarımda uğuldadıkça ben 1915 yılına gidiyordum.

Ama boğaz bu yirmi altı mayına göre çok büyüktü ve savaş çok çetin... Heyecanım daha da büyüdü. Biraz ileride koridorun sonunda daracık bir kaporta arkasında askerin girdiği kamaraya doğru yürüdüm. İçeride Esat Paşa, Vahap Paşa, Tophaneli Yüzbaşı İsmail Hakkı, Yüzbaşı Nazmi ve Yüzbaşı Ahmet oturmuşlardı bir masaya. Önlerinde harita bazı yerlere işaretler koyarak konuşuyorlardı. Fark edilmeyecek kadar odaklandıklarını düşündüğüm mumya heykeller mi bu zamandaydı yoksa ben mi onların zamanındayım o an hiç farkında değildim. Her şey canlanıyordu... Sanki Nazmi Bey Tophaneli Hakkı Yüzbaşı'ya Cevat Paşa'nın dediklerini aktarıyordu. Esat Paşa gökyüzünde tek bir yıldız bile yok, her tarafı sis kapladı, bu zaman doğru zaman biz bu işi başarabileceğiz diyordu. İçinde hiç tereddüt yoktu cesaret vermem gerek mi diye İsmail Hakkı Yüzbaşı'ya baktı; ama onun gözlerindeki vazife aşkını görünce sadece başını salladı. İki gün önce kalp krizi geçiren Nusret'in genç komutanı Yüzbaşı Hakkı Bey'in, sağlığı için yerine bir başkasının görevlendirilmesini kabul etmeyerek, Çanakkale Müstahkem Mevki Komutanı Cevat Bey'in ısrarlarına rağmen, savaşın ve ülkenin sorumluluğunu omuzlarında duyarak görevi kabul ettiğini Esat Paşa da biliyordu, gururla Hakkı Yüzbaşı'nın gözlerine baktı. Konuşmalar bitmişti, sadece geminin içindeki uğultular duyuluyordu, artık sessizlik zamanıydı; ama bu kararlılığın sessizliğiydi...

Gözlerimi açtım gemide edindiğim bilgilerle o gece neler olduğunu araştırmaya sabırsızlanıyordum. Akşam internetten açtığım birkaç siteden okumaya başladım. Çanakkale Savaşı'nın hatırasına bu makaleyi yazmaya karar verdim. ➡

OCEAN

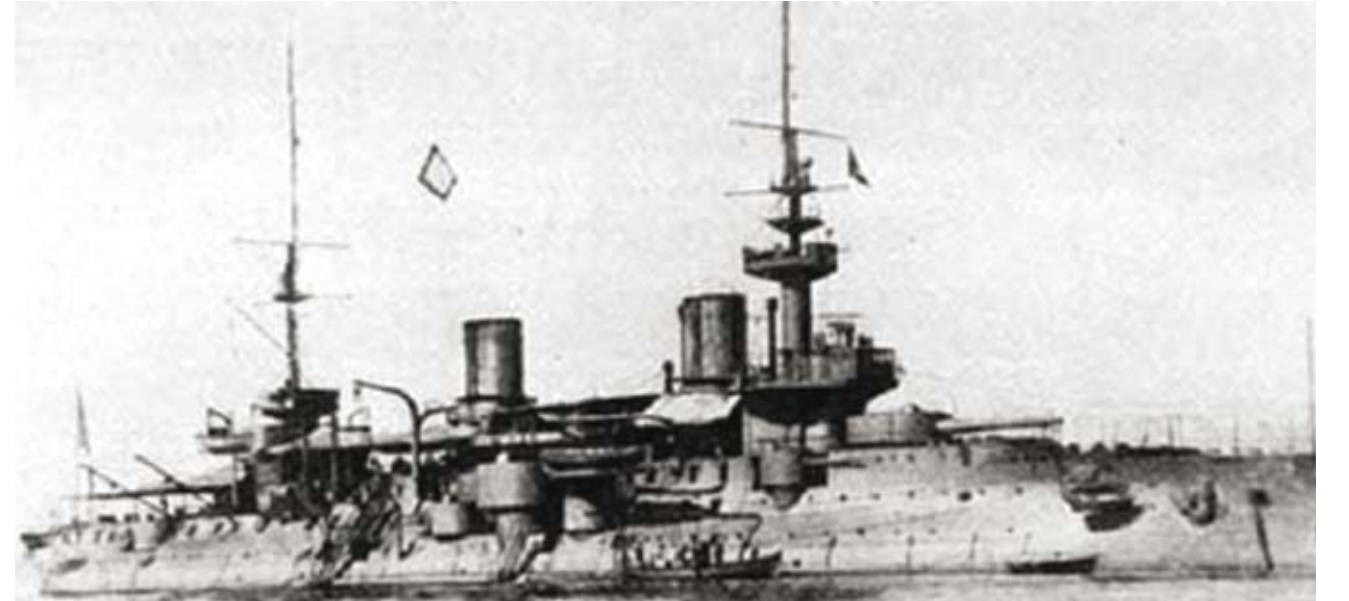
7 Mart'ı 8 Mart'a bağlayan gece yarısı yıl 1915;

Nusret, demir alarak Çanakkale'den uzaklaştı. Bütün ışıklarını söndürüp kıvılcım atmasının diye ocaklarını bastırmış, maskeli ışıklar altında rota izleyerek hedefine doğru ilerliyordu.

Gemi daha önce döşenen mayın hatlarından geçiyor ve Erenköy mevkiine giriyordu. Deniz sakin, hava simsiyah, zifiri karanlıktı. Uzaklarda dolaşan düşman devriye gemileri pırıl pırıl yanan projektörleri ile suyun yüzünü aydınlatmaktaydı. Bir an, suyun yüzüne değen ışık silindirler hemen ardından denizi yalayarak, havaya kalkıp yeniden denizin yüzeyinde başka bir noktayı aydınlatıp derinlere inmekte, ardından yine uzaklara gitmekteydi. Daha yakınlarda devriyeye çıkmış düşman gemilerinin projektör ve ışıldakları zaman zaman Nusret'in olduğu kıyının karşısını noktalamaktaydı. Son kontroller bittikten sonra ilk mayın platforma alınmış ve atış anı beklenmeye başlanılmıştı. Heyecan doruktaydı. Vatanın selameti için gerekli olan zafer kilidi, Nusret'in elindeydi. Bir annenin kucağındaki uyuyan bebeğini yatağa koyar gibi hassasça, mayınlar yerlerine bırakılmalıydı. Sonunda Anadolu yakasındaki Akyarlara, yeni mayın hattının hazırlanacağı noktalara geldiler. Bu sefer mayınların Boğaz'ı kesecek şekilde değil de kıyıya paralel olarak Erenköy mevkiine dökülmesi fikri, mayın uzmanlarının ince bir çalışmayla ortaya çıkardıkları mükemmel bir fikirdi. Çünkü düşman zırhlıları Boğaz'a grup grup giriyor ve görevini tamamlayan grup, ikmal yapmak için geriye dönerken arkadaki

grupların yollarını kesmemek için Boğaz'ın en geniş yerlerinden biri olan Erenköy mevkiinde manevra yapıyordu. İşte mayınlar da bu manevra sahasına kıyıya paralel ancak manevra hattına dik olarak yerleştirilecekti. Fakat bu işin sonu her ne kadar büyük bir zaferi getirecek olsa da bir o kadar da zordu. Teker teker sessizce elinde kalan son yirmi altı mayını suya bırakmaya başladı. Suyu düşen her mayın belli bir sıra halinde kendisini asılı tutacak teller üzerinde yer almaya başladı. Birkaç dakika sonra tüm mayınlar belirlenen rota doğrultusunda dökülmüştü. Makineler tekrar ulaşabilecekleri en yüksek devirde çok hızlı tempoda çalıştırılmıştı. Şimdi en az mayınların dökülüşü kadar tehlikeli olan geri dönüş yolculuğu başlamıştı.

Daha önce dökülen mayınlar ve düşman devriye gemileri Nusret'in yolu üzerinde kol geziyordu. Bir an için Nusret'in çok yakınında bir karaltı ortaya çıktı. Düşman gemisi olmalıydı bu. Büyük olasılıkla düşman zırhlıları geri dönmüşlerdi ve devriye görevine devam etmekteydiler. Ara verdikleri projektörle taramaya yeniden başladıkları zaman Nusret'i görecekle ve her şey bitecekti. Bütün personelden buz gibi terler boşalıyordu. Sonunda korktukları başlarına geldi ve düşman gemisinin projektörleri yandı. Karanlığı yaran projektör ışığı az öteden üzerlerine doğru, denizi tarayarak geliyordu. Işık dalgası kıyıları, dalgaları taraya taraya, arada bir durarak, arada bir gerileyerek ağır ağır üzerlerine geliyordu. Bu ışık silindiri ölüm kılıcına dönüşmüş, Nusret'in kalbine saplanacaktı ki bir mucize gerçekleşti. Ölüm ve ışık

BOUVET

dalgasının içine girmelerine saniyeler kala, Türk kıyılarında yanan projektör bir mucize yarattı. Bizim kıyıda birden bire yanan projektörümüz birkaç saniye içinde, düşman projektörünü deniz üstünde yakaladı. İki projektör şimdi göz gözeydiler. Ortalığı sise yakın yoğun bir beyazlık kapladı. Beklenmedik bu ışık kavgası Nusret'e yaşam umudunu geri verdi. Şimdi karşılaşan iki projektör, iki düşman göz birbirinden kurtulmak için olağanüstü bir savaşa başladılar. Düşman projektör, etrafını görebilmek amacıyla kurtulmak için yoğun çaba harcıyor, bir türlü başaramıyordu. Nusret, bazen üstünde, bazen yanında süren ışık çarpışmasının altından sessizce sıyrıldı. Olanca islim üstünde, Çanakkale yönünde yol almaya başladı. Tehlike geçmiş verilen görev büyük bir başarıyla yapılmıştı. Nazmi Bey büyük bir sevinçle kader arkadaşını tebrik etmek istedi. Ancak Hakkı Bey cevap veremedi. Nusret Mayın Gemisinin Başkomutanının hasta kalbi bu ışık savaşındaki heyecana dayanamamıştı.

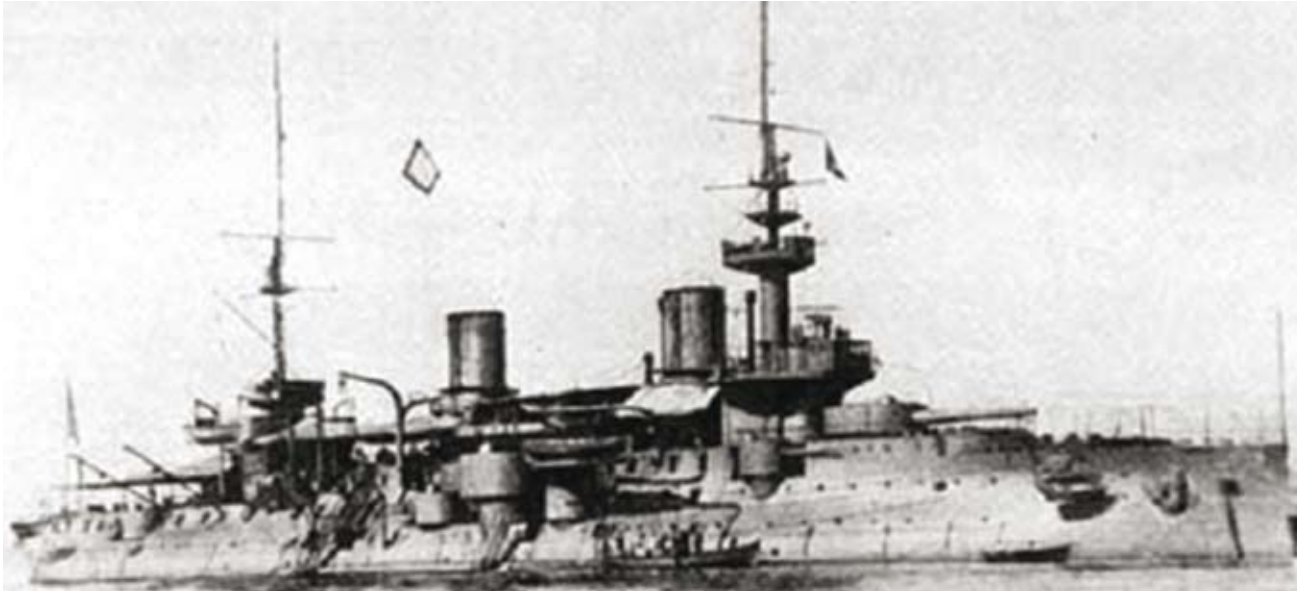
Belki de yapılmış olan planın icrasının mutluluğunu beklemişti kalbi bilinmez. Şehit olmayı beklemiş dedim içimden. Peki, yapılan bu fedakârlığın sonuçları neydi diye düşündüm. Şehitlerimize bir şehit daha eklenmişti ve hiç durmak istemeden okumaya devam ettim.

Bu olaydan on gün sonra müttefik donanması saldırıya geçmişti. Savaş tam istedikleri şekilde, kontrollü olarak devam etmekteydi ki, birden ikmal için geri dönen gemilerde büyük patlamalar meydana geldi. Bunların nedeni, 7-8 Mart gecesinde dökülmüş

ve bundan sonrada gerek düşman pilotlarının fark edemediği gerekse 17-18 Mart gecesi mayın gemilerinin yaptığı mayın kontrolünde bulunamayan Nusret'in mayınlarıydı. Düşmanın yüzen kaleleri birer birer batmaya başlamıştı.

İlk önce batan gemi Ocean arkasından, Bouvet 639 kişilik mürettebatı ile denizin derinliklerine gömüldü. Artık düşman için bu andan itibaren her şey ters gitmeye başlamıştı. Bouvet'in battığı yerin yakınında manevra yapmakta olan Inflexible bir mayına çarptığını rapor etti ve çok tehlikeli bir şekilde yan yatmaya başladı ve yaklaşık üç dakika sonrada Irresistable'nda yana yatmakta olduğu ve sancak tarafından mayına çarptığını bildiren yeşil flamanın sancak seren cundasında dalgalandığı görüldü.

Daha sonra da mürettebatı kurtarılan gemi boğazın sularına gömüldü. İtilaf Devletleri üç büyük savaş gemisini (Irrestable, Ocean, Bouvet) kaybetmiş, üç tanesi de (Inflexible, Gölva, Suffen) ağır yaralanmış şekilde eldeki gücün üçte biri yitirilmişti. Nusret'in yapmış olduğu görev tarihi değiştirmişti. Düşman donanması 18 Mart günündeki başarısızlıklarından çok şey öğrendi. İngilizler bu yenilginin tüm faturasını son keşfini yapıp mayın yoktur raporunu veren pilota çıkarttı ve onu idam etti. Nusret'in 7-8 Mart gecesi bir şehit vermek uğruna yaptığı iş ve Türk topçusunun başarısı, bir vatanın selametini sağlamış ve düşman donanmasının Marmara'ya bayraklarını dalgalandırarak girmesine izin vermemişti. [1] ➡

IRRESISTIBLE

İşte bu yazılan bilgiler beni çok duygulandırdı. Geçmişle gurur duyan bir nesil olabilmek her millete nasip değildir diye düşündüm ve sevindim içimden. Yabancı basında bu olay hakkında çıkan yazılara göz gezdirmeye başladım.

YABANCI GÖZÜYLE 18 MART

İngiliz General Oglander'ın, “Çanakkale-Gelibolu Askeri Harekâtı” adlı eserinin birinci cildinde: “Pek uygun başlamış olan gün bu meçhul mayın hattının o olağanüstü ve ortalığı kırıp geçiren başarısı yüzünden, tam bir başarısızlıkla sona erdi. Bu yirmi mayının seferin talihi üzerindeki etkisi ölçülemez.”

Sir Ccolyen Corbet'in, “Harekat-ı Bahriye” adlı eserinin ikinci cildinden: “Felaketlerin hakiki sebebi keşif ve tayin olununcaya kadar çok geçmedi. Hakikat şu idi ki, 8 Mart gecesinde Türkler, haberimiz olmadan Erenköy Koyu'na paralel olarak 20 mayın dökmüşler ve balıkçı gemilerimiz, aramaları esnasında bunlara rastlamamışlardı. Türkler bu mayınları özel amaçla manevra sahamıza koymuşlar, gösterdiğimiz bütün ihtiyat ve sağgörüyü rağmen baş döndürücü bir zafer kazanmışlardır.”

Bahriye Nazırı Churchill 1 Ağustos 1930 tarihli “La Revue de Paris” dergisinde şöyle der: “Nusret Gemisinin gizlice döktüğü 20 demir kap, İngilizler tarafından başarı ile başlanmış olan Çanakkale Harekâtını durduran birtakım psikolojik karışıklıklar doğurdu. Yalnız başına bu engeldir ki, Türkiye'yi bir bozgundan kurtardı ve harbi uzattı. Bu yüzden mağluplar kadar muzaffer Avrupa da sarsıldı.

Kendilerini Fransa, Polonya, Galiçya, Balkanlar, Filistin, Suriye ve Kuzey İtalya topraklarının örttüğü 6-7 milyon insan, düşmanlarının kurşun ve gülleleri ile değil, 18 Mart sabahı Çanakkale'nin kuvvetli akıntısı altında, ağırlıklarına bağlı bulundukları tel halatları üzerinde gerili duran 20 demir kap yüzünden yok olup gitti.”

Yabancıların bu galibiyeti görmezden gelemedikleri aşikârdı. Genelde yabancıların basınında yirmi mayın diye yazılsa da araştırmalarda gemide yirmi altı mayın olduğu bilgisi daha çoktu. Bazı mayınlar dökülemedi mi yoksa sayı ortalama olarak mı dile getiriliyor onlar tarafından tam bilemesem de zaferin büyüklüğü gözlerimi doldurmuştu. Peki, ama Nusret yani yardım anlamına gelen, bu millete en büyük yardımları adı gibi gerçekleştiren bu gemiye daha sonra ne olmuştu?

NUSRET GEMİSİ NEREDE ?

I. Dünya Savaşı boyunca Çanakkale'de kullanılan bu gemi 1918 Mondros Mütarekesi'nden sonra 8 yıl görev dışı kalmıştır. 1926'da Gölcük Tersanesi'nde, onarımı yapılan 1937'de dalgıç gemisi olan 1955'e kadar Türk Donanmasına hizmet veren gemi 1962'de sivil bahriyeye satılarak 1966 yılına kadar büyük bir tadilat ile kargo gemisi olmuş ve “Kaptan Nusret” adını almıştır. Birçok aksamı zaman içinde değiştirilerek kuru yük gemisi olarak kullanılan gemi daha sonra özel bir şirkete satılmıştır. 1990'da Mersin Limanı'ndan çıkarken batmıştır. Nisan 1990'da batan Nusret 1999'da denizden çıkarılarak Mersin Limanı'na çekilmiştir. 10 sene

boyunca su altında bekleyen, Tarsus Belediyesi'nin çalışmaları ile denizden çıkarılan Nusret Mayın Gemisi, jilet olmaktan kurtarılarak büyük bir titizlikle ayağa kaldırılmış, bakımı yapılmıştır. Nusret Mayın Gemisinin orijinali, yük gemisi yapılması için eklenen parçalar çıkarılarak Tarsus'taki, Çanakkale Savaşı Şehitleri anısına yaptırılan parka yerleştirilmiştir.[2]

1982'de İstanbul'da Taşkızak Tersanesi Komutanlığında inşa edilen Nusret Mayın Gemisinin bire bir ölçülerindeki tıpkı yapımı, Çimenlik Parkı içinde özel olarak inşa edilen platformda 2011 yılına kadar sergilenmiştir. Bilahare 2011 yılında İstanbul Tersanesi Komutanlığında Nusret Mayın Gemisinin bire bir ölçülerinde yeni bir gemi yapılmış olup günümüzde Çanakkale Deniz Müzesi İskelesinde sergilenmektedir. [3]

Bir denizci olarak bu kahramanları anmak, gemiyi ve yaşananları benim gibi hissedebilmek için 18 Mart Çanakkale Deniz Savaşı'nı anma sebebiyle Çanakkale ve Tarsus'taki gemi müzesini ve gemi tıpkı yapımlarını ziyaret edebilirsiniz. Nusret yalnızca 40 metre boyundaydı ama 61 kişilik mürettebatıyla benim için koca bir donanmaydı artık. ■

Adı ve Tipi	NUSRAT - Mayın Gemisi
İnşaa Tarihi ve Yeri	1911-Kiel Almanya
Tonajı	365 Ton
Askeri Hizmete Girişi	1913
Boy ve Eni	40 m-7.5 m
Derinliği	3,4 m
Çektiği Sn	2 m
Silahları	1 adet 7,5/40 top 2 adet 4,7 top, 2 mk. 5b.
Mayın Kapasitesi	40 adet
Sürati	15 mil
Terhis Tarihi	1955
Gemi Komutanı	Yzb. Tophaneli Hakkı Bey
Mayın Grup Komutanı	Yzb.Nafiz Nazmi Bey
Mürettebat Sayısı	61 kişi

KAYNAKLAR :

- (1) <https://www.nusratmayingemisi.com/canakkalesavasi.php>.
- (2) <https://www.virahaber.com/nusret-mayin-gemisi-canakkalede-32184h.htm>
- (3) <http://www.canakkaleili.com/canakkale-deniz-muzesi.html>
- (4) <http://www.tarsus.bel.tr/tr/baglantilar/nusret-mayin-gemisi.aspx>
- (5) <https://www.nusratmayingemisi.com>
- (6) tr.wikipedia.org

DERİN MAVİ

[Hazırlayan] **Batuhan KOCAYİĞİT** | SG Gv. Asb. Çvş.

Eğitim almaktan gurur duyduğum Sahil Güvenlik Okul Komutanlığı kursiyeri ve aynı zamanda su altı tutkunu bir astsubayım. Ege Üniversitesi Su Altı Teknolojisi Bölümü mezunu olup, birinci sınıf dalıcıyım. Su altına olan ilgim küçük yaşlarda yazın karavanımız ile gittiğimiz tatillerde başladı. Harçlıklarımı biriktirip bir maske aldım ve su altında bir dünyanın bana kapılarını araladığını o zamanlarda fark ettim. Zaman geçtikçe su altında çok daha özgür olduğumu hissettim ve kendimi farkında olmadan geliştirdim. 6 yıl serbest dalış yaptıktan sonra su altında daha fazla kalabilmek için kendime scuba ekipmanları alıp, bu hobimi daha da ileri taşımak istedim. İlerleyen süreçte bu hobimi iş alanlarında da kullanabileceğimin farkına varıp, Su Altı Teknolojisi Bölümünü başarı ile bitirip su altında birçok alanda çalıştım. Resmî kayıtlarımda 5.000 dakikanın üzerinde dalış sürem olmasının yanı sıra kayıt altına almadığım birçok dalışım mevcuttur. Su altı görüntüleme, su altı yapılarını inceleme, karışım gaz dalgıçlığı, su altı teknikerliği, su altı turizmi, su altı arkeolojisi, kurtarma

dalgıçlığı, hiperbarik sistemler (basınç odası operatörlüğü), sanayi dalgıçlığı gibi profesyonellik isteyen birçok alanda çalıştım. İlk yıllarda su altında insanoğlunun ne kadar basit ve zayıf kaldığını düşünüyordum; ancak gelişen teknoloji ile birlikte insanoğlunun su altında neler yapabildiğini tecrübe ettim.

Türkiye’de bu iş sektörüne verilen ilgi yurt dışına göre biraz az kalsa da, su altı turizmi oldukça önemli bir gelir kaynağı olmayı hak ediyor; çünkü ülkemizin derin mavi sularında pek çok güzellikler yatıyor ve bunları hepimiz koruyup keşfetmeliyiz. Su altına ve deniz canlılarına gereken ilgiyi göstermeliyiz ki 3 tarafı denizler ile çevrili olan ülkemizde denizciliği ve dalgıçlığı ileri düzeylere getirebilelim.

Dalış Tarihi

Su altının tarihi geçmişinden biraz bahsedecek olursak; insanoğlunun su altına olan ilgisinin 5.000 yıl öncelere dayandığı tahmin edilmektedir. İlk dalgıçlar hiçbir alet kullanmadan kendilerini dibe götürecek herhangi bir ağırlığa tutunup dipten

sünger, mercan ve sedef gibi gereksinimlerini elde ediyorlardı. Yunanlı tarihçi Herodotos, Scyllis isminde bir dalgıcın İsa’dan 400 yıl önce Pers Kralı Xerxes tarafından tutularak batık gemilere dalmak suretiyle define çıkardığından bahseder. Eski zamanlarda dalgıçların görevi düşman gemilerinin çapa halatlarını kesmek, gemilerin karınlarında delik açıp gemileri batırmaktı. MÖ 332 yıllarında Büyük İskender Lübnan (Tyre) Limanı’nın girişindeki maniaların temizlenmesi için dalgıçlar göndermiş ve bizzat kendisi de çalışmaları dibe inerek seyretmiştir.

Çok eski tarihlere ait birçok kayıtta dalgıçlara kaba usullerle hava ikmali yapıldığından bahsedilmektedir. Dalgıcın su altında kalmasını sağlayacak havayı elde etmek için ilk olarak kamış borular kullanılmıştır. MS 375 yılında Vegetius, bir eserinde hava borusu ile donatılmış bir dalgıç başlığının tarifini yapmaktadır. MÖ IX. yüzyıldan kalma bir Asur freskinde dalgıca benzeyen bir kişinin içi hava ile şişirilmiş bir hayvan derisini dalış tüpü olarak kullandığı resmedilmiştir. 1680 yılında Massachusetts doğumlu William Phipps 200.000 İngiliz parası değerinde olan hazineyi çıkartmak için dalış çanı kullanmıştır.

1825 yılında W.H. James adlı bir İngiliz kendi üzerinde sıkıştırılmış hava taşıyan elbiseyi icat etmiş ancak gereken ilgiyi görmemiştir. 41 yıl sonra Benoit Ronguayrol adlı Fransız ilk regülatörün patentini

aldı. Regülatör basınçlı hava haznesine takıldığı zaman dalıcı nefes alınca hava vermeyi kesiyordu. Ronguayrol ise James gibi regülatörü basınçlı hava haznesine bağlamayı akıl edememişti. Jules Verne’nin “Su Altında 20.000 Fersah” adlı eserinde bu bağlantı yapılmıştı.

1925 yılında Le Prieur adlı Fransız, yüksek basınçlı hava tüpünü bir maskeye adapte etmeyi başarmıştı. Bir haziran günü Fransa’nın güneyinde Cousteau, regülatörü basınçlı hava ile doldurulmuş çelik tüpe monte ederek dünyanın ilk tam otomatik dalış aletini buldu ve dalış dünyasında yeni bir devir başladı.

Vurgun Olayı

Su altı dalışlarının önemli teorilerinden ve halk arasında “vurgun” olarak bilinen, asıl adı dekompresyon olan olaydan bahsedecek olursak; dalgıç dalışa başladığı andan itibaren ciğerlerindeki nitrojenin kısmi basıncı, dokularında çözünmüş olarak bulunan nitrojenin kısmi basıncının üzerine çıkar ve kısmi basınçtaki bu farklılık nedeniyle ciğerlerdeki nitrojen dokulara geçer. Bu geçiş ciğerlerdeki nitrojenin kısmi basıncı yüksek olduğu sürece devam eder. Dokudaki nitrojenin kısmi basıncı, ciğerlerdeki nitrojenin kısmi basıncı ile eşit seviyeye ulaşınca işlem durur. Farklı dokular değişen miktarlarda nitrojen absorbe edebilir. Beyin gibi yüksek kan akışının olduğu dokular diğerlerine ➡

nazaran daha hızlı şekilde nitrojen absorbe eder. Bir dokunun absorbe edebileceği nitrojen miktarı derinlik ve dip zamanına bağlı olarak artar veya azalır.

Dalgıç çıkışa başladığı andan itibaren ise yukarıda açıklanmaya çalışılan akış ters yöne gelişir. Nitrojen gazı dolaşım sistemine ve dokulardan ciğerlere taşınır. Dokularda absorbe edilmiş nitrojenin kısmi basıncı ortam basıncının üzerine çıktığı durumlarda dokularda ve dolaşım sisteminde dekompresyon hastalığına sebep olan nitrojen gaz baloncukları oluşur.

Dekompresyon hastalığı ihtimalini düşürmek için hava dalışlarına yönelik olarak dekompresyon kuralları belirlenmiştir. Bu kurallar belirlenirken değişik derinliklerde değişik zamanlarda absorbe edilen nitrojen gazı miktarı esas alınmıştır. Dikkate alınan diğer hususlar ise aşırı nitrojen gazı baloncuğu oluşumuna sebep olmayacak maksimum basınç farkı ve farklı dokuların nitrojen atma hızlarıdır. Fiili uygulamalarda büyük kolaylık sağlaması nedeniyle hava dekompresyonu steyç üzerinden yapılır. Dekompresyon değişik derinliklerde farklı bekleme zamanları içermektedir.

Dekompresyon tabloları, uzun yıllar süren bilimsel araştırmalar, hesaplamalar, hayvanlar ve insanlar üzerinde yapılan denemeler ve fiili uygulamalar neticesinde geliştirilmiştir. Tablolar, elde edilmiş olan en iyi bilgilerin bir sonucu olmakla birlikte dalış derinliği ve dip zamanı arttıkça kesinlik oranı azalır. Dalgıç emniyeti açısından tabloların hassasiyetle

ve yazıldığı şekli ile uygulanması gereklidir. Acil durumlar haricinde tablolarında değişiklik yapılmamalıdır.

Basınca Dayalı Hastalıklar

Barotravmalar, dekompresyon hastalığı, disbarik osteonekroz, nitrojen narkozu, oksijen zehirlenmesi, HPNS, hipoksi, karbondioksit artışı, hiperkapni, karbonmonoksit zehirlenmesi, sıg su bayılması daha çok dalıcıların yakalanabileceği hastalıklardır.

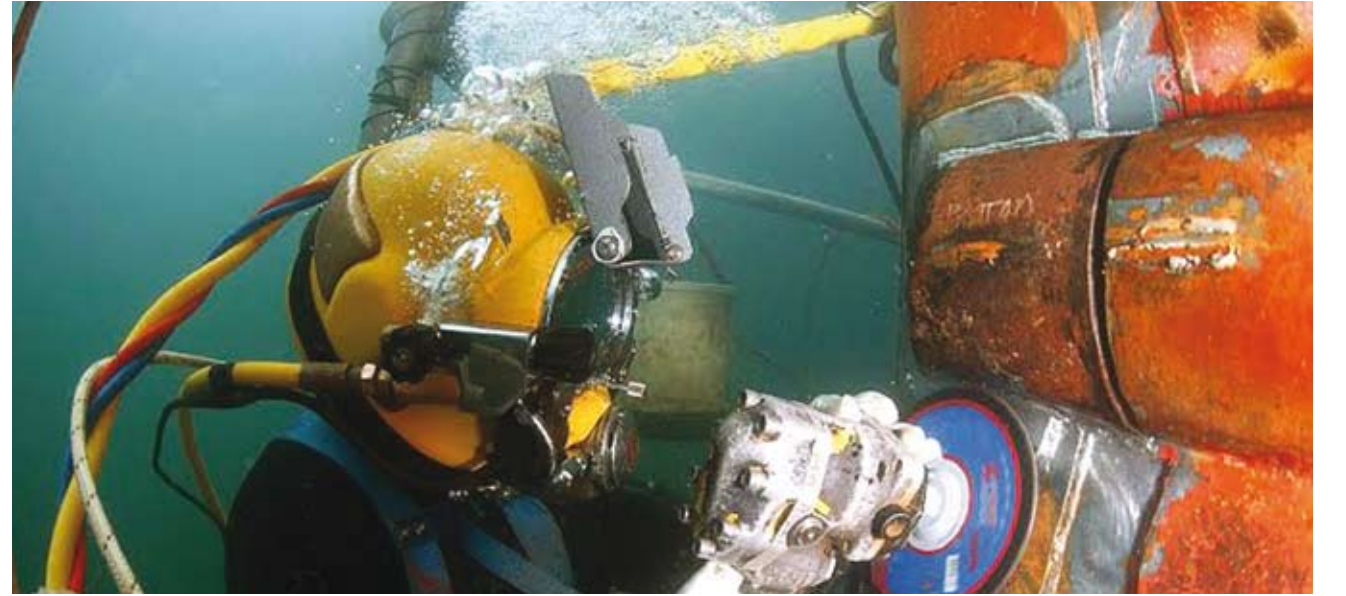
Dalıcılarda en çok orta kulak barotravması görülürken en tehlikelisi ise akciğer barotravmasıdır ve akciğer hem inişte hem de çıkışta iki ayrı barotravma geçirebilir. Akciğer iniş barotravması genelde serbest dalıcılarda görünür.

Disbarik osteonekroz bir meslek hastalığıdır. Caisson hastalığı olarak adlandırılır. Yüksek basınca bağlı, uzun kemiklerin belirli bölgelerinde mikropalara bağlı olmadan oluşan kemik ölümüdür.

Nitrojen narkozu dalış dünyasında azot narkozu, derinlik sarhoşluğu, inert gaz narkozu, narkoz, nitrojen öforisi, martini etkisi gibi farklı isimlerde kullanılmıştır. 30 metreden derine dalanlarda görülen tehlikeli belirtileri olan riskli bir durumdur ve hava ile yapılan rekreasyonel dalışların 40 metre ile sınırlandırılmasının nedeni budur. Genel olarak dalıcılardaki bulguları şunlardır:

- 0-10 metre arasında, herhangi bulgu yoktur.
- 10-40 metre arasında, alışıktı olmadık işleri yapmakta güçlük çekmek, mutluluk hissi veya rahatlık (öfori), neden sonuç ilişkisi kurmada bozulmalar yaşanır.
- 40-90 metre arasında, görsel işitsel uyarılara yanıtta gecikme, yakın hafıza bozulmaları, hesap hataları, gülme krizleri veya sinirlilik, oto kontrol bozukluğu, düşüncelerin sabitlenmesi, bir noktada takılı kalma, çeşitli halüsinasyonlar, uykuya eğilim, zihinsel karmaşalar, kopma duygusu, aşırı depresyon, zaman ve mekân duygusunun kaybolması, bilinç kaybı ve ölüm ile sonuçlanır.

Tüm bu dalış tehlikeleri ne kadar ölümcül gözükse de uyulması gereken dalış kurallarını uyguladığımız müddetçe herhangi bir riskle karşılaşılma olasılığı düşüktür. Riskleri en aza indirmek için dalış limitleri asla aşılmamalı, dekompresyon tablolarına uyulmalı ve özellikle scuba ekipmanı kullanılan dalışlarda asla

dalış partneriniz olmadan dalış yapılmamalı, tüm dalış ekipmanlarının zamanında kontrolü ve testleri yapılmalıdır.

Sanayi dalgıcı kimdir, ne iş yapar?

En başta bilmemiz gereken önemli nokta sanayi dalışı ile sportif dalışın birbirlerinden çok farklı alanlarda yer aldığıdır.

Sanayi dalgıcı; başta gemi üretim tersaneleri, özel yat limanları, su altı boru hatları, batık arama tahliye etme, balık üretim çiftlikleri, su altı yapıları ve inşası gibi oldukça geniş bir yelpazede çalışmalar yürüten profesyonel dalgıcıdır.

Sportif dalışta olduğu gibi sanayi dalgıcılığında da hiyerarşi yani bröve seviyeleri mevcuttur. Bu bröve seviyeleri sırası ile şu şekildedir;

1. Birinci Sınıf Dalgıç
2. Balık Adam Gaz Karışım Dalgıcı
3. İkinci Sınıf Dalgıç
4. Profesyonel Balık Adam

Sanayi dalgıcılığında önemli yeri olan su altı kaynağı ilk olarak 1'inci Dünya Savaşı sırasında İngiliz savaş gemilerindeki hasarları onarmak için kullanılmıştır. Günümüzde ise geliştirilen teknoloji sayesinde liman inşaatı ve onarımlarında, köprü ayaklarının yapımında, kanal havuzlarının inşaatında, gemi ve denizaltıların onarımlarında, su altındaki boru hatlarının bağlantı yerlerinin yapım ve onarımı gibi yerlerde su altı kaynağı kullanılır.

Bu mesleği yapan birçok insanın yirmili yaşlarından

beri hobi olarak sportif dalışlar yaptığını, daha sonraları bu işten iyi paralar kazanabileceğini fark edip bununla beraber daha derinlere dalmak istedikleri için sanayi dalgıcılığı kursuna katıldıkları biliniyor. Sanayi dalgıcı olmak için eğitim veren üniversiteler ve özel sanayi dalgıcı yetiştiren kurslar bulunmakla birlikte bu mesleği yapabilmek için iyi bir fiziki kondisyona sahip olmak, çok sıkı bir eğitime tabi tutulmak ve tam teşekküllü bir sağlık taramasından geçmek gerekmektedir. Birinci sınıf bir sanayi dalgıcı olmak için alınan eğitim masraflı bir eğitim olmakla beraber yapılacak işin riski ile orantılı olarak alınacak ücrette artmaktadır. Günümüzde iyi bir sanayi dalgıcının iş imkânı oldukça fazla ve işin maddi getirisi oldukça iyi durumdadır.

Su altı geçmişime baktığımda profesyonel balık adam olmamın beni hayallerimin ötesine taşıyan gerçek bir araç olduğunun farkına varmam uzun sürmedi. Eğer sizin de bir hayaliniz var ise ilk önce sizi taşıyacak gerçek bir araç bulmalısınız. ■

KAYNAKLAR :

- (1) Khan M. Vaibhav , Alam S. and Siddiqui N. "Review paper on underwater Welding State-of-Art" International Journal of Engineering Research and Development (2016)
- (2) Temel Dalgıçlık Ozan DÜZBASTILAR
- (3) Profesyonel Sualtı Adamları Yönetmeliği
- (4) İnternet: <https://geniuscommunication.wordpress.com>
- (5) İnternet: www.waterwelders.com
- (6) İnternet: www.divingheritage.com
- (7) İnternet: www.derinsu.com

100. YILINDA “19 MAYIS”

[Hazırlayan] **Rıza BÜTÜN** | SG İda.Asb.Bçvş.

İhtişamı ile dünyaya nam salmış bir imparatorluk. Cesareti, fetihleri, adaleti ve özellikle Yükseliş Dönemi başta olmak üzere dünyaya yön veren cesur yürekli, mertliğin ve asaletin sembolü padişahları... Kısacası, şanlı tarihi ve gökteki yıldızları andıran kahramanları ile dolu olan Osmanlı. Ne var ki, Gerileme Dönemi ile başlayan yönetim bozuklukları, değişen dünyanın doğru okunamaması, kaybedilen topraklar ve halklar... XIX.yy’ın sonlarına doğru uçurumun ucuna gelmiş, yapılan savaşlar ve art arda yapılan antlaşmalar ile yıkılmaya yüz tutmuş, halkı bezgin en önemlisi de umutlarını kaybetmiş bir ülke. Göz göre göre tarihe karışmış koca bir devletten geriye kalan Anadolu toprakları da tehlikede. Çünkü, âdeta intikam duygusu içinde olan ve savaşta galip gelen devletler Osmanlı çocuğu olan Anadolu Türklerini de yok etme sevdasına düşmüşler. Güzel günlerin ardından güneşini kaybetmiş, kara bulutların gölgesinde Anadolu... Tam bitti derken, Anadolu insanı boynu bükük ve kaderini yabancı güçlerin insafına bırakmışken bir 19 Mayıs günü Samsun’a gelen ve hayatını milletine adayan bir

“adam”. Sarı saçlı, mavi gözlü... Anadolu’nun üzerine güneş gibi doğan.

Anadolu topraklarının Kurtuluş Mücadelesi’nin başlangıcı olan 19 Mayıs’ı doğru anlamak ve özellikle genç nesillere meşakkatlerle dolu şanlı tarihimizi doğru aktarmak açısından, bir ulusun yeniden doğuşu olan 19 Mayıs öncesinin bilinmesi gerekmektedir.

Kuruluşundan itibaren ihtişamı ve şanlı ordusu ile fethettiği bütün yerlere, fetih siyasetinin muvaffakiyetinde önemli bir yere sahip olan hoşgörü anlayışını götüren Osmanlı Devleti XVII.yy’a gelindiğinde Gerileme Dönemi’ne girmiştir. Merkezi yönetimin, ekonominin, askerî sistemin, sosyal alanların ve eğitim sisteminin bozulması gibi iç etkenlerin yanı sıra, coğrafi keşiflerle zenginleşen ve ekonomilerini güçlendiren Avrupa devletlerinin, Rönesans ve Reform hareketleriyle düşünce ve bilim hayatında önemli adımlar atması ve Osmanlı Devleti’nin teknolojik

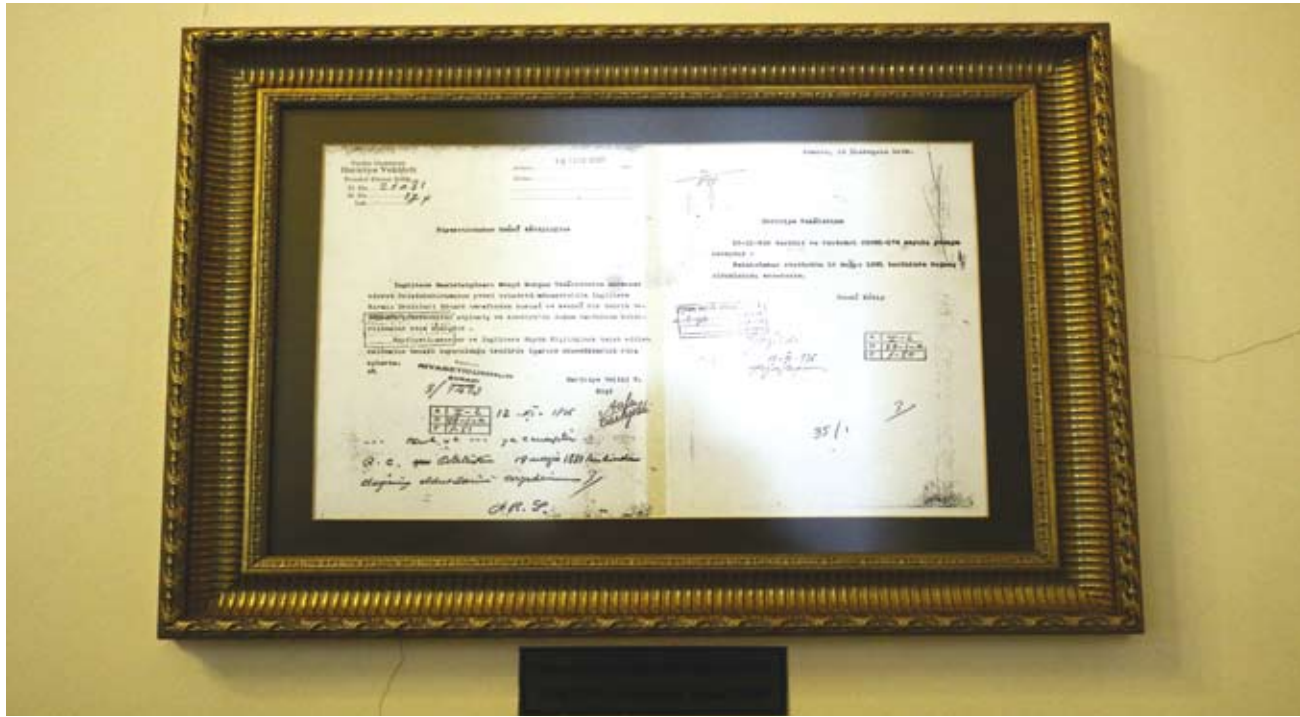

ve bilimsel gelişmelere ayak uyduramaması gibi etkenler Gerileme Dönemi’nin başlıca etkenleridir. Gerileme Dönemi ve koca bir devletin çöküşünü hazırlayan en önemli olay ise Karlofça Antlaşması’dır (1699). Karlofça Antlaşması, Osmanlı Devleti’nin 1683 yılında başlayan II. Viyana Kuşatması ve sonrasında Batılı devletlerde Osmanlı’ya karşı oluşturulan Kutsal İttifak Savaşları’nın siyasi bir sonucudur. Bu ittifak, Osmanlıları Avrupa’dan atmanın zamanının geldiğini düşünen Papa’nın teşviki ile 1684 yılında Lehistan, Avusturya, Venedik ve Rusya’nın katılımı ile oluşmuştur. Klasik tarih anlayışına göre Gerileme Dönemi’nin başlangıcı sayılan Karlofça Antlaşması ile Osmanlı tarihinde o tarihe kadar yaşanan en büyük çaplı toprak kayıplarının yaşanmasının yanı sıra asıl ve önemli olan Osmanlı’nın Karlofça ile yaşadığı “itibar” kaybıdır. Çünkü daha önce antlaşma şartları Osmanlı tarafından belirlenir ve karşı taraf bu şartları kabul ederdi. Karlofça Antlaşması ise ilk kez müzakere edilerek yapılan bir antlaşma olarak tarihteki yerini almıştır.

Gerileme Dönemi’nin başlaması ile birlikte Osmanlı Devleti’nde sorunlar yumağı oluşmuş ve

devlet sistemi ile devlet-halk ilişkileri açısından sıkıntılı dönemler başlamıştır. Bu dönemin temel özelliği ise geleneksel Osmanlı devlet sisteminin çözülmesidir. Mutlak monarşilerin özelliğine sahip olan Osmanlı’nın iyi yönetilmesi padişahların bireysel yetenek ve kişilik özelliklerine bağlı olarak sürmüştür. Gerileme Dönemi’nin başlaması ile birlikte hükümdarlık kurumunun zayıflaması, tahtta kalabilmek için başvurulmuş saray entrikaları ve istikrarsızlık gibi etkenler devlet sisteminin çöküşünü hazırlayan ana etkenlerdir. Örneğin, Kanuni Sultan Süleyman Dönemi’nden itibaren XVIII.yy sonuna kadar dört sultanın öldürülmesi, beşinin de tahttan indirilmiş olması, kişisel iktidarın fiili sınırlarını gösteren bir olgu olmanın yanı sıra devletin üst katındaki sallantılarının da kanıtıdır ki, bunlardan tahtta kalabilenlerin asıl amacı “feodal bir anlayışla toprakları elde tutmak uğruna” ülke bağımsızlığından ya da halkın ekonomik çıkarlarından ödünler vermek olacaktır.¹

Devlet sisteminin bozulması ile Osmanlı artık iyi yönetilmiyor, devlet ideolojisinin temel unsuru olan “adalet”ten uzaklaşıyor, Anadolu halkı sefaletle sürükleniyor, merkez ile taşra yöneticileri tarafından konan usulsüz ve keyfi vergilerin yanı sıra adalet ➔

görevlilerinin soygunları ve suistimalleri her geçen gün artıyor, en önemlisi halk artık güvenliğinden endişeli bir hayat sürüyordu. İmparatorluğun mutlak söz sahibi olan saray ise çöküşü seyrederken, halkına sırtını dönecek ve çekişmeli-entrikalı hayatına devam edecektir. Aslında kendi sonunu hazırlayacaktır. Osmanlı Devleti'nin iyi yönetilmediğini ve çöküntünün nedenlerini XVII. yy'da yaşamış olan Koçi Bey, Sultan Murat'a sunduğu "Risale"sinde şöyle anlatacaktır: "Çöküntü Kanuni Sultan Süleyman Dönemi'ne dayanmaktadır. Padişahların Divan-ı Hümayun'a bizzat katılıp devlet işleriyle ilgilenmeleri, herkesin engelsiz Sultan'ın huzuruna çıkıp derdini anlatabilmesi, asker-sivil devlet ileri gelenlerinin, özellikle şeyhülislam ve kadıların olur-olmaz nedenlerle görevlerinden alınmamaları, haklarında esaslı suçlama nedenleri yoksa mahkûm edilmemeleri gibi olumlu ilkelerden, Kanuni devrinde uzaklaşmaya başlanmıştır. Bunu daha sonraları, has, tımar ve zeametlerin, toprağı gerçekten işleyecek ve asker besleyecek olanlara değil, İstanbul ve saray çevresindeki asalaklara verilmesi, vergilerin arttırılması, reayanın yoksullaştırılması, vergilerin alınabilmesi için baskı yöntemlerine başvurulması, adaletin yerini rüşvet ve zulmün alması gibi bozulmalar izleyecektir."² Buradan görüleceği üzere devlet yönetimindeki bozulmalar ve keyfi yönetimler koskoca bir İmparatorluğu yok olmaya maruz

bırmış, nihayetinde elde kalan son topraklar olan Anadolu'yu Kurtuluş Savaşı vermeye mecbur bırakmıştır.

Bu dönem içinde Osmanlı devlet sisteminin çöküşünü engellemeye çalışan birtakım girişimler de bulunmaktadır. Bunların en önemlisi olan III. Selim yenilikçiliğidir. Osmanlı Devleti'nde ilk ciddi reform girişimi (1789-1807) bu yıllara rastlamakta olup, devlet çarkının esaslı bir şekilde gözden geçirildiği dönem olarak bilinmektedir. Nizam-ı Cedid Dönemi diye de adlandırılan bu dönemde bilinmesi gereken en kayda değer husus "yenilikçi düşünce"nin uyanması ve Avrupa'nın bilim, sanat, tarım, ticaret ve uygarlıkta yaptığı ilerlemelerin esas alınmasıdır. Diğer önemli bir olay da padişah haklarının tehlikeye girdiğini göre göre II. Mahmut'un Sened-i İttifak adı verilen ve ayanlara birtakım ayrıcalıklar tanıyan belgeyi imzalamasıdır. Bu dönemden sonra II. Mahmut yenilikçiliği olarak bilinen yıllar (1808-1839), Tanzimat, I. ve II. Meşrutiyet devreye girecek ancak kaçınılmaz son olan çöküş devam edecektir. Bu arada Osmanlı Devleti'nde keyfi ve beceriksiz yönetimin bir örneğini de belirtmek çöküşün ana nedenlerinden birini anlamak açısından yararlı olacaktır. Tanzimat Dönemi'nin çıkardığı muhalefet hareketi olarak da bilinen "Genç Osmanlılar" ile Batılı devletlerin demokratik fikirlerinin ülkeye girmesini sağlayan Şinasi, Namık Kemal, Ziya Paşa gibi aydınların

olduğu bir dönemde Abdülhamit tarafından 1876 yılında yayımlanan ve Osmanlı Devleti'nin ilk anayasası olan Kanun-i Esasi'nin iki yıl kadar yürürlükte kaldıktan sonra yine padişahın kararıyla otuz yıl askıya alınmasıdır. Söz konusu Anayasa 1908 yılında Jön Türk muhalefeti ve hareketiyle yeniden yürürlüğe girecek 1909 kapsamlı değişiklikleri ile 1921 yılına kadar varlığını sürdürecektir. Bu olayın önemi şöyle ki; toplumsal uzlaşma metni olan ve demokratik hukuki düzenin oluşmasını sağlayan anayasanın, ilanından kısa bir süre sonra padişahın tek taraflı beyanıyla askıya alınması ve otuz yıl kadar ülkenin hukuki dayanaktan yoksun bırakılmasıdır. Zira, Amerikan ve Fransız ihtilallerinden sonra birçok ülke (ABD, Fransa, İsveç, İspanya, Norveç, Hollanda, Yunanistan) anayasalarını yapmış ve başta halk hareketleri olmak üzere değişen dünyaya ayak uydurmuşlardır.³

1900'lü yıllar başladığında artık takati kalmayan Osmanlı Devleti, sömürcülüğünde etkisiyle sanayileri ve teknolojileri her geçen gün büyüyen Avrupa devletlerinin gerisinde kalarak âdeta kaderine razı olmayı bekliyordu. Koca çınarın her geçen gün dalları budanıyor, yıkılması için sürekli hamleler yapılıyordu. Güçlenen devletler Osmanlı'yı rahat bırakmıyor, parçalayıp yok etmek için gün sayıyordu. Kısacası her defasında daha fazlasını istiyorlardı.

Birinci Dünya Savaşı ve sonrasında yaşananlara geçmeden önce 19 Mayıs'ın kahramanı Mustafa Kemal'in ilk askeri başarısı olan Trablusgarp Savaşı'na kısaca bakmakta yarar vardır. Bugün Libya adıyla anılan Osmanlı Devleti'nin eski Trablusgarp vilayeti 1551'den 1912'ye kadar 361 yıl Osmanlı hâkimiyetinde kalmıştır.⁴ İttihat ve Terakki Dönemi'nde Trablusgarp'ta yaşanan olaylar nedeniyle olayları yerinde incelemesi için Mustafa Kemal görevlendirilmiştir. Gazeteci Mustafa Şerif takma ismini kullanan Mustafa Kemal yanında Yakup Cemil Bey ile birlikte Mısır üzerinden Trablusgarp'a ulaşmak için yola çıkmıştır. Vatan topraklarının ücra köşelerini müdafaa için yola çıkan Mustafa Kemal yolda hastalanarak İskenderiye'ye dönmek zorunda kalmış ve on beş gün hastanede kalmasına rağmen mücadeleden vazgeçmemiş ve iyileşmesini müteakip Trablusgarp'ta aktif rol almıştır.⁵ Çıktığı yolda kararlılığını gösteren, vatan topraklarının kurtuluşu için çareler arayan, en önemlisi de umudu olan bir "kahramanın" ayak sesleri duyuluyor gibiydi...

Gelelim Birinci Dünya Savaşı yıllarına. Yükselme Dönemi'nde devletler arası dengede oldukça önemli bir yere sahip olan Osmanlı Devleti, Gerileme Dönemi içinde siyasi, askeri, ekonomik ve sosyal yönden başarı elde edememiş ve Batılı devletlerin gerisinde kalmıştır. Özetle, artık güç Batılı devletlerdedir. Osmanlı Devleti'nin çözülmeye ➔

başladığı XVIII. ve XIX. yy'larda Rusya'nın artan baskısı nedeniyle önemli yerler Rus hâkimiyetine teslim edilmiş, çok uluslu olan Osmanlı Devleti'nin sınırları içinde bulunan gayrimüslim unsurlar Fransız İhtilali'nin yol açtığı milliyetçilik akımı ideolojisinden etkilenecek tek tek bağımsızlıklarını ilan etmiş ve parçalanma süreci hızlanmıştır.⁶

Sömürgecilik yarışı, milliyetçilik akımının etkisi, silahlanma ve devletler arası bloklaşma savaşın genel nedenleri arasında yer alırken, siyasi birliğin tamamlanması (Almanya-İtalya), Balkanlara hâkim olma mücadelesi [Panslavizm (Rusya, Avusturya-Macaristan)], Kuzey Afrika'nın paylaşılması (Fransa-İtalya), Akdeniz'e ulaşma/sıcak denizlere inme (Rusya) ve Uzakdoğu'da Japonya'nın yayılma politikası gibi nedenler savaşın özel nedenleri arasında yer almaktadır. Belirtmeliyim ki, Avusturya-Macaristan Veliahtının öldürülmesi savaşın nedenleri arasında yer almaz. Bu olsa olsa planlanmış bir savaşın icraya başlamasının bahanesinden öte gitmeyen bir yaklaşımdır. Osmanlı Devleti, İngilizlerin yanında savaşa girme girişiminde bulunsa da, bu reddedilince İttifak grubunun yanında (Almanya, Avusturya-Macaristan, İtalya) savaşa katılmıştır. Osmanlı Devleti başta Çanakkale olmak üzere birçok cephede savaşmak zorunda kalmıştır. Dört yıl süren söz konusu savaş, zaten zor durumda olan Osmanlı'yı iyice uçurumun

kenarına itmiş ve Anadolu halkının umudunu kaybetmesine zemin hazırlamıştır. Birinci Dünya Savaşı'ndan Kurtuluş Mücadelemizin başlangıcı olan 19 Mayıs'a giden süreçte Çanakkale Zaferi'nin ve savaş sonunda Osmanlı Devleti'nin imzalamak zorunda kaldığı Mondros Ateşkes Antlaşması'nın önemine değinmek, Kurtuluş Mücadelemizin neden zorunlu olduğunu anlamak açısından yararlı olacaktır.

Çanakkale... Adına destanlar yazılan, şiirlerin duyguya boğulduğu, bir milletin top yekûn selam durduğu Çanakkale... Selam olsun sana ve bağrında yatırdığın kahramanlara. Çanakkale Savaşı; deniz, kara ve küçük hava harekâtı ile bir bütün teşkil etmektedir. Deniz ve kara savaşları birbirinden önemli, değerli sonuçlar doğuran, kahramanlıkları sergileyen niteliktedir. "Şark Meselesi"nin bir evresini oluşturan Çanakkale Savaşı Osmanlı Devleti'ni çökertmek ve topraklarını paylaşmayı amaçlıyordu.⁷ Zaferin doğurduğu olumlu sonuçlar Çanakkale'nin önemini gözler önüne sermektedir. Zafer kazanılmasaydı, bugün Türk Devleti muhtemelen var olamazdı. Çanakkale aslında Kurtuluş Mücadelemize giden yol, atılan ilk adımdır. Çünkü, umutları artık tükenmekte olan bir milletin, kahramanını bulduğu zaferdir Çanakkale. Mustafa Kemal, bu zaferden kazandığı prestij ile Millî Mücadele'ye atılmış; askerlikten istifa etmesine ve

hakkında idam fermanı çıkartılmış bir sivil olmasına rağmen kendisine bağlı ve kendisini lider olarak benimsemiş bir ordu ile millet bulmuş, bu ortam ise Türk'ün kurtuluşunu sağlamış ve tarih sahnesinden silinmesini önlemiştir.⁸ İşte 19 Mayıs'a giden süreçte Çanakkale Zaferi bunun için oldukça önemlidir. Ayrıca, Kurtuluş Mücadelesi'nde bir milletin umudu olacak liderin Çanakkale Muharebeleri sırasında sarf ettiği "Ben size taarruzu değil, ölmeyi emrediyorum." sözü aradan yıllar geçmesine rağmen hâlâ insanın ruhunu şahlandıran özelliğini korumaktadır.

Birinci Dünya Savaşı sona ermiş ve imzalanan Mondros Ateşkes Antlaşması ile birlikte bir zamanların en güçlü ülkesi ve bütün cihanda hâkimiyet sağlayan Osmanlı Devleti fiilen yok olmaya yüz tutmuştur. Osmanlı'nın yok olması ve parçalanmasının nedeni ise bu antlaşmada yer alan ağır hükümler olarak bilinmektedir. İşgalci güçler ilk İstanbul olmak üzere bütün Anadolu'yu ele geçirmeyi planlıyordu. Özellikle antlaşmanın 7. ve 24. maddeleri tamamen Osmanlı'yı yok edecek ve parçalayacak nitelikteydi. Kurtuluş Mücadelemizin fitilini ateşleyen bu anlaşmayı Mustafa Kemal siyasi bir yenilgi olarak değerlendirmiştir. Bu yıllarda İstanbul'a gelen Mustafa Kemal, Mondros Antlaşması'nın uygulamalarını buradan takip ediyor ve endişelerinin gerçekleşmiş olmasından derin üzüntü duyuyordu. Mustafa Kemal'in bugün

Şişli'de müze olarak kullanılan evi, Anadolu'dan gelen askerlerin uğrak yeri haline gelirken, gelecekte başlatacakları Milli Mücadele'nin kadrosunun oluşturulması ve stratejisinin belirlenmesinde tam bir laboratuvar görevi üstlenmiştir.⁹

Derin üzüntü içinde Mondros Antlaşması'nın uygulamaya konulmasını takip eden Mustafa Kemal, Kurtuluş Mücadelesi'nin planlarını yapmaya başlamıştır. Büyük bir gizlilik içinde en yakın dostları ile fikir alışverişini yapıyor, vatani kurtarmak için gün sayıyor ancak "ulusal sır" diye tanımladığı planını kimseyle paylaşmıyordu. Mustafa Kemal, Nutuk'ta bu olayı şöyle anlatmaktadır: "Ben ulusun vicdanında ve geleceğinde sezdiğim büyük gelişme yeteneğini, bir ulusal sır gibi vicdanımda taşıyarak, yavaş yavaş bütün toplumumuza uygulamak zorundaydım."¹⁰ Bu arada Mustafa Kemal, İstanbul'a geldiği 13 Kasım 1918 tarihinden itibaren ilki 15 Kasım 1918'de olmak üzere, İstanbul'dan Samsun'a hareket edeceği 16 Mayıs 1919 tarihine kadar çeşitli defalar Padişah Vahdettin ile görüşmüş, bu görüşmelerin bazıları 1918 yılı içinde (15 Kasım, 22 Kasım, 29 Kasım, 20 Aralık 1918), bazıları da Samsun'a hareket etmeden önce 1919 yılı Mayıs ayı içinde (12 Mayıs, 15 Mayıs ve 16 Mayıs 1919) gerçekleşmiştir.¹¹ Yapılan görüşmelerden en dikkat çeken 15 Mayıs 1919 tarihinde yapılan görüşmedir. Ve nihayetinde, İtilaf Devletleri'nin, Samsun ve havalesinde mütareke hükümlerinin

tam olarak uygulanmadığını Osmanlı Devleti’ne resmen bildirilmesi üzere bu bölgeleri kontrol altında tutması için Mustafa Kemal 9. Ordu Kıtaaı Müfettişı olarak görevlendirilmiştir.

Peki neden Mustafa Kemal? Yazımın Çanakkale ile ilgili bölümüne geçerken Millî Mücadele yolunda Çanakkale Zaferi’nin önemini anlatmıştım. İşgalciler mütareke hükümlerinin uygulanmasını sağlamak ve Osmanlı’yı tamamen kontrol altına almak için çabalarırken, Osmanlı Devleti’nin üst düzey komutanları ise gizli gizli bir araya geliyor ve durum değerlendirmesi yapıyorlardı. Aslında herkes çıkış yolu aramaktaydı; saraydan hükümete, paşalardan sokaktaki vatandaşı kadar herkes... İlk akla gelense silahlı mücadeleydi ancak nasıl yapılacak, nerede başlayacak ve önemlisi başına kim geçecekti?¹² Millî Mücadele’nin Padişah ve saray içinden başlatılması beklenemezdi. İş yine askere düşecekti. Geçmiş mesleki başarılarla dolu güçlü bir generale... Bu general Anadolu’ya gönderilecek ve sonuç almaya çalışılacaktı. Nitekim yapılan görüşmeler sonrasında görevin Nuri Paşa’ya verilmesine karar verildi. Ancak sonraki senelerin meşhur Rafet Paşa’sı bu isme itiraz etti ve “Kanaatimce pek makul bir seçim değil, işin mazisinde daha büyük muvaffakiyetleri olan ve daha meşhur bir askere verilmesi lazım... Mesela Mustafa Kemal Paşa’ya... Arkasında Çanakkale var, Çanakkale’deki müdafaası hâlâ hatıralarda”¹³

diyerek yapılan toplantının seyrini değiştirmiş ve Millî Mücadele’nin Mustafa Kemal önderliğinde yapılmasına vesile olmuştur. Ruhun şad olsun Rafet Paşa. Çanakkale Zaferi, Millî Mücadelemizin mayası olmuş, arkasına bu zaferi alan kahramanını milleti ile buluşturmuştur.

19 Mayıs... Mustafa Kemal’in söylemiyle doğum günü. Aslında bir milletin uyanışı ve yeniden hayata dönüşü. Özgürlüğe, bağımsızlığa atılan ilk adım... 16 Mayıs 1919 tarihinde Galata Rıhtımı’ndan ayrılan Bandırma Vapuru 19 Mayıs 1919 tarihinde Samsun’a gelir. Mustafa Kemal Samsun’a geldiğinde durum pek parlak değildir. Uykusuz geceler başlamıştır. Mustafa Kemal Samsun’a çıktığında ülkenin içinde bulunduğu durumu Nutuk’ta şöyle anlatacaktır: “Ulus yorgun ve fakir bir durumda, ulusu ve ülkeyi Birinci Dünya Savaşı’na sokanlar kendi hayatlarının derdine düşmüş, hükümet zavallı, beceriksiz, onursuz ve korkak; ordunun elinden silahları alınmış, cephanesi alınmış, alınmakta... İtilaf Devletleri birer bahaneyle İstanbul’da, Adana ili Fransızlar, Urfa-Maraş-Antep İngilizler, Antalya-Konya’da İtalyanlar, Merzifon-Samsun’da İngilizler bulunuyor, her tarafta yabancı ajanlar çalışmakta ve 15 Mayıs 1919’da Yunan ordusu İzmir’e çıkartılıyor.”¹⁴ Görüldüğü gibi koca çınarın son dalı olan Anadolu da kaybedilmek üzere. İşte 19 Mayıs 1919’da Türk İstiklal Savaşı; millî bağımsızlığı eyleme dönüştürerek, geri kalmışlığı, sömürüyü yok ederek, toplumu bütünüyle geliştirme, tam anlamıyla bağımsızlaştırma, çağdaştırma ve demokratikleşme amacıyla başlatılmıştır.¹⁵ Mustafa Kemal’in önderliğinde Türk milleti uyanmıştır. Yapılan kongreler, cemiyetlerin birleştirilmesi, cesurca alınan kararların fedakârca uygulanışı, işgalci devletlerin şaşkına dönmesi, Mustafa Kemal’in söylemiyle geldikleri gibi gitmeleri. Ve sonunda millet hâkimiyetine dayalı Büyük Millet Meclisi’nin açılması ile tam bağımsızlığın tüm dünyaya haykırılması...

Mustafa Kemal önderliğindeki Anadolu insanı, dünyada eşi görülmemiş bir fedakârlık ve kahramanlık örneği göstererek Türkiye Cumhuriyeti’ni bizlere miras bırakmışlardır. Türk milletinin karakterinde olan bağımsızlık meşalesi Ata’sı tarafından ateşlenmiş, bir millet tek vücut olmuş ve aynı ruhla hareket ederek “Türk İstiklalini” bütün dünyaya kabul ettirmiştir. Tabi

bu kabul ettiriş kolay olmamıştır. Trablusgarp’ta ayak sesi duyulan, Çanakkale’de kahramanlaşan, Millî Mücadele ile de şahlanan Mustafa Kemal, umudunu yitirmiş olan milletinden hiçbir zaman kuşku duymamış ve Samsun’dan tüm Anadolu’ya şimşek gibi çakarak yediden yetmişe herkesi ayaklandırmıştır. Bu yüzden 19 Mayıs’a giden sürecin, koskoca bir İmparatorluğun Kurtuluş Savaşı yapacak hale getirilmesinin ve bugünleri yaşamamız için yapılan mücadelenin başta gençlerimiz olmak üzere iyi bilinmesi, geleceğin kıymeti açısından son derece önem arz etmektedir.

19 Mayıs 2019 tarihinde, 19 Mayıs Atatürk’ü Anma, Gençlik ve Spor Bayramı’nın 100. yılını kutlayacağız. Coşkuyla, gururla, Ata’mıza olan özlemle... 19 Mayıs; bağımsızlığımızın, hürriyetimizin ve onurlu bir millet olarak yaşamamızın temel taşıdır. 19 Mayıs’ın önemini anlamak, haklı gururunu yaşamak ve ebediyen yaşatmak için yakın tarihimizin doğru okunması ve geleceğimize ışık tutması gerekmektedir. 19 Mayıs, bir daha hiç sönmeyecek gür ateşleyle ülkeyi aydınlatan bir meşalenin adıdır. 19 Mayıs Türk milletinin yeniden varoluşu, aslında tam anlamıyla kendisidir. 100. yılın kutlu olsun “19 Mayıs”. ■

KAYNAKLAR :

- 1 Akşin, Sina: Osmanlı Padişahlarının Toprak ve Hilafet Uğruna Verdikleri Ödünler, Ankara Üniversitesi Siyasal Bilimler Dergisi c.29, S,3/4, s.131-141.
- 2 Tanör, Bülent: Osmanlı-Türk Anayasal Gelişmeleri, Yapı Kredi Yayınları, 31.Basım, s.27.
- 3 Gülenler, Serdar: Anayasa Yapımında Yeni Bir Paradigma, Gazi Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, c 15, S,3
- 4 Şıvgın, Hale: Mustafa Kemal’in İlk Savaşı, Gazi Üniversitesi Fen Edebiyat Fakültesi Ders Notları
- 5 Özlü, Hüsnü: Arşiv Belgeleri Işığında Osmanlı-İtalyan Harbinde Binbaşı Mustafa KEMAL, Uluslararası Avrasya Sosyal Bilimler Dergisi, 2014, c.5, S,16, s.251
- 6 Karal, Enver Ziya: Osmanlı Tarihi, Türk Tarih Kurumu Yayınları, c.5, s.104-122
- 7 Aytepe, Oğuz: Çanakkale Savaşı Bibliyografyası, Ankara Üniversitesi Türk İnkılap Tarihi Dergisi, S,25/26, s.72
- 8 Görgülü, İsmet: Çanakkale Zaferi ve Atatürk, Ankara Üni Türk İnkılap Tarihi Ens. Atatürk Yolu Dergisi, c.4, s.16
- 9 Kemal, Cemal: M. Kemal’in Mondros Mütarekesine Tepkisi, Bilkent Üni. Öğrt.Üyesi, Ders Notları
- 10 Özel, Sebahattin, Erdinç, Erol Şadi: Gençler İçin Fotoğraflarla Nutuk, İş Bankası Yayınları, s.11
- 11 Özsoy, Osman: Saltanattan Cumhuriyet Kurtuluş Savaşı, Timaş Yayınları, s.122
- 12 Bardakçı, Murat: Şahbaba, İnkılap Yayınları, s.125-126
- 13 Özsoy, Osman: Saltanattan Cumhuriyet Kurtuluş Savaşı, Timaş Yayınları, s.115
- 14 Özel, Sebahattin, Erdinç, Erol Şadi: Gençler İçin Fotoğraflarla Nutuk, İş Bankası Yayınları, s.1
- 15 Özüçetin, Yaşar, Millî Mücadele İçinde “19 Mayıs”, Gazi Üni.Kırşehir Eğt.Fak., c.5, S,2, s.72

ALAÇATI'DAN GİRNEYE 650 MİL...

[Hazırlayan] **TCSG-24 Komutanlığı**

TCSG-24 ailesi olarak, Ege'de düzensiz göçün en yoğun olduğu 2015 yılının Şubat ayından itibaren Alaçatı'ya, yani Ege Denizi'nin tam göbeğine diyebileceğimiz bir mevkiye konuşlandırılmış durumdayız. Bu tarihten itibaren, ülkelerindeki iç savaş ve karışıklıklardan kaçıp her şeyden habersiz umut yolculuğuna çıkan düzensiz göçmenleri tekrar hayata döndürebilmek uğruna adeta saniyelerle yarışmaktayız. Can kurtarma hissinin bizlere verdiği eşsiz haz sayesinde her geçen gün daha da birbirimize kenetlenerek, icra ettiğimiz yoğun görevlere rağmen başımızı yastığa huzurla koyabilmenin rahatlığını ve mutluluğunu yaşamaktayız.

Neredeyse her gün Ege'nin mavi sularında yardıma muhtaç insanlar için çalan görev telefonumuz, 2018'in bir Kasım sabahında, uzun zaman sonra ilk kez farklı bir görev için çalmıştı. 19-23 Kasım 2018

tarihleri arasında Bodrum'da konuşlu TCSG-101 ile birlikte Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nde (KKTC) ikili eğitimler icra edecek ve liman ziyaretinde bulunacaktık. Bugüne kadar konuş limanımızdan en fazla 80-90 deniz mili uzaklaşmışken, şimdiye kadar edinmediğimiz tecrübeler edinmemizi sağlayacak ve 22 metrelik gemimizle yaklaşık 1.300 deniz mil sürecek heyecanlı bir seyre çıkacaktık.

Bahse konu seyir emrini almanın heyecanı ile birlikte hem yoğun görevlerimize devam ettik, hem de gemimizi hazırlamaya başladık. Yavru vatana intikal edene kadar göreceğimiz limanlar ve edinebileceğimiz tecrübeleri bile düşündükçe, Bot Komutanımızdan en kıdemsiz personele kadar kenetlenerek motive olduk. Çünkü ziyaret edeceğimiz ada sıradan bir ada değil, Sicilya ve Sardunya adalarından sonra Akdeniz'in üçüncü büyük adası olmasıyla birlikte, binlerce yıl

farklı uygarlıklara ev sahipliği yapmış ve şanlı Türk bayrağımızın ilk olarak 447 yıl önce Piyale Paşa komutasındaki donanmamız tarafından dalgalandırıldığı bir ada olmuştur. Son olarak da 20 Temmuz 1974'te, Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ün "Yurtta barış, dünyada barış." sözünü ilke edinen Türk ordusunun; Rum mezalimi altında ezilen Kıbrıs Türklerini, içinde bulundukları durumdan kurtarmak ve barışı sağlamak amacıyla adaya çıkmasıyla, ada huzura kavuşmuştur. Bu çıkarma harekâtlarında vermiş olduğumuz 498 şehidimizi de bir kez daha saygıyla anıyor ve ruhlarının şad olmasını diliyoruz.

Nihayet heyecanlı bekleyişimizde sona geldik ve 15 Kasım 2018'in sabahında Alaçatı Port Marinadan yaklaşık 10 günlük bir seyrüsefer için, ailelerimizin uğurlamaları eşliğinde "Bismillah Halatlar Fora" dedik. Yaklaşık 3 gün süren yolculuğumuz esnasında zaman zaman ağır deniz ve hava koşullarıyla ve teknik arızalar ile karşılaştık; ancak hiçbir şey bizim için manevi olarak çok değerli olan bu seyri yapmamıza engel olamadı ve 3 günün sonunda Mersin Taşucu Limanı'na vardık. Burada, gözlemci/ eğitimci personel ve TCSG-101 ile bir araya gelerek Girne'ye kalan son 65 deniz mili öncesi hazırlıklarımızı tamamladık.

Sonunda 19 Kasım 2018 günü geldi ve kabile komutanımız tarafından yapılan seyir öncesi taburunda gerekli bilgilendirmeler yapıldı. Sabah 10.00 civarı avara etmiş olduğumuz Taşucu Limanı'ndan KKTC'nin Girne Limanı'na doğru intikale geçtik. Zamanında Türk gölü haline gelmiş olan Akdenizin de müsadresiyle yaklaşık 2 saatlik seyir sonrasında yavru vatanımızı ufukta görmemizle, heyecanımız artık yüzümüzde tebessüme dönüşmüştü. Öğlen saatlerinde Girne Limanı Zafer Rıhtımı'nda bizleri bekleyen Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Sahil Güvenlik (KKTCSG) personelinin samimi ve içten karşılamaları eşliğinde TCSG-101 ile birlikte aborda olduk. Eğitim ve koordine toplantısını müteakip, aynı limanda konuşlu KKTCSG botları personeliyle birlikte, karşılıklı bilgi alışverişinin ve yaşanan tecrübelerin paylaşımının ön planda olduğu liman eğitimlerini en faydalı şekilde tamamladık.

KKTC'deki ikinci günümüz 20 Kasım'da, adadaki tarihi ve kültürel mirası incelemek üzere TCSG-101 personeli ile birlikte unutulmaz ve her ânı tarih kokan bir geziye çıktık.

Girne Deniz Şehitliği

İlk olarak, 21 Temmuz 1974'te TCG Kocatepe (D-354) ➔

muhribimizde dost ateşine verdiğimiz 54 şehidimizin anısına yapılan ve kalbimizin derinden acımasına sebep olacak Girne Deniz Şehitliği girişinde, Yahya Kemal BEYATLI'nın "Süleymaniye'de Bayram Sabahı" isimli şiirinin dizeleri karşılıyor bizleri;

"...Deniz ufkunda bu top sesleri nerden geliyor? Barbaros, belki, donanmayla seferden geliyor!.. Adalar'dan mı? Tunus'dan mı, Cezâyir'den mi? Hür ufuklarda donanmış iki yüz pâre gemi Yeni doğmuş aya baktıkları yerden geliyor; O mübârek gemiler hangi seherden geliyor?"

Anısına her yıl KKTC Sahil Güvenlik Komutanlığı ile müşterek olarak tatbikat (Şehit Teğmen Caner GÖNYELİ Arama Kurtarma Tatbikatı) icra ettiğimiz Şehit Teğmen Caner GÖNYELİ'nin de içinde bulunduğu kahraman deniz şehitlerimiz için dualar ederek kutsal şehitlikten ayrıldık.

Girne Karaoğlanoğlu Şehitliği

Yavru vatanın her köşesinde 1974 harekâtını hatırlatacak bir izle karşılaşıyorduk. İkinci durağımız olan Karaoğlanoğlu Şehitliği ismini, harekâta şehit düşen Albay Halil İbrahim

KARAOĞLANOĞLU'ndan almaktaydı. Türk Silahlı Kuvvetleri mensubu 8 subay, 5 astsubay, 57 erbaş ve er olmak üzere toplam 70 şehidimizin mezarının bulunduğu bu şehitliğin girişinde bulunan iki ana sütun ana vatan Türkiye'ye açılan kapıyı, sol tarafta bulunan heykel grubu yıllardır zulüm ve esaret ile mücadele içerisinde olan Kuzey Kıbrıs Türklerini, sağ tarafta bulunan heykel grubu Kıbrıslı kardeşlerine yardım eli uzatan Türkiye Cumhuriyetimizi, bu heykel gruplarının arasındaki boşluğun ana vatan Türkiye'ye açılan pencereyi ve heykelin dört ayak üzerinde durmasının ise harekâtın dört gün içinde tamamlanmasını simgelemekte olduğunu şehitlikteki görevli personel vasıtasıyla öğrendik. Ayrıca şehitliğin sol tarafında, Kıbrıs Barış Harekâtında kullanılan dönemin askeri araç ve gereçlerinin sergilendiği Açık Hava Müzesini de gezme şansımız oldu.

Barış ve Özgürlük Anıtı

20 Temmuz 1974'te sisli bir sabah vakti ilk çıkarmanın yapıldığı Yavuz Plajı'nın üst kısmına yapılan bu anıtta bulunan 11 adet sütun, Kıbrıs Türklerinin 1963-1974 yılları arasında ana vatanın müdahalesine dek 11 yıl boyunca çektiği acıları ve kuzey yönü esas alınarak yerleştirilen yüksek

kütlenin de, Türk ordusunun gücünü ve disiplinini simgelemekte olduğunu öğrendik. Ayrıca Yavuz Plajı, hiç kayıp verilmeden çıkarma yapılması özelliğiyle de dünya savaş tarihinde önemli bir yere sahiptir.

Mavi Köşk (İbret Müzesi)

Mavi köşk denmesi ilk başta zihinlerimizi aldatmış olsa da müzeye girer girmez hafızalarımızdan ölene dek silinmeyecek bilgilerle karşı karşıya kaldık. Neredeyse tüm Kıbrıs Adası'nın kuzeyine hâkim bir mevkiye yapılmış olan bu malikâne, dönemin Kıbrıs Cumhurbaşkanı Başpiskopos Makarios'un avukatlığını yapan İtalyan asıllı Rum "Paulo Paolides" tarafından 1957 yılında yaptırılmıştır. Görüldüğü kadarıyla ince detaylara olan takıntısının yanında suikaste uğrama korkusu, evin tüm mimarisine yansımıştır. O dönemde Rumların Kıbrıs Türklerine yaptıkları işkenceler, cinayetler ve kanlı eylemler esnasında, bu köşte dostlarıyla sefa süren "Paulo Paolides"ın çocukları canlı kalkan olarak kullandığı da edindiğimiz bazı bilgiler içerisinde yerini aldı.

Barbarlık Müzesi

Kıbrıs liman ziyaretimiz esnasında belki de en çok kanımızı donduran ve o yıllardaki Rumların kadın çocuk ayırt etmeden Kıbrıslı kardeşlerimize

yaşattıkları vahşeti iliklerimize kadar hissetmemizi sağlayan bir müzede bulduk kendimizi. 24 Aralık 1963 gecesinde, Kıbrıs Türk Kuvvetleri Alayı Doktoru Tabip Binbaşı Nihat İLHAN ve ailesinin ikamet ettiği evde, Binbaşının görevde olmasından ötürü o hariç, bayan Mürüvvet İLHAN ile çocukları Murat, Kutsi ve Hakan'ın sığındıkları banyo küveti içerisinde, ev sahibinin eşi olan Feride GUDUM'un ise tuvalette vahşice katledilmiş olduğunu o anları kalbimizde ve zihnimizde yaşayarak öğrendik.

Tarihi Büyük Han Ziyareti

1572 yılında Kıbrıs'ın ilk Osmanlı Valisi Muzaffer Paşa tarafından inşa ettirilmiş olan han, birbirine benzer 68 dikdörtgen odadan oluşmakta ve ortasında da küçük bir cami barındırmaktadır. Günümüzde han içerisinde Kıbrıs'a özgü antika, el işleri ve diğer kültürel hatıra ürünleri satan dükkanlar yer almaktadır.

Girne liman ziyaretimizin üçüncü günü olan 21 Kasım 2018'de, Girne'de konuşlu KKTCSG unsurları personelinin katılımıyla gemimizle yaklaşık 2 saatlik bir seyir icra ettik. Öğleden önce icra ettiğimiz bu seyirde; Kaan sınıfı botların teknik özellikleri ve kullanım şekli, Ege Denizi'ndeki düzensiz göç sorunu başta olmak üzere ➡

planlı eğitimlerimizi karşılıklı bilgi alışverişinde de bulunarak nazari ve uygulamalı olarak gerçekleştirdik.

Girne liman ziyaretimizin son günü olan 23 Kasım 2018 sabahı gerekli tüm kontrol ve hazırlıklarımızı yapmış şekilde TCSG-101 ve gözlemci/eğitimci personel ile birlikte KKTCSG-02 üzerinden avara ederek ana vatanımıza dönmek üzere seyre çıktık. Yaklaşık 3 saatlik zorlu bir seyir sonrasında gümrük işlemlerimizin tamamlanması ve yakıt ikmali yapmak üzere Mersin Bozyazı Limanı'na aborda olduk. Hazırlıklarımızı tamamlamamızı müteakip Alaçatıya doğru 2-3 gün sürecek seyrimize başladık.

Alaçatıya dönüş seyrimizde, Balkan Savaşı sırasında düşman gemilerine kök söktüren, Osmanlı İmparatorluğu'nun ilk savaş gemisi olan Hamidiye Kruvazörü ve Komutanı Rauf Orbay'ın, harekâtlar sırasında kömür ikmali almak üzere kullandıkları koy olan ve adını da buradan alan Hamidiye Koyu'na da uğramadan geçemedik. Antalyanın Kaş ile Demre ilçeleri arasında yer alan Kaleköy'ün yanında bulunan bu koyda kayaların üzerine işlenmiş Türk bayrakları ve Hamidiye zırhlısının anısına küçük bir anıt da bulunmaktadır. Ulu Önderimiz Mustafa Kemal ATATÜRK'ün de 22 Şubat 1935 tarihinde bu

küçük koyu ziyaret ederek eski silah arkadaşı Rauf Orbay'ı burada andığı bilinmektedir.

10 günlük aradan ve 1.300 deniz millik seyirden sonra, 25 Kasım 2018 öğleden sonra konuş limanımız olan Alaçatıya avdet ettik. Ege Denizi'nde icra ettiğimiz görevlerde içimizde hissettiğimiz takım ruhumuzu, 5 personel ile çıktığımız bu meşakkatli yolculukla Akdeniz'in mavisi üzerinde de hissetmek bizlere eşsiz bir duygu yaşattı. Bizlerin bu duyguları yaşamasına vesile olarak bu göreve layık gören Komutanlarımıza şükran ve minnetlerimizi sunar, yazımızı Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nin kurucusu ve ilk Cumhurbaşkanı olan Sayın Rauf Raif DENKTAŞ'ın Kanlı Noel katliamı üzerine söylediği şu sözleriyle bitirmek isteriz: "Bu yuvada hürriyetin bedeli ve Türk olmanın diyeti ödenmiş, Kıbrıs'ın ikinci bir Girit olması önlenmiştir. Megali idea sevdalıları utansın! Şehitlerimizin ruhları şad olsun." ■

İŞ HUKUKUNDA DAVA ŞARTI OLARAK ARABULUCULUK

[Hazırlayan] **Fulya KURTULUŞ TEK** | De.Me.

Arabuluculuk en basit tanımıyla, aralarında hukuki uyuşmazlık bulunan tarafların, uzman bir üçüncü kişi yardımıyla uyuşmazlığı çözüme ulaştırmak amacıyla yürüttükleri süreç demektir. Daha detaylı olarak ise, sistematik teknikler uygulayarak, görüşmek ve müzakerelerde bulunmak amacıyla tarafları bir araya getiren, onların birbirlerini anlamalarını ve bu suretle çözümlerini kendilerinin üretmesini sağlamak için aralarında iletişim sürecinin kurulmasını gerçekleştiren, tarafların çözüm üretemediklerinin ortaya çıkması halinde çözüm önerisi de getirebilen, uzmanlık eğitimi almış olan tarafsız ve bağımsız bir üçüncü kişinin katılımıyla, ihtiyari olarak yürütülen uyuşmazlık çözüm yöntemini ifade etmektedir.

Arabuluculuk kavramı, hukuk sistemimize 22 Haziran 2012 tarihinde yayımlanan 6325 sayılı

Hukuk Uyuşmazlıklarında Arabuluculuk Kanunu ile alternatif bir uyuşmazlık çözüm yöntemi olarak girmiştir.

26 Ocak 2013 tarihinde alt mevzuat olarak, Hukuk Uyuşmazlıklarında Arabuluculuk Kanunu Yönetmeliği, müteakiben de 2 Haziran 2018 tarihinde bu Yönetmeliği yürürlükten kaldıran ve halen yürürlükte bulunan Hukuk Uyuşmazlıklarında Arabuluculuk Kanunu Yönetmeliği yayımlanmıştır. Söz konusu Yönetmelik'te, arabuluculuk faaliyeti ile sürece ilişkin usul ve esaslar hakkında detaylı hükümler yer almakla birlikte, arabuluculuk müzakerelerinde idarenin nasıl temsil edileceği, arabuluculuk komisyonlarının ne şekilde oluşturulacağı, komisyonların çalışma usulleri, yetkileri ve sorumlulukları gibi konularda da ayrıntılı düzenlemeler yapılmıştır. ➡

Arabuluculuk kavramının kapsamı, 6325 sayılı Hukuk Uyuşmazlıklarında Arabuluculuk Kanunu'nda çizilmiş olup, yabancılık unsuru taşıyanlar da dâhil olmak üzere, ancak tarafların üzerinde serbestçe tasarruf edebilecekleri iş veya işlemlerden doğan özel hukuk uyuşmazlıklarının çözümlenmesinde uygulanabileceği belirtilmiştir.

Arabuluculuğa ilişkin en temel ilkelerden biri, tarafların arabulucuya başvurmak, süreci devam ettirmek, sonuçlandırmak veya bu süreçten vazgeçmek konusunda serbestileridir.

Arabuluculuk sürecinde, taraflar hem arabulucuya başvururken hem de süreci yürütürken tamamen eşit haklara sahiptir. Bu ilkenin bir sonucu olarak da, hukuki ihtilafın her iki tarafın menfaatinin gözetilerek çözümlenmesi amaçlanmaktadır. Bu sebeple, eğer herhangi bir hukuki uyuşmazlık her iki tarafın da menfaatine uygunsa, hukukumuzda öngörülmemiş olan bir sonucun benimsenerek görüşmelerin sonlandırılması mümkündür.

Diğer bir temel ilke ise, gizlilik esasıdır. Bu kapsamda, taraflarca aksi kararlaştırılmadığı sürece arabulucu, bu faaliyet çerçevesinde kendisine sunulan veya başka bir şekilde elde ettiği bilgi ve belgeler ile diğer kayıtları gizli tutmakla yükümlüdür. Gizlilik esası, taraflar ve görüşmeye katılan diğer kişiler için de geçerlidir. Bu yükümlülük; tarafların, arabulucunun ve katılan diğer kişilerin, elde ettikleri birtakım bilgi ve belgeleri, yargısal yollara başvurmaları halinde delil olarak kullanamamaları sonucunu da doğurmaktadır.

Arabuluculuk süreci ile taraflar arasındaki uyuşmazlıkların menfaatleri doğrultusunda çözüme kavuşturulması, uyuşmazlıkların yargısal yollara taşınması halinde sürecin uzaması ve yargılama giderlerinin ödenmek zorunda kalınması gibi olumsuzlukların önüne geçilmesi ve yargının üzerindeki iş yükünün azaltılmasına katkı sağlanması hedeflenmektedir.

12 Ekim 2017 tarihli 7036 sayılı İş Mahkemeleri Kanunu'na getirilen yeni düzenleme ile 01 Ocak 2018 tarihinden itibaren Kanun'da belirtilen iş davalarında arabulucuya başvurmak dava şartı haline getirilmiştir. Bu kapsamda Kanun'un öngördüğü bu zorunluluğa uyulmaması halinde, davacıya arabuluculuk son tutanağını mahkemeye sunması için kesin süre verilmekte, bu süre içinde talimatın yerine getirilmemesi halinde davanın usulden reddi sonucu ortaya çıkmaktadır. Bu yeni durum ile 6325 sayılı Kanun'da ihtiyari olarak düzenlenmiş olan arabuluculuğa başvurma süreci, 7036 sayılı İş Mahkemeleri Kanunu'nda belirtilen iş davaları açısından zaruri hale getirilmiştir.

İş Mahkemeleri Kanunu'nda yapılan bu düzenlemede, bireysel ve toplu iş sözleşmesine dayanan işçi veya işveren alacağı ve tazminatı ile işe iade talebiyle açılan davalarda arabulucuya başvurulmuş olması zorunlu hale getirilmiştir. Ancak, iş kazası ve meslek hastalığından kaynaklanan maddi ve manevi tazminat ile bunlarla ilgili tespit, itiraz ve rücu davaları kapsam dışı tutulmuştur.

Bu yeni süreç kapsamında, Sahil Güvenlik Onarım

Destek/Onarım Komutanlıkları teşkillerinin bulunduğu yerlerde, 2018 Ocak ayı itibarıyla Arabuluculuk Komisyonları oluşturulmuş ve bu komisyonlar görev yapmaya başlamış, idarelerin bünyesindeki arabuluculuk komisyonlarının sahip oldukları hak ve yetkiler ile kendilerine yüklenen sorumlulukların iyi bilinmesi, sürecin doğru ve sağlıklı bir şekilde, her iki tarafın menfaatine olacak şekilde yürütülmesi önem kazanmıştır.

Bu kapsamda idarelerin arabuluculuk komisyonlarına tanınan en önemli yetkilerden biri, arabuluculuk sürecinde idareyi temsil edecek komisyonların karar alma konusunda tam yetkili olmalarıdır. Söz konusu komisyonlar, görevleri kapsamında almış oldukları kararlar ve yaptıkları işlemler nedeniyle görevlerinin gereklerine aykırı davrandıklarının mahkeme kararıyla tespit edilmesi dışında mali ve idari yönden sorumlu tutulmamaktadır. Komisyon üyelerinin arabuluculuk faaliyeti kapsamında yaptıkları işler ve aldıkları kararlar sebebiyle açılacak tazminat davaları ise, ancak Devlet aleyhine açılabilmekte, Devlet ödediği tazminattan dolayı görevinin gereklerine aykırı hareket etmek suretiyle görevini kötüye kullanan üyelere rücu edebilmektedir.

Dava şartı olan arabuluculuk sürecinde idareler açısından önem arz eden bir diğer husus ise, taraflardan birinin geçerli bir mazeret göstermeksizin ilk toplantıya katılmaması sebebiyle arabuluculuk faaliyetinin sona ermesi durumunda toplantıya katılmayan tarafın, davada kısmen veya tamamen haklı çıkması durumunda bile yargılama giderlerinin tamamından sorumlu tutulması ve bu taraf lehine vekalet ücretine hükmedilmemesi sonucunun ortaya çıkmasıdır. Bu sebeple, idarelerin arabuluculuk komisyonlarının, davet edildikleri tüm müzakerelere ve arabuluculuk sürecine katılmak konusunda gerekli hassasiyeti göstermeleri önem teşkil etmektedir.

Tarafların arabuluculuk faaliyeti sonucunda tamamen veya kısmen anlaşmaları halinde, arabuluculuk ücreti, aksi kararlaştırılmadıkça taraflarca eşit şekilde karşılanmaktadır. Tarafların anlaşamamaları halinde ise, iki saatlik ücret Adalet Bakanlığı bütçesinden, iki saati aşan kısma ilişkin ücret ise aksi kararlaştırılmadıkça taraflarca eşit şekilde karşılanmaktadır.

01 Ocak 2018 tarihinden itibaren uygulamaya konulan sürece ilişkin Adalet Bakanlığı Arabuluculuk Daire Başkanlığının istatistiki verilerine göre, 02 Ocak-27 Mayıs 2018 tarihleri arasında dava şartı olarak arabuluculuk görevlendirmesi yapılan dosya sayısı 127.845'tir. Bu görüşmeler sonucunda anlaşma oranı % 65, anlaşamama oranı ise % 35'tir. Söz konusu istatistikler de, mevzuatta yapılan değişikliğin, uyuşmazlıkların yargıya intikal etmeden çözüme kavuşturulması konusuna olumlu katkılar sağladığını göstermektedir.

Sahil Güvenlik Komutanlığı arabuluculuk komisyonlarının teşkil edildiği tarihten bugüne kadar ise Sahil Güvenlik Karadeniz Bölge Komutanlığı Arabuluculuk Komisyonu bir dosya için arabuluculuk müzakerelerine katılmış, görüşmeler sonunda anlaşma sağlanamamıştır.

Her geçen gün değişen ve gelişen görev ve ihtiyaçlara paralel olarak, Sahil Güvenlik Komutanlığı unsurları ile personel sayısında da artış yaşanmaktadır. Sahil Güvenlik Komutanlığı bünyesinde görev yapan ve önemli bir yer teşkil eden işçilerimiz ile Komutanlığımız arasında ortaya çıkabilecek olası hukuki ihtilafların, tarafların menfaatleri korunacak şekilde, zamandan ve masraftan tasarruf edilerek çözüme ulaştırılması açısından arabuluculuğun önemli bir süreç olduğu ve anlaşmazlıkların sonlandırılmasına olumlu katkılar sağlayacağı değerlendirilmektedir. ■

KAYNAKLAR :

- (1) 6325 sayılı Hukuk Uyuşmazlıklarında Arabuluculuk Kanunu
- (2) Hukuk Uyuşmazlıklarında Arabuluculuk Kanunu Yönetmeliği
- (3) 7036 sayılı İş Mahkemeleri Kanunu
- (4) Temel Arabuluculuk Eğitimi Katılımcı El Kitabı, Kasım 2017
- (5) İş Hukukunda Arabuluculuk Uzmanlık Eğitimi El Kitabı
- (6) www.adb.adalet.gov.tr

TCSG-95 KOMUTANLIĞI BATUM LİMAN ZİYARETİ

[Hazırlayan] **TCSG-95 Komutanlığı**

TCSG-95 ailesi olarak 03-06 Aralık 2018 tarihleri arasında Gürcistan'ın Batum şehrine yapacağımız liman ziyaretine yönelik harekât emrini aldığımızda, ülkemizi orada temsil etmenin heyecanını ve mutluluğunu hissetmeye başladık. Görevimizi eksiksiz ve en iyi şekilde tamamlamalıydık.

Fazla zamanımız yoktu; hemen mesai mefhumu gözetmeksizin kendimizi zihinsel ve gemimizi materyal olarak hazırlamaya başladık. 02 Aralık 2018 tarihinde misafir personel Komutanlığımıza katıldı ve SG Albay Volkan TÜRKOĞLU başkanlığında bağlı olduğumuz SG Doğu Karadeniz Grup Komutanlığı Trabzon Limanı'ndan avara ederek gece Hopa Limanı'na aborda olduk. Gümrük işlemleri ve yurttan çıkış işlemleri sona erdikten sonra sabahın ilk ışıkları ile Hopa Limanı'ndan avara ederek bize bildirilen randevu mevkiinde Gürcistan Sahil Güvenlik Departmanı bağlısı P-23 borda numaralı Gürcistan Sahil Güvenlik botuyla randevu tesis ettik.

P-23 eşliğinde Batum Sahil Güvenlik Limanı'na ilerleyerek öğle saatlerinde limana aborda olduk.

Batum Sahil Güvenlik Limanı beklentimizden küçüktü ve girişi dardı. İki şamandıra arasından giriş yapılan limanın derinliği 2,5-3 metre, aborda olduğumuz iskelenin boyu ise yaklaşık 70 metreydi. Liman ağzı Poyraz-Gündoğusu olduğu havalara açık olduğundan bu havalarda limana aborda olmak emniyetsiz oluyormuş ve bu tür havalarda botlar Batum şehir limanına sığmıyorlarmış. Burada gemimiz Batum Sahil Güvenlik Bölge Komutanı Albay Guram KAMARAUİ ve beraberindeki heyet tarafından samimi ve misafirperver bir şekilde karşılandı.

Karşılamanın ardından Batum Sahil Güvenlik Bölge Komutanı Albay Guram KAMARAUİ'yi, Batum Belediye Başkanı Birinci Yardımcısı Sayın Tengiz PEDRİZE'yi ve Batum Başkonsolosu Sayın Makbule KOÇAK'ı ziyaret ederek, karşılıklı hediye teatisinde bulunduk.

Ziyaretlerimiz devam ederken personel değişimi kapsamında, bir personelimiz P-23 borda numaralı Gürcistan Sahil Güvenlik botuna katıldı.

Akşam ise Gürcistan Sahil Güvenlik Komutanı adına verilen yemeğe katıldık. Batum Sahil Güvenlik Bölge Komutanı ve beraberindeki heyet bayrağımız, dilimiz ve dinimiz farklı olsa da Anadolu coğrafyasının bir parçası olduklarını son derece misafirperver, samimi ve cömert davranışları ile bize hissettirdiler.

Yemek esnasında ilgimizi çeken ayrıntı ise tamada geleneğiydi. Tamada geleneğini kısaca tanımlarsak; bir kişiden fazla yenilen grup yemeklerinde masanın bir lideri seçilmiş, bu lidere "tamada" denir ve o lider o masayı yönetmiştir. Tamada, yemek sırasında hayata dair düşüncelerini, geçmişe dair hüznelerini, geleceğe dair beklentilerini, sevdiklerine dair temennilerini ve her şeye dair sevgilerini paylaşmış ve o akşamda öyle oldu bizde yemek esnasında Gürcistan heyeti ile karşılıklı olarak duygu ve düşüncelerimizi paylaştık. Bu güzel yemeğin ardından şükranlarımızı sunarak geceyi sonlandırdık.

Ertesi gün sabah erkenden Batum şehir limanına aborda olduk ve saat 13.00-17.00 saatleri arasında gemimizi halkın ziyaretine açtık. Gelen insanların ilgisi bizi sevindirdi. Biz de aynı şekilde ilgimizi, samimiyetimizi ziyaret sırasında onlara hissettirdik; onlara Türkiye'yi ve Trabzon ilini tanıtıcı broşür ve anı objeleri hediye ettik. Bu zaman diliminde kültür programı kapsamında on iki personelimiz ile tur rehberi eşliğinde Batum Botanik Bahçesini gezdik.

Batum Botanik Bahçesi (Gürcüce: Batumis Botanikuri Bağı), Gürcistan'da, Acara Özerk Cumhuriyeti'nin yönetim merkezi Batum'un kuzeyinde bulunan botanik bahçesidir. Dünyanın en büyük botanik parklarından birisiymiş. Parkta iki bini ağaç olmak üzere beş binden fazla bitki türü bulunuyormuş. Bitki tanıtımı, çiçekçilik ve kesme çiçekçilik, yarı tropikaller, bitki fizyolojisi ve biyokimya ile botanik alanlarında bilimsel araştırmalar yapılmaktaymış.

Rus Botanikçi Andrey Nikolayevich Krasnov'un yürüttüğü sistematik çalışmaların ardından bahçenin resmi açılışı 3 Kasım 1912'de yapılmış. Parkta özellikle eski Sovyet Sosyalist Cumhuriyetler Birliğinde (SSCB) ekonomik değeri olan yarı tropikal bitkilerin yetiştirilmesi ve tanıtılmasına yönelik çalışmalar yapılmaktaymış. Bahçede Kafkasya'ya özgü yarı tropik bitkilerin yanı sıra Uzak Asya, Yeni Zelanda, Kuzey Amerika, Güney Amerika, Himalayalar, Meksika, Avustralya ve Akdeniz bitkilerinin sergilendiği bölümler de bulunuyor.

Gezinin ardından Gürcistan Sahil Güvenlik personeli ile birlikte sahil kenarında güzel bir restoranda öğle yemeğimizi yedik. Yemeğin ardından mini futbol maçı yaptık. İlk yarı 4-0 mağlup olduğumuz maçı ikinci yarı azim ve disiplinimiz ile çevirerek 5-8 galip gelmeyi başardık. Maçın ardından Batum ➡

şehir limanından avara ederek tekrar Batum Sahil Güvenlik Limanı'na aborda olduk. Akşam ise Türkiye Cumhuriyeti Batum Başkonsolosu Sayın Makbule KOÇAK'ın ev sahipliğinde Batum Sahil Güvenlik Bölge Komutanı ve beraberindeki heyetin katılımıyla güzel ve samimi bir akşam yemeği yedik. Yemekte iki kardeş ülke arasındaki iyi seviyedeki ilişkilerimizden ve güncel konulardan bahsedildi. Yemek esnasında Başkonsolosumuz daha önce gemilerimizde hiç bulunmadığından söz etti ve biz de onu sonraki gün için öğle yemeğine davet ettik.

05 Aralık Çarşamba günü ilk olarak tur rehberi eşliğinde Gonio Kalesi'ni ve sonrasında Khariton Ashkhvlediani Müzesi'ni gezdik. Gonio Kalesi'ni (Gürcüce: Gonios Tsihe) gezerken şu bilgiler dikkatimizi çekti; Gonio Kalesi Batum'un 15 kilometre güneyinde, Çoruh Nehri ağzında bulunan bir Roma Dönemi kalesiydi. Gonio Kalesi, Gaius Plinius Secundus Dönemi'nde yapılmış. II. yüzyılda küçük bir Roma kenti haline dönüşmüştü. Ayastefanos Antlaşması'yla Acara bölgesiyle birlikte Gonio, o tarihlerde Rus İmparatorluğu'nun bir parçası olan Gürcistan'a katılmış. On İki Havari'den biri olan Aziz Matthias'ın mezarının Gonio Kalesi'nde olduğuna inanılmıyordu. Bundan dolayı Gürcistan hükümeti mezarların çevresinin kazılmasını yasaklamış. Ancak kalede, özellikle Roma Dönemi'ne odaklanan arkeolojik kazılar sürmekteydi.

Khariton Ashkhvlediani Müzesi gezisi esnasında Batum ile ilgili çok farklı bilgiler edindik.

Batum'un eski Yunan kolonisi olarak Batis adıyla kurulduğu sanılmıyordu. Kent, Orta Çağ'a değin Gürcü krallıklarının ve prensliklerinin yönetimlerinde kalmış. İlk Çağ'da Pers İmparatorluğu'nun egemenlik sınırı içinde "Bathys" diye anılan kent, önce Pontos Krallığı'nın daha sonra ise Romalıların eline geçmiş. Orta Çağ'da ise Gürcistan'a bağlanmış. XIII. yüzyılda Moğol egemenliğine girmiş. Kanuni Sultan Süleyman Dönemi'nde Osmanlı İmparatorluğu tarafından fethedilmiş. Yaklaşık üç yüz senelik Osmanlı egemenliğinden sonra, Osmanlı-Rus Savaşı'nda Rusya'nın işgaline uğramış. Ayastefanos Antlaşması ve Berlin Antlaşması ile şehir Rusya'ya bırakılmış. I. Dünya Savaşı sırasında Rusya'nın bölgeden çekilmesiyle şehir Brest-Litovsk Antlaşması uyarınca Osmanlı İmparatorluğu'na geri verilmiş. Mondros Mütarekesi uyarınca önce İngilizlere, sonra Gürcistan'a bırakılmış. Misak-ı Milli sınırları içerisinde sayıldığı için, Akif Sümer, Ahmet Fevzi Erdem, Ali Rıza Acara, İmamzade Edip Dinç ve Hahutzade Ahmet Nuri Efendi, Birinci Dönem Türkiye Büyük Millet Meclisi'ne Batum milletvekilleri olarak katılmışlardır. Demokratik Gürcistan Cumhuriyeti sınırları içinde kalan Artvin ve Ardahan geri alınırken, 7 Mart 1921'de Batum da alınmış; fakat 16 Mart 1921 tarihinde imzalanan Moskova Antlaşması gereğince Bolşevik ordularının ele geçirdiği Gürcistan'a bırakılmış.

Kent, 16 Temmuz 1921'de kurulan Acara Özerk Sovyet Sosyalist Cumhuriyeti'nin yönetim

merkezi olmuş. Moskova Antlaşması'nın teyidini sağlayan Kars Antlaşması sonucunda Gürcistan Sovyet Sosyalist Cumhuriyeti'ne bırakılması onanmış. Yapılan antlaşmaya göre Acaristan Özerk Cumhuriyeti'nin özerkliği Türkiye Devleti'nin garantörlüğü altındadır. Batum (Acaristan) Rusya'ya verilirken bazı kurallara uyma zorunluluğu ile bırakılmış. Bunlardan en önemli maddesi: Batum (Acaristan) sınırları içindeki halkın etnik kimliğine, dini kimliğine kesinlikle müdahale edilmeyeceğidir.

Bizde izler bırakan tarihi gezinin ardından Türkiye Cumhuriyeti Batum Başkonsolosu Sayın Makbule KOÇAK'ı ve Gürcistan Batum Sahil Güvenlik Bölge Komutanını öğle yemeğinde gemimizde ağırladık.

Tarih 06 Aralık 2018 bu güzel şehirde son günümüz. Bugün Sahil Güvenlik Komutanımız Tuğamiral Ahmet KENDİR ve Gürcistan Sınır Polisi Başkanı gemimizi ziyaret edecek. Tüm hazırlıklarımızı günler öncesinden zaten yapmıştık; ama her şey eksiksiz olmalıydı; çünkü TCSG-95 ailesi olarak görevimizin hassasiyetinin ve öneminin farkındaydık. Son hazırlıklarımızı da tamamladık. Sahil Güvenlik Komutanımız Tuğamiral Ahmet Kendir'i ve Gürcistan Sınır Polisi Başkanını Batum Limanı'nda gemimizde ağırladık ve bundan şeref duyduk.

Misafirlerimizi uğurladıktan sonra P-23 borda numaralı Gürcistan Sahil Güvenlik botu ile müşterek deniz eğitimi icra edip yurdumuza dönmek

maksadıyla avara ettik. P-23 borda numaralı SG botu ile başarılı bir şekilde deniz eğitimleri icra ettikten sonra pruvamızı Türk kara sularına çevirdik.

Sonuç olarak; yapmış olduğumuz bu ziyaret esnasında Gürcistan Sahil Güvenlik departmanını ve personeli, Batum şehrini ve Gürcistan'a özgü örf, âdetleri ile Gürcü kültürünü yakından tanıma fırsatımız oldu. TCSG-95 ailesi olarak biz de gemimizde vermiş olduğumuz yemekler ve diğer tüm faaliyetlerde onlara Türk kültürünü, örf ve âdetlerini en iyi şekilde tanıtabilmek adına elimizden gelenin en iyisini yaptığımıza inanıyoruz. Bize verilen bu görevi başarılı bir şekilde yerine getirmenin huzuru ve gururuyla al bayrağımızı dalgalandırmaya devam edeceğiz! ■

KAYNAKLAR :

- (1) https://tr.wikisource.org/wiki/Kars_Antla%C5%9Fmas%C4%B1 (Madde 6/1)
- (2) http://www.academia.edu/20389199/Ahmet_Akter_-_T%C3%BCrkiyenin_Garant%C3%B6rl%C3%BCK_Haklar%C4%B1
- (3) <http://blog.milliyet.com.tr/acaristan-ozerk-cumhuriyeti/Blog/?BlogNo=66520>

KAYIP VE YAS

[Hazırlayan] **Doç.Dr. Sedat IŞIKLI** | Hacettepe Üniversitesi
Ar.Gör. Emrah KESER | Hacettepe Üniversitesi

İnsanların çoğu, hayatlarının bir döneminde sevdikleri, yakın oldukları, değer verdikleri, birlikte zaman geçirdikleri birini ölüme bağlı olarak kaybetme deneyimini yaşar. Kayıp, yaşamın doğal sonucu olarak hemen her insanın hayatının bir noktasında karşılaşılabileceği bir durumdur. Dünya Sağlık Örgütü verilerine göre, 2000-2012 yılları arasında her yıl ortalama 25-30 milyon insan çeşitli sağlık sorunları nedeniyle hayatını kaybetmiştir (WHO, 2015). Buna doğal afet, trafik kazası, iş kazası, savaş, terör saldırısı, cinayet ve intihar nedeniyle yaşanan ölümler de eklenirse dünya üzerinde her gün on binlerce insanın hayatını kaybettiği gerçeği ortaya çıkmaktadır. Ülkemizde yürütülen bir çalışmaya göre katılımcıların %53'ü sevilen birini ani ve beklenmedik biçimde kaybettiğini bildirmiştir (Karancı ve ark., 2009). Çeşitli sebeplerle ölen insanlar arkalarında eş, çocuk, anne-baba, kardeş, yakın arkadaş ve akraba bırakmaktadır. Geride kalanlar için bu kayıp

deneyimi sarsıcı olabilir. Bu yazıda, ölüme bağlı kaybın tetiklediği yas süreci, yas evreleri, olağan ve olağan dışı (karmaşık) yas tepkileri ele alınacaktır.

Yas Süreci

Yas, kayıp durumuna gösterilen çok boyutlu (duygusal, zihinsel, davranışsal, bedensel ve manevi) doğal bir tepkidir. Her türlü kayıptan sonra yas sürecinin yaşanması beklenir; çünkü birilerine bağlanma insanın biyolojik yazgısıdır. Kayıp yaşamış insanların neredeyse tamamı yas sürecine girer. Sevilen ve yakın olunan birinin beklenmedik ölümüne bağlı gelişen yas sürecindeki insanların çoğu bu sarsıcı hayat deneyimi ile baş edip, yaklaşık iki yıl gibi bir süre sonrasında yaşamın ritmine uyum sağlayabilmekte ve kaybın üstesinden gelebilmektedir. Öte yandan, kayıp yaşamış kişilerin yaklaşık %10-15'i yas sürecini bilerek ya da bilmeden ertelemek durumunda kalmakta; fiziksel ve psikolojik sorunlar yaşamakta; mesleki ve sosyal açıdan işlev kayıpları ile yüz yüze gelmektedir.

Yaşanılan kaybın idrak edilmesi, kabulü ve yaşantının hazmedilmesi için yas tepkilerinin, belirli ölçülerde ortaya çıkması önem arz eder. Yas genellikle beklenenden daha uzun süren bir süreçtir; olup biten bir durum değildir. Perinatal (gebeliğin sonlanması) ve neonatal (yenidoğan bebeğin ölümü) kayıplar da yas sürecini tetikler. Bu süreç psikolojik, fizyolojik, sosyal ve manevi açıdan yıpratıcı ve tüketici olabilir. Yoğun ve süreklilik arz eden yas tepkilerinin yanı sıra hemen hiç belirtinin olmaması da ileride yaşanabilecek ruhsal ve fiziksel sorunlar için risk oluşturabilir.

Lindemann (1944), kaybın ardından gelişen bazı bilişsel, duygusal, davranışsal, bedensel belirtileri ve sosyal hayattaki değişiklikleri yas yaşantısı olarak tanımlamıştır. Bu tepkiler, kayıp karşısında verilen doğal ve normal tepkiler olarak ele alınmaktadır. Yas tepkilerinin doğal ve beklenir olması, insanın sevmeye ve bağ kurma kapasitesiyle ilişkilidir. Sevmeye ve bağlanma özelliklerinden dolayı insanlar kayıp karşısında az ya da çok bir yas süreci yaşarlar (Hall, 2014). Volkan' a göre (2010), kayıptan sonra psikolojik bütünlüğün bozulması ve eski kayıpların tetiklenmesi nedeniyle kayıp yaşayan kişinin bir yas sürecine girmesi gereklidir. Bu yas süreci sayesinde yenilenme, büyüme ve yeniden hayata katılma gerçekleşir.

Yas Evreleri

Bugüne kadar birçok kuramcı, kayıptan sonra

yaşanan yas sürecinin doğasını anlamaya çalışmıştır. Şüphesiz ki yas sürecini belli aşamalardan oluşan bir döngü olarak kavramsallaştırma girişimleri de bu çabanın sonuçlarından biridir. Her biri kendine has duygu, düşünce ve davranış örüntülerine sahip olan bu aşamaları farklı kuramcılar farklı biçimlerde betimlemişlerdir.

İlk olarak Engel (1961) yas sürecini şok-inkâr, kaybın fark edilmesi-kabul edilmesi ve yeniden yapılanma olmak üzere üç temel aşamaya ayırmıştır. Daha sonra Kübler-Ross (1969) ölümü bekleyen bireyleri gözlemlemiş ve yaşadıkları süreci çeşitli evrelere ayırarak ele almıştır. Kübler-Ross'un ölmek üzere olan bireyleri gözlemleyerek oluşturduğu bu yas evreleri modeli kayıptan sonra gelen yas sürecini anlamak için de uygulanmaktadır. Bu model ilgili literatürde üzerinde en çok durulan ve kayıp yaşayan bireylerin içinde bulundukları ortak durumları en iyi betimleyen modellerden biri olmuştur. Kübler-Ross' a göre kayıp yaşayan bireyler şu beş aşamadan geçer:

- Şok, inkâr ve izolasyon (duygusal yalıtım),
- Öfke ve suçluluk,
- Pazarlık,
- Keder ve depresyon,
- Kabullenme ve üstesinden gelme.

Bağlanma kuramının öncüsü Bowlby (1973), ➡

bebeklerin annelerinden ayrıldıklarında verdikleri tepkileri incelemiştir. Bowlby, anne-bebek ilişkisinde yaşanan ayrılıklar üzerinden yas sürecini anlamaya çalışmış ve dört yas evresi tanımlamıştır.

- Hissizlik ve şok,
- Kaybedilen nesneyi sürekli arama, özleme; bulamadığında öfkelenme,
- Dezorganizasyon (duygu ve düşüncelerin dağılması) ve umutsuzluk,
- Yeniden organize olma ve yası tamamlama.

Görüldüğü gibi bugüne kadar çok sayıda yas evresi tanımlanmıştır. Ancak çağdaş araştırmacılar yas evrelerinin varlığını destekleyen görgül bir araştırma olmadığını ve yas sürecini evrelere ayırma anlayışını çok doğru bulmadıklarını belirtmektedir. Yas belirtilerinin yoğunluğunun, süresinin ve içeriğinin hem kişiden kişiye hem kayıptan kayba hem de kültürden kültüre değiştiğini ve yas evreleri anlayışının bu değişkenliği yansıtmadığını vurgulamaktadırlar. Deyim yerindeyse yas süreci, insanın parmak izi gibi kendine has bir görüntü arz edebilir.

Olağan Yas Tepkileri

Kayıp sonrası çok boyutlu ve olağan bir tepki olan yas süreci ve bu süreci oluşturan yas tepkilerini (belirtilerini), tepkilerin yoğunluğunu veya süresinin kesin bir haritasını çıkarmak neredeyse imkânsızdır; çünkü insanlar kayıp karşısında farklı yas tepkilerini, farklı sürelerde ve yoğunlukta yaşamaktadır. Volkan (2010) yas tepkilerinin parmak izi kadar kişisel olduğunu belirtmiştir. Öte yandan konuyla ilgili bazı araştırmalarda yas tepkilerinin kaybedilen kişinin özelliklerine ve kaybın koşullarına, yas tutan kişinin özelliklerine (yaş, cinsiyet, psikolojik iyilik hâli, eski kayıpların varlığı, bağlanma biçimi, kişilik özellikleri) ve kaybedilen kişiyle olan ilişkinin niteliğine (çatışmalı, bağımlı, ikircikli duyguların yoğun olduğu) göre değişebildiği vurgulanmaktadır (Bonanno ve Kaltman, 2001). Örneğin, ölümün beklenmedik bir biçimde ani ve şiddet içerikli (cinayet, intihar, kaza gibi) olması, ölen kişinin çocuk ya da eş olması durumunda yas belirtilerinin daha yoğun ve uzun süreli olabileceği belirtilmiştir (Kaltman ve Bonanno, 2003; Stroebe ve Shut, 1999). Bunun yanı sıra, yas sürecindeki tepkiler farklı örüntüler de sergileyabilmektedir. Bonanno ve ark. (2002) yürüttükleri boylamsal bir çalışmada yas

sürecinin dört farklı örüntü izlediğini bulmuşlardır. Birinci gruptaki bireylerde kayıptan sonra yas tepkileri yoğun bir biçimde yaşanmış ve zamanla azalmıştır. İkinci gruptaki bireylerde yas tepkileri çok az görülmüştür. Yazarlar bu gruptaki bireylerin dayanıklılığının yüksek olduğunu belirtmişlerdir. Üçüncü gruptaki bireyler kayıptan sonra yoğun yas belirtileri göstermişler ve bu belirtiler zamanla azalmamış, belirtilerde kronikleşme eğilimi olmuştur. Dördüncü gruptaki bireylerde ise belirtiler kronik depresyona çevrilmiştir. Kayıp yaşamış her bireyin kesin bir biçimde yoğun yas tepkileri yaşayacağına dair genel kabul son yıllarda ciddi bir biçimde eleştirilmektedir. Bazı bireylerin kayba karşı daha dayanıklı olduğunu, daha az yas tepkisi verdiğini, daha kısa sürede uyum sağlayabildiğini gösteren çalışmalar vardır.

Kişilerin kayıp karşısında yaşadıkları yas tepkilerindeki farklılık ve değişkenliğin yanı sıra birçok orta nokta da bulunmaktadır. Çok sayıda kuramcı ve araştırmacı, neredeyse yüz yıldır bu ortak tepkileri anlama ve öngörme çabası içerisinde olmuştur. Örneğin Lindemann (1944) sevilen bir yakının ardından yaşanan yas tepkilerini somatik sıkıntılar, zihnin ölen kişiyle sürekli meşgul olması, suçluluk, düşmanlık tepkiler ve eski davranış örüntülerinin değişmesi olarak sıralamıştır. Daha güncel olarak Bonanno ve Kaltman (2001) yas tepkilerini ele aldıkları kapsamlı derlemelerinde bu tepkileri dört ana başlık altında toplamışlardır:

1. Bilişsel dağınıklık: Bilişsel dağınıklık belirtileri ölüm gerçeğini kabullenememe, gerçek-dışılık duyguları, dezorganize davranışlar, zihnin sürekli ölen kişiyle meşgul olması, kararsızlık, dikkat dağınıklığı ve konsantrasyon eksikliği, istem dışı gelen düşünceler ve algısal bozulmalardan oluşur. Bilişsel dağınıklık belirtileriyle ilişkili olarak kişide ölen kişinin özelliklerini veya fiziksel belirtilerini taşımaya başlama gibi özdeşim belirtileri de görülebilir. Ayrıca bir geleceği kalmadığı düşüncesi, umutsuzluk ve uzun vadeli olarak kayıpta bir anlam bulma çabası gibi bilişsel süreçler de bilişsel dağınıklık belirtileriyle ilişkilidir.

2. Çökkünlük: Bu belirti grubu öfke, gerginlik, düşmanlık, üzüntü, korku, suçluluk, utanç, kaygı, sıkıntı, özlem ve yalnızlık duygularından oluşur.

3. Fiziksel sağlığın bozulması: Yazarlar bu belirti grubunda nefes darlığı, çarpıntı, sindirim zorluğu,

ıştah azalması, huzursuzluk, uyku bozukluğu, nöroendokrin aktivitede değişim ve bağışıklık sisteminin zayıflamasını sıralamışlardır.

4. Sosyal ve mesleki işlevlerde bozulma: Bilişsel, duygusal ve somatik yakınmalardan dolayı kişilerin sosyal ve mesleki alanlarda sıkıntı yaşayabileceği belirtilmiştir. Özellikle sosyal olarak geri çekilme, tahammülsüzlük, rol karmaşası, yeni ilişkiler kurma ve sürdürmede zorluklar yaşama gibi yas tepkileri sosyal alandaki bozulmanın en temel görünümüleri olarak değerlendirilmiştir.

Yazarlar bu dört belirti grubuna ek olarak kayıptan sonra kişilerde olumlu duyguların da görülebileceğini vurgulamışlardır. Yas belirtilerinin tamamen olumsuz ve nahoş duygulardan oluşmadığı; huzur, kendini daha güçlü bir insan olarak değerlendirme, daha yakın ilişkiler kurma, özgür hissetme, yeni yaşam hedefleri koyma, gülümseme gibi olumlu duygu ve düşüncelerin de yaşanabileceğini belirtmişlerdir.

Shucter ve Zisook (1993), yas tepkilerindeki ortak noktaları belirlemek için yürüttükleri boylamsal çalışma sonunda yas tepkilerinin altı boyutta değerlendirilmesi gerektiği sonucuna ulaşmışlardır. Bu boyutlar:

1- Duygusal ve bilişsel tepkiler: Şok, hissizlik, dissosiyasyon (ayrılma, dağılma, çözülme), ölümü kabullenememe, otonom aktivite artışı, bedensel tepkiler, yoğun keder, duygusal acı, öfke, suçluluk,

pişmanlık, kaygı, girici görüntüler ya da düşünceler, zihinsel dağınıklık, bunaltı, yalnızlık, kırgınlık, haksızlığa uğrama düşüncesi ve olumlu duygulardan oluşur.

2- Duygusal acı ile başa çıkma tepkileri: Hissizlik ve inkâr, kaybı sürekli düşünme veya düşünmekten kaçınma, maneviyata veya inanca sığınma, kaybın tüm hatırlatıcılarından kaçınma, okul veya iş gibi etkinliklerle aşırı meşgul olup kaybın acısını hafifletmeye çalışma, kayıpla ilgili olarak sürekli konuşma isteği, madde kullanarak acıyı azaltmaya çalışma belirtilerinden oluşur.

3- Ölen kişiyle ilişkiyi sürdürme: Ölen kişinin sürekli bulunduğu yerlere tekrar gitmek, ölenin varlığı ve birdenbire ortaya çıkacağı hissi, sesini duyar gibi olma, ölenle konuşma, ona kızma, sembolik temsiller aracılığıyla bağını sürdürme, ölen kişinin zevklerini veya kişilik özelliklerini içselleştirme, anıları hatırlama, rüyada görme gibi değişik yollarla ölen kişi ile ilişki devam eder.

4- İşlevselliğin değişmesi: kaybın ardından yas tutan kişide fiziksel ve ruhsal sağlık sorunları ortaya çıkabilir. Ayrıca sosyal ve mesleki işlevlerde aksamalar olabilir.

5- İlişkilerin değişmesi: Aile, arkadaşlar, romantik ilişkiye başlama veya başlanan bir romantik ilişkinin sürdürülmesi konularında yas belirtilerinin sürmesiyle bağlı olarak bazı zorlukların olabileceğinden söz edilmiştir. ➡

6- Kimlikte değişim: Yazarlar kimlikteki değişimi bir çift olmak yerine tek bir insan olarak hayata devam etmek şeklinde değerlendirmişlerdir. Kayıptan sonra kişinin kendisine dair algısı ve inançlarının değişebileceğini, kendi varoluşuna farklı anlamlar yükleyebileceğini belirtmişlerdir.

Yukarıda aktarılan iki önemli çalışmayla benzer şekilde Hogan, Greenfield ve Schmidt (2001) kayba verilen normal yas tepkilerini değerlendirmek için kapsamlı bir çalışma yürütmüşlerdir. Araştırmacılar yas tepkilerinin çeşitliliğini belirlemek için kayıp yaşamış katılımcılarla odak gruplar oluşturmuşlar ve bu belirtileri derinlemesine araştırmışlardır. Araştırmalarının sonucunda yas tepkilerini altı ana başlıkta toplamışlardır.

1.Umutsuzluk: Bu belirti kümesinde genellikle ayrılık kaygısını gösteren tepkilere yer vermişlerdir. Şok olma, umutlarını yitirme, yalnızlık, üzüntü, sık sık ağlama, hasret çekme, ölmek isteme, bir daha asla mutlu olamayacağı düşüncesi ve ölüm gerçeğini kabul etme gibi belirtiler tarif edilmiştir.

2. Panik davranışlar: Otonom faaliyet artışı ve somatik (bedensel) sıkıntılara ilişkin belirtilerin yer aldığı kümedir. Çarpıntı, tükenmiş hissetme, yorgunluk, kas gerginliği, korku, aşırı endişe, panik ataklar, baş ağrıları, mide ağrıları, baş dönmeleri gibi belirtilerin olduğu bildirilmiştir.

3. Suçlama ve kızgınlık: Bu grupta yer alan belirtiler düşmanlık, kin, öfke ve yoğun acı hisleriyle ilişkilidir. Kırgınlık, kızgınlık, intikam, düşmancıl hisler, öleni veya diğer insanları suçlama ve zarar verme isteği bu kümedeki belirgin tepkilerdir.

4. Kopma: Kimlikteki değişimler, diğerlerinden uzaklaşma, içe kapanma ve kaçınmalarla belirlenen bir belirti alanıdır. Bu belirtiler değersizlik hisleri, kendine saygıyı yitirme, kendi kimliğine dair kafa karışıklığı, baş edemeyeceği düşüncesi, uzaklaşma isteği ve acı veren hatırlatıcılardan kaçınmadır.

5. Dağınıklık: Dikkat dağınıklığı, bellek ve öğrenmedeki zorluklar gibi bilişsel tepkilerin yer aldığı belirti alanıdır. Unutkanlık, dikkati toplayamama, herhangi bir bilgiyi hatırlamakta zorlanma, yeni bilgileri aklında tutamama belirtileri bu alanla ilgilidir.

6. Kişisel gelişim: Manevi ve varoluşsal farkındalık, umutlu, bağışlayıcı, merhametli, tahammülü yüksek olmakla ilgili belirtilerin toplandığı alandır.

Kayıptan sonra bazı tepkilerin daha güçlü bir insan olma, kendine ve diğer insanlara daha fazla anlayış gösterme, geleceğe daha umutlu bakma, daha yakın ilişkiler kuran şefkatli bir insan olma gibi kişisel değişimi gösteren nitelikte olduğu belirtilmiştir.

Yukarıda aktarılan üç önemli çalışmada da ilgili belirtilerin normal yas belirtileri olduğu, ölümden hemen sonra daha yoğun olup zamanla azalmaya doğru bir eğilimin olacağı; belirtilerin kişiden kişiye, kültürden kültüre değişebileceği ve cinsiyetler arasında yas tepkileri açısından fark olabileceği vurgulanmıştır. Sonuç olarak, yukarıda aktarılan yas tepkileri kayıptan sonra ortaya çıkması olağan bir durum olarak kabul edilen akut yas tepkileridir. Son derece çeşitli olan bu tepkilerin zamanla azalması beklenir. Ancak bazı kişilerde bu belirtiler zamanla azalma eğilimi göstermez; bu durum karmaşık yas olarak değerlendirilebilir. Kaybın biçimi, kaybedilen kişinin ve kaybı yaşayan kişinin özellikleri göz önüne alındığında olağan yas tepkilerinin hiç olmaması ya da beklenenden yoğun ve uzun süreli olması çeşitli ruhsal sorunları da gündeme getirmektedir. Konuyla ilgili yapılan araştırmalar sevilen ya da tanınan birinin ölümünün ardından kaybı yaşayan kişilerde karmaşık yas, depresyon, travma sonrası stres bozukluğu, kaygı bozuklukları, madde kullanımı ve intihar gibi ruhsal zorlukların gelişebildiğini rapor etmiştir (Barry, Kasl ve Prigerson, 2002; Byrne, Raphael ve Arnold, 1999). Benzer biçimde çarpıntı, nefes darlığı, vücudun çeşitli bölgelerinde ağrılar, sindirim sistemi sorunları, kardiyovasküler sorunlar, kilo kaybı, yorgunluk, uyku bozuklukları gibi fiziksel sıkıntıların gelişebildiği de bilinmektedir. Kayıp yaşamış kişilere verilecek sosyal desteğin ruhsal açıdan koruyucu bir faktör olduğu bilinmektedir.

Karmaşık Yas

Ölüme bağlı kayıp sonrasında yas tutmak son derece insani ve uyum sağlayıcı bir durumdur. Kayıp yaşantısı geride kalan kişiyi fiziksel, bilişsel, duygusal, sosyal ve manevi anlamda etkiler. Bu etki sonucu kişide, yukarıda özetlendiği gibi çeşitli yas tepkileri ortaya çıkar. Akut yas belirtileriyle başlayan bu süreç kaybın hazmedilmesi, belirtilerin hafiflemesi ve işlevselliğin artmasıyla birlikte tamamlanmış yas olarak devam eder. Kaybın gerçekliği tamamen kabullenilir, ölen kişiyle ilişki düzenlenir, ölenle ilgili zihinsel uğraş azalır, gelecek planları yapılır ve yeniden başkalarını sevebilme durumu ortaya çıkar. Ancak kayıp yaşayan

insanların bazılarında bu süreç çeşitli sebeplerle sekteye uğrar. Bu süreç sekteye uğradığı zaman akut yas belirtileri uzar, uyumsuz düşünce, duygu ve davranışlar ortaya çıkar. Bu durum karmaşık yasin göstergesidir. Diğer bir deyişle, karmaşık yas uyum sağlama sürecinin yolunda gitmemesi durumunda ortaya çıkan ruhsal bir zorluktur (Shear, Ghesquiere ve Glickman, 2013). Hall (2014), kayıptan sonra yaşanan belirtilerin ortama altı aylık bir süreçte azaldığını ancak kayıp yaşayan kişilerin yaklaşık % 10-15’lik bir bölümünde bu belirtilerin hafiflemediği ve işlevselliğin yeniden kazanılmadığını belirtmiştir.

Kaybın ardından yoğun özlem, hasret çekme ve ölen kişi ile yeniden bir arada olamamaktan ötürü yoğun bir üzüntü duyma ile birlikte aşağıdaki 9 belirtiden en az 5 tanesinin her gün, gündelik yaşamı bozacak düzeyde, en az 6 ay yaşanması durumunda karmaşık (uzamış) yas gündeme gelir (Prigerson ve ark., 2009).

1) Ölümü kabul etmekte zorlanma

2) Duygusal küntlük

3) Şok veya afallama

4) Kaybı hatırlatan yerlerden, kişilerden ve durumlardan kaçınma

5) Diğer insanlara karşı güvensizlik

6) Öfke ve umutsuzluk

7) Aktivitede ve ilgide azalma, yeni ilişkiler başlatamama

8) Hayatın anlamsız ve boş olduğunu düşünme

9) Bir parçasını yitirdiği hissi, kaybedilen kişinin rolüne dair kafa karışıklığı.

Bu durumda olan kişilerin ruh sağlığı uzmanına başvurmaları ve psikolojik destek almaları önerilmektedir.

Sonuç

Ölümün doğal olması kadar kaybı yaşamış kişilerin yas tutması ve belli bir süre çeşitli psikolojik ve fizyolojik tepkiler göstermesi de beklenen bir durumdur. Kaybedilen kişinin ve kaybı yaşayan kişinin özellikleri, kaybın biçimi ve koşulları bu tepkilerin yoğunluğunu ve süresini etkileyebilmektedir. Öte yandan, farklı gerekçelerle de olsa kayıp sonrasında bazı kişilerde karmaşık yas, depresyon gibi psikolojik desteği gerektirecek

çeşitli ruhsal sorunlar ortaya çıkmaktadır. Yası tutulamamış (inkâr edilmiş) kayıp enerjiyi yutar, bağlantı kurma yeteneğini bozar. Yas tutamayan kişi eski sorunların, düşlerin ve ilişkilerin bağımlısı olarak kalır; uzun süreli sevgi bağlarını sürdüremez. Bu kişiler mevcut ilişkilerine ya fazla sıkı tutunurlar ya da yeterince sıkı tutamazlar. Kaybı “can yakıcı armağan” olarak tarif eden Volkan (2010) yas sürecinin ruhsal büyüme ve gelişme için bir zemin olarak da görülebileceğini ifade etmektedir. ■

KAYNAKLAR :

- (1) Barry, L.C., Kasl, S.V. ve Prigerson, H.G. (2002). Psychiatric disordersamong bereaved persons: The role of perceived circumstancesof death and preparedness for death. The American Journal of Geriatric Psychiatry, 10, 447-457.
- (2) Bonanno, G. A., Kaltman, S. (2001). The Varieties of Grief Experience. Clinical Psychology Review, 21 (5), 705-734.
- (3) Bonanno, G. A., Wortman, C. B., Lehman, D. R., Tweed, R. G., Haring, M., Sonnega, J., Carr, D., Nesse, R. M. (2002). Resilience to Loss and Chronic Grief: A Prospective Study From Preloss to 18 -Months Postloss. Journal of Personality and Social Psychology, 83 (5), 1150-1164.
- (4) Bowlby, J. (1980). Attachment and loss, vol. 3: Loss, sadness and depression. New York: Basic Books.
- (5) Byrne, G.J.A., Raphael, B. ve Arnold, E. (1999). Alcohol consumption and psychological distress in recently widowed older men. Australian and New Zealand Journal of Psychiatry, 33, 740-747.
- (6) Engel, G.L. (1961). Is grief a disease? Psychosomatic Medicine, 23, 18-22.
- (7) Hall, C. (2014). Bereavement theory: Recent developments in our understanding of grief and bereavement. Cruse Bereavement Care, 33 (1), 7-12.
- (8) Hogan, N.S., Greenfield, D.B. ve Schmidt, L.A. (2001). Development and validation of the HOGAN grief reaction checklist. Death Studies, 25, 1-32.
- (9) Kaltman S., Bonanno, G. A. (2003). Trauma and bereavement: Examining the impact of sudden and violent deaths. Anxiety Disorders, 17(2003). 131- 147.
- (10) Karancı, A. N., Aker, T., Işıklı, S., Başbuğ, B. B., Önen, P., İzmit, E., & Yavuz, H. (2009). Yetişkinlerde Travmatik Olay Yaşama Yaygınlığı, Travma Sonrası Stres Bozukluğu ve Travma Sonrası Gelişim’in Değerlendirilmesi. Tübitak SOBAG Projesi.
- (11) Kubler-Ross, E. (1969). On the Death and Dying, Routledge. Macmillan, NY.
- Lindemann, E. (1944). Symptomatology and menagement of acute grief. Am J Psychiatry, 101, 141-148.
- (12) Kubler-Ross, E. (1969). On the Death and Dying, Routledge. Macmillan, NY.
- (13) Lindemann, E. (1944). Symptomatology and menagement of acute grief. Am J Psychiatry, 101, 141-148.
- (14) Prigerson, H., Horowitz, M.J., Jacobs, S.C., Parkes, C.M., Aslan, M., Goodkin, K. Ve diğer. (2009). Prolonged grief disorder: Psychometric validation of criteria proposed for DSM-V and ICD-11. PLoS Med 6 (8), 1-12.
- (15) Shear, M.K., Ghesquiere, A. ve Glickman, K. (2013). Bereavement and complicated grief. Curr Psychiatry Rep, 15, 406.
- (16) Shucter, S.R. ve Zisook, S. (1993). The course of normal grief. Handbook of Bereavement: Theory, Research, and Intervention içinde (23-44). UK: Cambridge University Press.
- (17) Stroebe, M. ve Schut, H. (1999). The dual process model of coping with bereavement: Rationale and description. Death Studies, 23, 197-224.
- (18) Volkan, V.D. (2010). Gidenin Ardından. (I. Vahip ve M. Kocadere, Çev.). İstanbul: Oa Yayınları.
- (19) World Health Organization. (WHO). (2015). <http://www.who.int/mediacentre/factsheets/fs310/en/>

ATATÜRK VE KADIN HAKLARI

[Hazırlayan]

Personel Başkanlığı

* Atatürk Araştırma Merkezinin, "Atatürkçü Düşünce" isimli kitabından Prof. Dr. Emel DOĞRAMACI'nın "Atatürk ve Kadın Hakları" isimli makalesinden alıntı yapılmıştır.

Tarih içinde yer alan her devlette bir ya da birden fazla ulusal kahramana rastlamak mümkündür. Eski ve köklü devletler yetiştirdikleri liderleriyle övünç duyarlar ve onları layık oldukları uluslararası bir üne kavuşturmak isterler. Bu liderler pek çok devletin ya kuruluş nedeni, ya da kurtuluş nedeni olarak isimlerini ölümsüzleştirirler.

Türkiye Cumhuriyeti Devleti'nde de asker ve devlet adamı olarak pek çok ulusal kahramana rastlamak mümkündür, bu kişilerin tümü bizim için gurur ve onur sebebidir. Atatürk de sadece ulusal kahramanımız değil, uluslararası ünü ve saygınlığı olan kahramanlarımızdan biridir.

Atatürk ve Kadın Hakları

Atatürk'ün hayatındaki yoğunluk, özellikle

askerî, siyasi ve ekonomik savaşların verdiği ruhsal ve bedensel yorgunluk ile zaman baskısı düşünülürse, onun kadın ve kadın haklarına gösterdiği ilgi ve bu alandaki özverili uğraşları sadece "çağdaşlık", "gelecek", "önsezi" ya da "aklıselim" gibi kelimelerle açıklanamaz. Atatürk'ün kadınlara ve kadın haklarına verdiği önem, vurguladığı saygı, onun özümsemiş kişiliğinde, çocukluk döneminde ve annesiyle olan ilişkilerinde esas temelini bulur.

Atatürk'ün kadınlarla ilgili düşünceleri, görüşleri ve tutumları öğrenilmiş, yani böyle olması daha doğrudur diye ortaya konmuş değildir. Aksine benimsenmiş özümsemiş birer inanç gibidir. Bu, Atatürk'ün sadece aile ocağında aldığı bir davranış değil, aynı

zamanda Anadolu ve Osmanlı uygarlık tarihi hakkındaki derin bilgisinin de bir sonucudur.

Anadolu uygarlığında, İslam dünyasında, Osmanlı'nın gerek XV. yüzyıldan önceki gerek sonraki tarihinde kadının sosyal ve politik yerini iyice incelediği, okuduğu kitapların taranmasından kolayca anlaşılabilen Atatürk, 1923'te Konya'da yaptığı bir konuşmada da Anadolu kadınları için şöyle demektedir: "Dünyanın hiçbir yerinde, hiçbir milletinde Anadolu köylü kadınının fevkinde kadın mesaisi zikretmek imkânı yoktur. Ve dünyada hiçbir kadın ben Anadolu kadınından daha fazla çalıştım, milletimi kurtuluş ve zafere götürmekte Anadolu kadını kadar hizmet gösterdim diyemez." Bu gözlemdir ki, Atatürk yarının Türkiye'si için kadına ne denli güvenebileceğine inanmış ve yine yarının Türkiye'si için yarının kadınına çağının bile ilerisinde bir statü içinde değerlendirmeyi amaçlamıştır.

Kadın ve kadın hakları konusunda Atatürk'ün İnkılaplarını daha iyi anlayabilmek için verilen hakları, belli alanlar içinde sınıflayarak değerlendirmek, bu hakların tümüne yaklaşmak için daha kolay bir yol olarak düşünülebilir.

Atatürkçülük'te, kadın haklarına dönük olarak dikkati çeken en belirgin özellik, kadın-erkek ayrımını ortadan kaldırarak hepsini "insan" kelimesi içine almış olmasıdır.

Kadın ve Eğitim

Atatürk bütün yurt gezilerinde ve Meclis konuşmalarında kadınların eğitimi konusunu ele almış ve 1920'li yılların ilk dönemlerinden itibaren toplumu bu konuda bilinçli kılmak için her vesileyi değerlendirmek istemiştir. Nitekim Meclis kürsüsünden milletin temsilcilerine ve millete şöyle seslenecektir: "Milletimiz kuvvetli bir millet olmaya azmetmiştir. Bugünün gerçeklerinden biri de kadınlarımızın her bakımdan yükselmelerini temindir. Binaenaleyh, kadınlarımız da alim ve mütefennin olacaklar ve erkeklerin geçtikleri bütün derecat-ı tahsilden geçeceklerdir. Sonra kadınlar hayat-ı içtimaiyede erkeklerle beraber yürüyerek birbirinin muin ve müzahiri olacaktır..." ➡

Kadınların eğitimi, haklarının korunması ve verilmesi konularındaki bu kararlı ses, bu azimli tutum hemen uygulamaya konulacaktır. 25 Ağustos 1924 günü Ankara'daki Muallimler Birliği'nin düzenlediği akşam yemeğinde konuşan Atatürk, öğretmenlere ise şöyle sesleniyordu: "... Muallimler! Erkek ve kız çocuklarımızın, aynı suretle bütün tahsil derecelerindeki talim ve terbiyelerinin ameli olması mühimdir. Memleket evladı, her tahsil derecesinde iktisadi hayatta amil, müessir ve muvaffak olacak surette teşhiz olunmalıdır. Bu çok mühimdir, bilhassa nazarı dikkatinizi celp ederim. Tehdit esasına müstenit ahlak bir fazilet olmadıktan başka itimada da şayan değildir..."

Siyasette Kadın

Siyaset alanında kadınlara verilen hakları, eğitim ve hukuk alanında verilen hakların bir devamı, kaçınılmaz bir sonucu olarak düşünmemiz gerekir. Kadın-erkek eşitliğinin en somut kanıtıdır bu haklar.

Siyaset alanında ilk yasa olarak 03 Nisan

1930 tarih ve 1580 sayılı Kanun gösterilebilir. Bu Kanun'un 23 ve 24. maddeleri ile Türk kadınına ilk kez belediye seçimlerine katılma, seçme ve seçilme hakkı tanınmaktaydı. Bu Atatürk'ün yıllardır yapmak istediği ve bu amaçla büyük bir kamuoyu oluşturduğu bir siyasi durum idi.

Birleşmiş Milletlerin Anayasası'nda; "insanın ana haklarına, şahsın haysiyet ve değerine, erkek ve kadınlar için olduğu gibi, büyük küçük milletler içinde hak eşitliği" prensibi kabul edilmiştir. Oysaki Atatürk ve onun inançlı arkadaşları bu hakları çok daha önce Türk kadınına vermiş bulunmaktaydı.

Sosyal Alanda Kadın

Anadolu uygarlık tarihi ve ondan önce de Türklerin tarihi, kadınların sosyal hayattaki etkisini ve önemini gösteren pek çok yazılı belge, sanat eseri ve törelerle doludur. Özellikle idari düzeyde ve aile düzeninde Türk kadınının oynadığı rol bugün Batıda bile örnek olarak gösterilebilmektedir.

Bu konuda en eski belge olarak Dede Korkut

Oğuznameleri gösterilebilir. Kurtuluş Savaşı'nda kadının oynadığı rol, devleti ve milleti için yaptığı hizmet hiç şüphesiz savaştan sonra da devam edecekti ve nitekim etmiştir, etmektedir.

Kadınların toplumsal varlıklar olarak yerlerini almaları bir uygarlık aşamasıdır ve Atatürk İnkılaplarının en önde gelenidir. Bütün öteki inkılaplar, kadını, topluma toplumsal bir değer olarak yeniden kazandıran kadın hakları inkılabının başarısına bağlıdır.

Bir kadının sosyal alandaki rolü, önemi ve katkısı ilk aşamada aile düzeninden ortaya çıkmaktadır, şüphesiz. Bu itibarla ilk aşamada kadının anne olması vasfı üzerinde durmak gerekmektedir. Bu konuda Atatürk, Türk kadınına ve Türk toplumuna şöyle diyordu: "...bugünün anaları için, gerekli vasıfları taşıyan evlat yetiştirmek, evlatlarını bugünkü hayat için faal bir organ haline koymak, pek çok yüksek niteliklerin sahibi olmaya

bağlıdır." Bundan dolayı, kadınlarımız hatta erkeklerden daha çok aydın, daha çok feyizli, daha fazla bilgili olamaya mecburdur. Eğer gerçekten milletin anası olmak istiyorlarsa böyle olmalıdır..."

Türk kadınının çeşitli uluslararası, bilimsel, sosyal ve kültürel yarışmalara katılması ve ilk sıraları almasının arkasında da şüphesiz Atatürk bulunmaktadır. Afet İNAN da çağdaşlaşma hususunda Türk kadınına iki türlü görev düştüğünü; bunlardan birinin kendi haklarını ödev karşılığı kullanmak, diğerinin ise bunları bilmeyenlere geniş halk kitlelerine anlatmak olduğunu belirtmektedir.

Kadınıyla-erkeğiyle Türk toplumuna düşen görevler ise, kadın hakları esprisi içinde Atatürk'e olan bağlılıklarını sadece sözle değil, davranışlarla da göstermektir. ■

(1) DOĞRAMACI, E., "Atatürk ve Kadın Hakları", Atatürkçü Düşünce, Atatürk Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Atatürk Araştırma Merkezi, 1992, s.899-914

17
EKİM 2018

SNMG-2 CTU ALBAY
TORSTEN ITES 'İN
ZİYARETLERİ

SNMG-2 CTU Albay Torsten
ITES, Sahil Güvenlik Komutanı
Tuğamiral Ahmet KENDİR'i
ziyaret etmişlerdir.

19-22
KASIM 2018

KKTC SAHİL GÜVENLİK
KOMUTANI DENİZ
YARBAY MEHMET
SEVGÜM'ÜN ZİYARETLERİ

KKTC Sahil Güvenlik
Komutanı Deniz Yarbay
Mehmet SEVGÜM, Sahil
Güvenlik Komutanı
Tuğamiral Ahmet KENDİR'i
ziyaret etmişlerdir.

31
EKİM 2018

ANTALYA VALİSİ SAYIN
MÜNİR KARALOĞLU'NUN
ZİYARETLERİ

Antalya Valisi Sayın Münir
KARALOĞLU, Sahil Güvenlik
Komutanı Tuğamiral Ahmet
KENDİR'i ziyaret etmişlerdir.

30
KASIM 2018

JANDARMA KOMANDO
ÖZEL ASAYİŞ KOMUTANI
TUĞGENERAL ALİ İHSAN
ERSOY'UN ZİYARETLERİ

Jandarma Komando
Özel Asayiş Komutanı
Tuğgeneral Ali İhsan ERSOY,
Sahil Güvenlik Komutanı
Tuğamiral Ahmet KENDİR'i
ziyaret etmişlerdir.

17
ARALIK 2018

MALEZYA DENİZ KOLLUK
KURUMU GENEL MÜDÜRÜ
ORAMİRAL DATO SRI
ZULKIFILI BIN ABU BAKAR
VE HEYETİNİN ZİYARETİ

Malezya Deniz Kolluk Kurumu
Genel Müdürü Oramiral Dato
Sri Zulkifili BIN ABU BAKAR
ve beraberindeki heyet Sahil
Güvenlik Komutanı Tuğamiral
Ahmet KENDİR'i ziyaret
etmiştir.

21
ARALIK 2018

JANDARMA
ASAYİŞ BAŞKANI
TÜMGENERAL FUAT
GÜNEY'İN ZİYARETLERİ

Jandarma Asayiş Başkanı
Tümgeneral Fuat GÜNEY, Sahil
Güvenlik Komutanı Tuğamiral
Ahmet KENDİR'i ziyaret
etmişlerdir.

21 ARALIK
2018

DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI
İKİLİ SİYASİ İLİŞKİLER
DENİZCİLİK- HAVACILIK-
HUDUT GENEL MÜDÜRÜ
BÜYÜKELÇİ SN. ÇAĞATAY
ERCİYES'İN ZİYARETLERİ

Dışişleri Bakanlığı İkili Siyasi
İlişkiler Denizcilik-Havacılık-
Hudut Genel Müdürü Büyükelçi
Sn. Çağatay ERCİYES, Sahil
Güvenlik Komutanı Tuğamiral
Ahmet KENDİR'i ziyaret
etmişlerdir.

27
ARALIK 2018

T.C. MOSKOVA
BÜYÜKELÇİSİ SN. MEHMET
SAMSAR'IN ZİYARETLERİ

T.C. Moskova Büyükelçisi
Sn. Mehmet SAMSAR, Sahil
Güvenlik Komutanı Tuğamiral
Ahmet KENDİR'i ziyaret
etmişlerdir.

SAHİL GÜVENLİK

*Karadeniz Akdeniz
Marmara Ege'deyiz
Denizlerde kıyılarda
Her yerdesin Sahil Güvenlik*

*Dalgalarla coşarsın
Her göreve koşarsın
Engelleri aşarsın
Deniz Dostu Sahil Güvenlik*

*Denizlerde hâkimsin
Türk yurdunu beklersin
Adaletin peşinde
Deniz Dostu Sahil Güvenlik*

*İstanbul'un incisi
Boğaz'ın bekçisiyiz
Çanakkale geçilmez
Atam'ın izindeyiz*

*Denizlerin mavisinde
Türk yurdunun bekçisiyiz
Milletin güvencesi
Deniz Dostu Sahil Güvenlik*

KAPTANIM'A...

*Hadi gel Kaptanım
Gel seninle açık köprü üstünde bir kahve içelim
Bismillah halatlar fora diyerek avara edelim Kaptanım
Kahvemizi yudumlarken Boğaz'ın tadını çıkaralım
Gecenin karanlığında ay gibi parlayan Kız Kulesi'ni selamlayalım
Açık köprü üstünde Boğaz geçişini tamamlayıp Karadeniz'e çıkalım Kaptanım
Hırçındır Karadeniz Kaptanım
Ama her fırtınanın bizi biraz daha güçlendirdiğini unutmayalım
Kaptanım, sonra seninle Akdeniz'e inelim
Doğusuna en doğusuna gidelim
Ölümün sessizliğini top seslerinin bozduğu, havada barut kokusu olan yere
Sınıra Kaptanım sınıra gidelim
Ölümlerle yaşamın sınırını görelim.
Haftıdan güneyle bir rüzgârı arkamıza alarak Ege'ye çıkalım Kaptanım
Serin mavi sularında Ege'nin
Sert rüzgârları yardım çığlıklarının nasıl dağıttığına şahit olalım.
Bir el uzatalım, insanlığa umut olalım Kaptanım
Tertemiz masmavi sularda kıyıya bebekler vurmasına mâni olalım
Dört denizi de dolaştık Kaptanım
Tamamladık ama seninle bir daha Akdeniz yapalım
Yavru vatandan aldığımız selamı ana vatana taşıyalım
Hainlerin emellerine ulaşmasına
Namlunun ucunda dimdik durarak karşı koyalım Kaptanım.
Yorulduk çok yorulduk ama dümeni sıkı tut Kaptanım
Tut ki bir dalga çukuruna düşüp rotamızdan sapmayalım
Seninle daha nice fırtınalara girelim
Mavi vatani karış karış gezmeye devam edelim Kaptanım.*

*Şimdi bu dizeleri bir kâğıda yazıp şişenin içine koyalım
Ağzını da sımsıkı kapatalım Kaptanım
Akdeniz'in ortasında en derine bırakalım
Olur da bir gün birileri bulursa bu şişeyi
Anlatılır dizelerimiz dilden dile bir hikâyeye gibi.*

*Soracaklar birbirlerine kim bu dizelerdeki "Kaptanım"
Bir denizcinin yanında her daim kim olabilir ki Kaptanım...*

BULMACA

[Hazırlayan] **Personel Başkanlığı**

	1	2	3	4	5	6	7	8	9
1									
2									
3									
4									
5									
6									
7									
8									
9									

SOLDAN SAĞA

1. Baht, Yom, Kut, İkbal, Neval... Çok eski bir tarihi anlatırken kullanılan sözcük.... 2. Bir mermer cinsi.... 3. İslâm ülkelerinde kullanılan tahıl ölçüsü./Nazi hücum kıtası... Çocuk maması yapılan bir un cinsi.... 4. Yerine koyma, Yerine kullanma... Büyük erkek kardeş.... 5. Ragıp... Kimyada basit şekerlere verilen ad.... 6. Güzel sanat... Borç...Borudan parça almakta kullanılan bağlantı parçası.... 7. Gönül bezeyen.... 8. Vasiyet etme... İvedi, Müstacel, Ekspres, Aladı, Tez.... 9. Antik bir Japon parası/ Saka Türklerinin ünlü destanı.... İleri gelen....

YUKARIDAN AŞAĞI

1. İsmarlama, Ön istek.... 2. Askerler... Ab, Ma/ Kenar süsü.... 3. İsveç işçi sendikası... Peygamberleri Hud'u dinlemedikleri için Tanrı tarafından yok edilen kavim... Hastalık anlamında eski sözcük./ Rusça'da "Evet".... 4. Köy ve mahalle imamının oturduğu yer.... 5. Dalgalı çizgiler, Meneviş./Çok seret taş, Mermer... Ucu yanmış odun./Bağ ya da bahçe kulübesi.... 6. Eski Mısır'da insanoğlunun hayatı dayanağı olan üretici güç./Mezopotamya'da kullanılmış eski bir hacim ölçüsü birimi... Ağaç kesildikten sonra toprakta kalan kökü./İri kemik.... 7. Biçim işleminden sonra toprakta kalan köklü saplar... İlkbahar ve sonbaharda oturan bahçeli ev.... 8. Ateş./Bestelenmiş her tür şiire batıda verilen genel ad... İkinci derecede oln, Fürü, İkincil.... 9. Anayla cenin arasında kan alışverişini sağlayan kısım, Meşime ... Asker, Azap....

SUDOKU

[Hazırlayan] **Personel Başkanlığı**

				6	4			
7						3	9	
8								
			5		2		6	
	8		4					
3	5		6				7	
		2				1		3
		1		5	9			
						7		

ZORLUK
ÇOK ZOR

Sudoku (*Rakam Yerleştirme* diye de bilinir) standart olarak 9x9 boyutlarında bir diyagramda çözülür ve her satır, her sütun ve her 3x3'lük karede 1'den 9'a rakamların birer kez yer alması gereklidir.

2	7	5	8	1	9	4	3	6
6	1	4	3	5	7	9	8	2
8	3	9	2	4	6	5	7	1
7	6	8	1	9	3	2	5	4
4	9	1	5	2	8	3	6	7
5	2	3	7	6	4	1	9	8
1	8	6	9	3	2	7	4	5
9	5	7	4	8	1	6	2	3
3	4	2	6	7	5	8	1	9

GEÇEN SAYININ
ÇÖZÜMÜ

DİLBİLGİSİ

TÜRKÇEMİZİ DOĞRU KULLANALIM

[Hazırlayan] **Personel Başkanlığı**

blok not : not defteri
charter : dolmuş uçak
dimağ : beyin
entari : giysi
fenomen : olay, görüngü
flora : bitki örtüsü
high-teach : ileri teknoloji

ihtiram : saygı
ironi : alaycı
kisve : kılık
kros : kır koşusu
muti : uysal, yumuşak başlı
nüve : çekirdek
oşinografi : denizbilim

GEÇEN SAYININ ÇÖZÜMÜ

	1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	O	T		M	A	D	A	R	A
2	N		S	E	R	İ	Y	A	L
3	O	B	U	R		A		P	A
4	M	U		E	B		N	E	M
5	A	L	A	K		S	İ	L	İ
6	T	A	V		M	İ	H		T
7	O	M		S	A	R	A	T	
8	P	A	D	A	Ş		L	İ	K
9	E	K	E		İ	P	E	K	A